

Instytut Sztuki PAN

Raport Roczny 2010

Annual Report

- Publikacje
- Konferencje
- Seminaria
- Wystawy
- Publications
- Conferences
- Seminars
- Exhibitions

Instytut Sztuki PAN

Raport Roczny 2010
Annual Report 2010

SPIS TREŚCI

3	Od Dyrektora
5	O Instytucie Sztuki
6	Struktura
6	Dyrekcja
6	Rada Naukowa
8	Zakłady i Pracownie
8	Zakład Historii Sztuk Plastycznych
10	Zakład Muzykologii
11	Zakład Historii i Teorii Teatru
11	Zakład Antropologii Kultury, Filmu i Sztuk Wizualnych
13	Tytuły i stopnie naukowe
20	Granty
24	Publikacje
24	Książki i wydawnictwa multimedialne
34	Czasopisma
34	„Almanach Sceny Polskiej”
36	„Biuletyn Historii Sztuki”
38	„Dagerotyp”
39	„Konteksty”
42	„Kwartalnik Filmowy”
47	„Muzyka”
50	„Pamiętnik Teatralny”
52	Artykuły i recenzje
67	Konferencje Instytutu
70	Seminaria
73	Wystąpienia pracowników poza Instytutem
73	Konferencje w kraju
78	Wykłady w kraju
80	Konferencje za granicą
82	Wykłady za granicą
86	Studium doktoranckie
86	Wydarzenia, nagrody i wystawy
90	Stypendia i wyjazdy badawcze
91	Goście zagraniczni
92	Zbiory i archiwa
92	Zbiory Specjalne i Dokumentacja Teatru
93	Zbiory Fonograficzne Folkloru Muzycznego
94	Zbiory Fotografii i Rysunków Pomiarowych
98	Biblioteka
100	Dział Wydawniczy
100	Uzupełnienia do Raportu rocznego 2009
101	Bilans IS PAN za 2010 rok
102	In Memoriam

TABLE OF CONTENTS

3	From the Director
5	About the Institute of Art
6	Organizational Structure
6	Management
6	Academic Board
8	Departments and Units:
8	History of Fine Arts
10	Musicology
11	History and Theory of Theatre
11	Anthropology of Culture, Film, and Visual Arts
13	Academic Degrees
20	Grants
24	Publications
24	Books
34	Periodicals
34	„Almanach Sceny Polskiej”
36	„Biuletyn Historii Sztuki”
38	„Dagerotyp”
39	„Konteksty”
42	„Kwartalnik Filmowy”
47	„Muzyka”
50	„Pamiętnik Teatralny”
52	Articles and reviews
67	Conferences under Auspices of IS PAN
70	Seminars
73	Participation in Conferences and Papers Delivered
73	Conferences in Poland
78	Lectures delivered in Poland
80	Conferences held abroad
82	Lectures delivered abroad
86	Postgraduate Studies
86	Events, Awards and Exhibitions
90	Scholarships and Research Trips
91	Foreign Visitors
92	Collections and Archives
92	Special Collection and Documentation of Theatre
93	Phonographic Archive of Musical Folklore
94	Collection of Photographs and Chartered Drawings
98	Library
100	Publishing Department
100	Supplementary Information to the Annual Report 2009
101	Balance Sheet
102	In Memoriam

Rok 2010 okazał się dla Instytutu Sztuki PAN czasem wyzwań i sukcesów. Zasadniczym wyzwaniem pozostaje nowe otoczenie ustawowo-prawne wytworzone przez odpowiednie akty prawne, które od dnia 1 października 2010 wyznaczają zasady funkcjonowania jednostek badawczych PAN, oraz akty prawne, które z dniem 1 października 2011 obejmą szkolnictwo wyższe oraz określą tryb nadawania stopni naukowych i tytułu naukowego. Nowe regulacje prawne będą miały wpływ zarówno na finansową, jak i kadrową sytuację Instytutu.

Sukcesy odnieśliśmy w dwóch domenach: po pierwsze, uzyskaliśmy po raz kolejny wysoką lokatę – miejsce w pierwszej kategorii – w wyniku oceny parametrycznej jednostek naukowych za lata 2006-2009, dokonanej we wrześniu 2010; po drugie, zamknęliśmy projekt CADIS prowadzony przez Panią profesor IS PAN dr hab. Ewę Dahlig-Turek. Projekt ten umożliwił przeprowadzenie prac inwestycyjnych w zakresie infrastruktury badawczej, dzięki którym wprowadzanie w obieg naukowy naszych bogatych i niepowtarzalnych zasobów informacyjnych, jak i realizacja bieżących prac dokumentacyjnych zyskują nową jakość.

Nasza aktywność badawcza, której efektem jest okazały dorobek naukowy w postaci nowych ważnych publikacji książkowych i artykułów, a także aktywność dydaktyczna, której miarą są kolejne promocje doktorskie słuchaczy naszego Studium Doktoranckiego, pozwala na to, by na bilans obaw i nadziei spojrzeć z odrobiną optymizmu.

Elżbieta Witkowska-Zaremba

2010 was for IS PAN the time of challenges and successes. The major challenge remains to be seen in the new legislative-legal environment created by specific laws which respectively starting from 1 October 2010 have been regulating the operations of research units at the Polish Academy of Sciences, as well as the ones that from 1 October 2011 will regulate higher education and redefine the procedure for conferring academic degrees and titles. The new regulations will affect both the financial and personnel situation of the Institute.

Our successes were scored in two domains: firstly, we were once again ranked highly, namely within the first category, in view of the parametric efficiency of academic units over 2006-2009 evaluated in September 2010. Secondly, we completed the CADIS Project run by Associate Professor Ewa Dahlig-Turek. The Project implying substantial investment in the research infrastructure, allowed for making our rich and unique information resources available to general research, as well as for recording of our current research results with new value added.

Our research activity measured by a sizeable academic output in the form of new major books and articles, as well as our didactic efforts judged by subsequent doctoral graduations of our Doctoral Programme's students, justify our slight optimism when assessing the closing balance of fears and hopes.

Osiągnięcia tej placówki są bezsporne, podobnie jak dorobek takich instytutów wchodzących w skład Wydziału Nauk Społecznych PAN, jak Instytut Historii, Instytut Filozofii i Socjologii czy Instytut Badań Literackich. Parafrazując znane powiedzenie Juliusza Słowackiego o czynach ludzi, które dają blask krajowi, można powiedzieć, iż o randze Polskiej Akademii Nauk, o jej miejscu na mapie naukowej Polski i Europy, decyduje dorobek tych właśnie placówek.

Profesor Janusz Tazbir

Accomplishments of that organization are unquestionable, similarly as the output of similar institutes forming part of the Department of Social Sciences at the Polish Academy of Sciences, such as the Institute of History, Institute of Philosophy and Sociology, or the Institute of Literary Research. Paraphrasing the well-known saying by Juliusz Słowacki on the acts of individuals which shine glory on the country, it can be said that it is precisely the accomplishments of those institutions that contribute to the importance of the Polish Academy of Sciences and its high ranking on the academic map of Poland and Europe.

Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk to interdyscyplinarna placówka naukowa, do której zadań należy badanie i dokumentacja polskiej sztuki i kultury artystycznej w zakresie sztuk plastycznych i architektury, muzyki, teatru, filmu i sztuki audiowizualnej z uwzględnieniem kontekstu europejskiego i światowego. W ramach działalności statutowej Instytutu oprócz prac indywidualnych podejmowane są liczne prace zbiorowe, wymagające instytucjonalnego instrumentarium, przekraczającego możliwości warsztatowe indywidualnego badacza. Prace te, wraz ze zgromadzonymi zbiorami i Biblioteką, tworzą niezastąpiony warsztat badawczy dla całego środowiska naukowego w odniesieniu do dziejów polskiej sztuki. Rezultaty podejmowanych w Instytucie prac dokumentacyjnych stanowią podstawę dla opracowań z zakresu dyscyplin reprezentowanych w Instytucie. Wyniki prac badawczych są publikowane w czasopismach wydawanych przez Instytut, należących do czołowych polskich periodyków naukowych w swoich dyscyplinach, opracowaniach syntetycznych, oraz w katalogach, słownikach, bibliografiach.

Instytut Sztuki PAN, jako posiadacz największej w kraju i jednej z największych w Europie, kolekcji materiałów archiwalnych ma także aspiracje stać się jednym z europejskich liderów w dziedzinie ich digitalizacji. Celem projektu CADIS jest stworzenie i wdrożenie innowacyjnego systemu informatycznego, umożliwiającego digitalizowanie historycznych materiałów dźwiękowych i fotografii w celu zachowania dóbr kulturalnych i artystycznych w postaci cyfrowej, a także ich ochrony przed zniszczeniem.

Instytut ma uprawnienia do prowadzenia studiów doktoranckich; prowadzone są stałe seminaria z zakresu sztuki nowożytnej, historii i teorii sztuki nowoczesnej oraz antropologii kultury, architektury wewnątrz i rzemiosła artystycznego, historii i teorii teatru, historii i teorii muzyki, kultury krajów nordyckich.

Rada Naukowa Instytutu Sztuki PAN ma uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinach: historia sztuki i nauki o sztuce.

Instytut prowadzi ożywioną wymianę i współpracę naukową z instytucjami o podobnym profilu badań, muzeami oraz fundacjami w Europie i na świecie.

W najnowszej ocenie parametrycznej jednostek naukowych, przeprowadzonej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, IS PAN otrzymał 1. kategorię jednostki naukowej. Wśród 16 jednostek naukowych, ocenianych w grupie Nauki Historyczne (N2) za działalność w latach 2005-2009, Instytut uzyskał szóste miejsce ze wskaźnikiem efektywności naukowej 41,28. ■

The Institute of Art of the Polish Academy of Sciences (IS PAN) is an interdisciplinary research organization whose task is to research into and provide records for Polish art and artistic culture in fine arts and architecture, music, theatre, film, and audiovisual arts bearing in mind their European and global perspectives. The Institute's academic and research activity encompasses not just individual, but also collective projects which require institutionalized instruments going beyond those available to an individual scholar. All those works, together with the Institute's collections and Library form an indispensable research tools for all the scholarly circles dealing with the history of Polish art. All the output in the setting of records carried out at the Institute provides foundations for any further studies in the disciplines represented within the Institute. Research results are published in scholarly magazines released by the Institute and ranking among the leading scholarly periodicals within their respective disciplines, in synthetic publications, catalogues, dictionaries, and bibliographies.

IS PAN, possessing the largest in the country, and also one of the biggest in Europe collection of archival records, is aspiring to become one of the European leaders in their digitalizing. The goal of the currently implemented CADIS Project is to establish and launch an innovatory information system allowing for digitalizing of the historical sound records and photographs to safeguard our cultural and artistic legacy in a digitalized form, thus also preventing it from damage.

The Institute boasts of the right to carry out doctoral studies; it regularly holds seminars in modern art, history and theory of modern art and anthropology of culture, interior design and artistic craftsmanship, history and theory of theatre, history and theory of music, culture of the Nordic countries.

IS PAN's Academic Council enjoys the right of conferring academic titles of doctor and post-doctoral title in the humanities in history of art and art studies.

The Institute is vividly involved in scholarly exchange and cooperation with institutions involved in similarly profiled research, museums, and foundations Europe- and worldwide. ■

STRUKTURA

THE ORGANIZATIONAL STRUCTURE

WG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2010

AS AT DECEMBER 31, 2010

stan zatrudnienia employment	112 osób persons	105,45 etaty positions
1. z tytułem profesora with the title of Professor	8	6,5
2. ze stopniem doktora habilitowanego with the title of Associate Professor	19	17,75
3. ze stopniem doktora with the title of Doctor	29	28,5
4. asystenci assistants	12	12
5. pracownicy inż.-techniczni (naukowo-badawczy) engineering and technical staff (involved in research)	14	13,5
6. bibliotekarze librarians	4	3,5
7. pracownicy inż.-techniczni (nie naukowo-badawczy) engineering and technical staff (non-research)	13	12,25
8. administracja administration	13	11,45

DYREKCJA MANAGEMENT

Dyrektor
Director

prof. dr hab. ELŻBIETA WITKOWSKA-ZAREMBA

Z-ca Dyrektora ds. Naukowych
Deputy Director for Academic Research

dr hab. Ewa Dahlig-Turek

Z-ca Dyrektora ds. Ogólnych
Deputy Director for General Matters

dr hab. Danuta Kuźnicka

Główny Księgowy
Chief Accountant

Krystyna Barańska

SKŁAD RADY NAUKOWEJ W 2010 MEMBERS OF THE ACADEMIC BOARD

PREZYDIUM PRESIDIU

dr hab. Marian Arszyński
przewodniczący chairman

historia kultury średniowiecza i XIX w.
history of mediaeval culture and the 19th century

dr hab. Barbara Przybyszewska-Jarmińska
z-ca przewodniczącego deputy chairman

historia muzyki
history of music

prof. Henryk Jakub Pokora
z-ca przewodniczącego deputy chairman

historia sztuki nowożytnej
history of modern art

dr hab. Marta Leśniakowska
sekretarz secretary

historia i teoria sztuki i architektury XIX i XX w.
history and theory of art and architecture in the 19th and 20th c.

CZŁONKOWIE MEMBERS

● dr hab. Zbigniew Bania

historia architektury history of architecture

● dr hab. Andrzej Baranowski

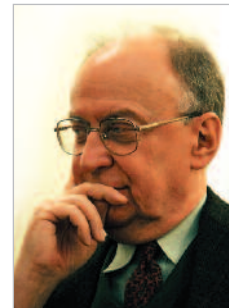
historia sztuki nowożytnej history of modern art

- prof. Ludwik Bielawski entomuzykologia *ethnomusicology*
- dr hab. Małgorzata Biernacka historia sztuki nowoczesnej *history of modern art*
- dr hab. Ewa Dahlig-Turek etnomuzykologia *ethnomusicology*
- dr hab. Piotr Dahlig etnomuzykologia *ethnomusicology*
- dr hab. Zofia Dobrzańska-Fabiańska historia muzyki *history of music*
- dr hab. Wojciech Dudzik historia teatru *history of theatre*
- dr hab. Krystyna Duniec historia teatru *history of theatre*
- dr hab. Irena Dzurkowska-Kossowska historia sztuki XIX i XX w. *history of art of the 19th and 20th c.*
- dr hab. Tadeusz Jurkowlaniec historia sztuki średniowiecznej *history of medioeval art*
- prof. Wiesław Juszczak teoria i filozofia sztuki *theory and philosophy of art*
- prof. Ryszard Knapiński historia sztuki, ikonografia *history of art, iconography*
- prof. Leszek Kolankiewicz teatrolgia *theatrology*
- dr hab. Jarosław Komorowski historia teatru *history of theatre*
- prof. Jerzy Kowalczyk historia sztuki nowożytnej *history of modern art*
- prof. Edward Krasiński historia teatru polskiego *history of Polish theatre*
- prof. Lidia Kuchtówna historia teatru *history of theatre*
- dr hab. Danuta Kuźnicka historia teatru *history of theatre*
- prof. Tadeusz Lubelski historia literatury polskiej *history of Polish literature*
- dr Urszula Makowska historia sztuki *history of modern art*
- prof. Jan Michalik historia teatru *history of theatre*
- dr hab. Katarzyna Mikocka-Rachuba historia sztuki nowożytnej *history of modern art*
- dr hab. Wanda Mossakowska historia fotografii *history of photography*
- prof. Stanisław Mossakowski historia sztuki, członek rzeczywisty PAN *history of art, full member of the PAN*
- dr hab. Małgorzata Omilanowska historia architektury XIX i XX w. *history of architecture in the 19th and 20th centuries*
- prof. Czesław Robotycki antropologia kultury *anthropology of culture*
- prof. Andrzej Rottermund historia sztuki, członek koresp. PAN *history of art, associate member of the PAN*
- prof. Piotr Skubiszewski historia sztuki, członek koresp. PAN *history of art, associate member of the PAN*
- dr hab. Lech Sokół historia teatru *history of theatre*
- dr hab. Joanna Sosnowska historia sztuki XIX-XX w. *history of art of the 19th and 20th c.*
- dr hab. Ryszard Wieczorek historia muzyki *history of music*
- dr hab. Andrzej Witko historia sztuki nowożytnej *history of modern art*
- prof. Elżbieta Witkowska-Zaremba historia muzyki od antyku do renesansu, muzykologia, członek koresp. PAN *history of music from the Antique to the Renaissance, musicology, associate member of the PAN*
- dr hab. Andrzej Włodarek historia sztuki średniowiecznej *history of medieval art*
- dr hab. Antoni Ziemia historia sztuki, malarstwo baroku *history of art, Barock painting*

1. ZAKŁAD HISTORII SZTUK PLASTYCZNYCH
DEPARTMENT OF HISTORY OF FINE ARTS

kierownik: prof. dr hab. Stanisław MOSSAKOWSKI
head

z-ca kierownika: dr hab. Katarzyna Mikoćka-Rachuba
deputy head

1.1. POLSKA SZTUKA DAWNA PRE-MODERN POLISH ART

kierownik head: dr hab. Katarzyna MIKOĆKA-RACHUBA
zespół staff: dr hab. Andrzej Baranowski
mgr Wojciech Boberski (Architektura polska XVIII w.)
(Polish Architecture in the 18th Century)
dr hab. Tadeusz Jurkowlaniec (Plastyka gotycka w Polsce)
(Gothic Plastic Arts in Poland)
prof. dr hab. Jerzy Kowalczyk (Architektura polska XVIII w.)
(Polish Architecture in the 18th Century)
dr Grażyna Regulska (Rzemiosło gotyckie w Polsce)
(Gothic Craftsmanship in Poland)
dr Grażyna Ruszczyk (Architektura drewniana dawnej Rzeczypospolitej)
(Wooden Architecture in the Former Polish-Lithuanian Commonwealth)
dr hab. Andrzej Włodarek (Plastyka gotycka w Polsce)
(Gothic Plastic Arts in Poland)

1.2. POLSKA SZTUKA WSPÓŁCZESNA I JEJ DOKUMENTACJA
CONTEMPORARY POLISH ART AND ITS DOCUMENTATION

kierownik head: dr hab. Anna WIERZBICKA
zespół staff: dr hab. Irena Dżurkowska-Kossowska
prof. dr hab. Irena Huml-Bacz
dr Anna Łaniewska-Szablowska
dr Anna Straszewska
prof. dr hab. Irena Huml-Bacz

1.3. KATALOG ZABYTKÓW SZTUKI W POLSCE
CATALOGUE OF THE MONUMENTS OF ART IN POLAND

kierownik head: dr Marcin ZGLIŃSKI
zespół staff: dr Katarzyna Kolendo-Korczak
dr Andrzej Kuztelski, Poznań
dr Zbigniew Michalczyk
dr Anna Oleńska-Sikora
mgr Dorota Piramidowicz
mgr Katarzyna Uchowicz

zespół krakowski staff of Cracow Branch:

dr Michał Myśliński
mgr Rafał Nestorow

Informatorium czynne: poniedziałek-piątek 10.00-15.00
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym
tel. 22 50 48 244, 50 48 245, 50 48 246
e-mail: kzsp@ispan.pl

Information: Monday – Friday, 10 a.m.-3 p.m.
by prior appointment
Phone +48 22 50 48 244; 50 48 245; 50 48 246
e-mail: kzsp@ispan.pl

Biuro w Krakowie Cracow Branch:

ul. Słowackiego 46
30-018 Kraków
tel. 12 634 10 73

1.4. SŁOWNIK ARTYSTÓW POLSKICH DICTIONARY OF POLISH ARTISTS

kierownik head: dr Urszula MAKOWSKA-PIETKIEWICZ
zespół staff: dr Aleksandra Bernatowicz
dr hab. Małgorzata Biernacka
dr Izabela Kopania (od 1 grudnia) (from December 1)
dr Jolanta Polanowska
mgr Jolanta Różalska

Informatorium czynne: poniedziałek-piątek 9.00-15.00
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym
tel. 22 50 48 233

Information: Monday – Friday, 9 a.m.-3 p.m.
by prior appointment
Phone +48 22 50 48 233

**1.5. SŁOWNIK ARCHITEKTÓW POLSKICH I W POLSCE DZIAŁAJĄCYCH
DICTIONARY OF POLISH ARCHITECTS AND ARCHITECTS ACTIVE
IN POLAND**

kierownik head: dr hab. Małgorzata OMILANOWSKA
zespół staff: dr Tomasz Grygiel
dr Dariusz Konstantynów
dr Ewa Manikowska
mgr Anna Marcinowska
dr Hanna Osiecka-Samsonowicz
dr Jakub Sito (redaktor części obejmującej XII–XVIII w.)
(editor of parts relating to 12th-17th century)

Informatorium czynne: poniedziałek-piątek 9.00-14.30
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym
tel. 22 50 48 264

Information: Monday – Friday, 9 a.m.-2:30 p.m.
by prior appointment
Phone +48 22 50 48 233

1.6. „BIULETYN HISTORII SZTUKI” → CZASOPISMA PERIODICALS

2. ZAKŁAD MUZYKOLOGII DEPARTMENT OF MUSICOLOGY

kierownik head: dr hab. Barbara
PRZYBYSZEWSKA-JARMIŃSKA
tel. 22 50 48 231, -238

2.1. PRACOWNIA ETNOMUZYKOLOGII: UNIT OF ETHNOMUSICOLOGY

kierownik head: prof. dr hab. Ludwik BIELAWSKI
tel. 22 50 48 266

2.1.1. POLSKA PIEŚŃ I MUZYKA LUDOWA POLISH SONG AND FOLK MUSIC

zespół staff: dr hab. Piotr Dahlig
dr hab. Zbigniew J. Przerembski
dr Arleta Nawrocka-Wysocka (Poznań)

2.1.2. ZBIORY FONOGRAFICZNE FOLKLORU MUZYCZNEGO (→ ZBIORY I ARCHIWA) PHONOGRAPHIC ARCHIVES OF MUSICAL FOLKLORE (→ COLLECTIONS AND ARCHIVES)

2.2. PRACOWNIA HISTORII MUZYKI UNIT OF THE HISTORY OF MUSIC

kierownik head: dr hab. Barbara
PRZYBYSZEWSKA-JARMIŃSKA
tel. 22 50 48 231, -238

2.2.1. KATALOG ŹRÓDEŁ MUZYCZNYCH CATALOGUE OF MUSICAL SOURCES

kierownik head: dr Paweł GANCARCZYK
zespół staff: dr Jolanta Guzy-Pasiak
mgr Dominika Grabiec

2.2.2. MONUMENTA MUSICAE IN POLONIA

red. naczelny: dr hab. Barbara PRZYBYSZEWSKA-JARMIŃSKA
editor-in-chief

Informatorium czynne:
wtorek i czwartek
tel. 22 50 48 231

Information:
Tuesday and Thursday
Phone 22 50 48 231

2.2.3. „MUZYKA” → CZASOPISMA PERIODICALS

3. ZAKŁAD HISTORII I TEORII TEATRU DEPARTMENT OF HISTORY AND THEORY OF THEATRE

kierownik head: dr hab. Lech SOKÓŁ

3.1. PRACOWNIA HISTORII PORÓWNAWCZEJ DRAMATU I TEATRU UNIT OF THE COMPARATIVE HISTORY OF DRAMA AND THEATRE

kierownik head: dr hab. Lech SOKÓŁ
zespół staff: dr Ewa Partyga

3.2. PRACOWNIA HISTORII TEATRU UNIT OF THE HISTORY OF THEATRE

kierownik head: prof. dr hab. Lidia KUCHTÓWNA
zespół staff: dr hab. Krystyna Duniec
dr Jagoda Hernik-Spalińska

Dyżury: poniedziałek-środa, piątek
tel. 022 50 48 227, -263

Enquiries: Monday – Wednesday, Friday
Phone 22 50 48 227, 50 48 263

3.3. PRACOWNIA LEKSYKOGRAFICZNA LEXICOGRAPHIC UNIT

zespół staff: mgr Grażyna CHMIELEWSKA
mgr Anna Jędrzejczyk

Dyżury: poniedziałek-piątek
tel. 22 50 48 225
e-mail: sbtp@ispan.pl

Enquiries: Monday – Friday
Phone 22 50 48 225
e-mail: sbtp@ispan.pl

3.4. „ALMANACH SCENY POLSKIEJ” (→ CZASOPISMA PERIODICALS)

3.5. „PAMIĘTNIK TEATRALNY” (→ CZASOPISMA PERIODICALS)

4. ZAKŁAD ANTROPOLOGII KULTURY, FILMU I SZTUK WIZUALNYCH DEPARTMENT OF ANTHROPOLOGY OF CULTURE, FILM, AND VISUAL ARTS

kierownik head: dr Zbigniew BENEDYKTOWICZ

4.1. „KONTEKSTY. POLSKA SZTUKA LUDOWA” (→ CZASOPISMA PERIODICALS)

4.2. „KWARTALNIK FILMOWY” (→ CZASOPISMA PERIODICALS)

Xawery Dunikowski, popiersie profesora Juliusza Starzyńskiego, dyrektora instytutu w latach 1949-1960 i 1969-1974
Fot. Marta Leśniakowska

TYTUŁY I STOPNIE NAUKOWE PRACOWNIKÓW ACADEMIC TITLES AND DEGREES OF IS PAN EMPLOYEES

habilitacje post doctoral thesis (for the title of Associate Professor):

- **Anna Wierzbicka** (historia sztuki history of art)
kolokwium 28 października colloquium October 28
wykład: *Motyw Arlekina w sztuce europejskiej od XVI do XIX wieku*
lecture: *Motif of Harlequin in European Art from the 16th to the 19th Centuries*

We Francji i w Polsce 1900-1939. Sztuka, jej historyczne uwarunkowania i odbiór w świetle krytyków polsko-francuskich
In France and in Poland 1900-1939. Art, Its Historical Conditioning and Reception in View of the Polish-French Critics
Warszawa 2009. Zob. *Raport roczny 2009*, s. 28.

Fot. Krzysztof Płat

doktoraty doctoral degrees:

- **Anna Straszewska** (historia sztuki history of art)
obrona: 3 lutego viva voce February 3

Warsztat kostiumologiczny malarza historycznego na przykładzie twórczości Jana Matejki na tle sztuki europejskiej 2. połowy XIX wieku
Costume Workshop of a Historical Painter on the Example of the Oeuvre of Jan Matejko Seen against European Art of the 2nd Half of the 19th Century

promotor supervisor:	prof. dr hab. Anna Sieradzka (UW)
recenzenci internal examiners:	prof. dr hab. Irena Huml (IS PAN)
dr hab. Andrzej Pieńkos (UW)

Tematem rozprawy jest prezentacja roli i funkcjonowania kostiumu w XIX-wiecznym malarstwie historycznym. W pracy została przedstawiona historia najstarszych wydawnictw kostiumologicznych, ich wpływ na album Matejki *Ubiory w Polsce 1200-1795* (Kraków 1860) i odzwierciedlenie w malarstwie, a także znaczenie szkicowników z przedstawieniami dawnych realiów w pracy malarzy historycznych. Omówiono też kolekcje ubiorów i kostiumów gromadzonych przez malarzy historycznych oraz ich funkcjonowanie w pracowniach, przede wszystkim w roli rekwizytów malarskich. Rozpoznanie źródeł ikonograficznych dla kostiumów historycznych i kolekcji tekstyliów z pracowni malarzy stworzyło podstawę dla zrozumienia, w jaki sposób za pomocą dawnych realiów artyści kreowali wizję przeszłości. Analiza kostiumów historycznych w malarstwie Matejki oraz artystów mu współczesnych pozwoliła na konfrontację wizji artystycznej z prawdą historyczną. Uzupełnieniem pracy są aneksy w postaci katalogu kostiumów z kolekcji Jana Matejki, uwzględniającego ich występowanie na obrazach artysty. Ponadto, dla porównania, załączone zostały również trzy spisy innych tego typu zbiorów: Hansa Makarta, Józefa Brandta i Juliusa Victora Bergera.

The dissertation is to present the role and functioning of costume in the 19th-century historical painting. It shows the history of the oldest costumologist publications and their impact on Matejko's album *Costumes in Poland 1200-1795* (Kraków 1860), their reflection in painting, and also the importance of sketch-books presenting the old realities of the work of historical painters. Moreover, it analyzes collections of clothes and costumes gathered by historical painters and their functioning in ateliers, first of all as painterly props. Identification of iconographic sources for historical costumes and collection of textiles from painters' studios helped understand how artists created visions of the past using old realities. Analysis of historical costumes in the painting of Matejko and his contemporaries allowed to confront artistic vision with historical truth. The work is completed with annexes in the form of catalogues of costumes from Jan Matejko's collection, pointing to their appearance in the artist's oeuvre. Additionally, three lists of other collections of the type were annexed for comparison: that of Hans Makart, Józef Brandt, and Julius Victor Berger.

● **Joanna Krakowska-Narożniak** (historia teatru **history of theatre**)

obrona: 14 grudnia **viva voce** **December 14**

Halina Mikołajska na scenie 1946-1989

Halina Mikołajska on Stage 1946-1989

promotor **supervisor:**

prof. dr hab. Małgorzata Szpakowska (UW)

recenzenci **internal examiners:**

prof. dr hab. Lidia Kuchtówna (IS PAN)

prof. dr hab. Dobrochna Ratajczak (UAM Poznań)

Monografia Haliny Mikołajskiej, ujmująca jej działalność artystyczną w szerokim kontekście uwarunkowań społeczno-politycznych, jest zarazem pracą o teatrze polskim lat 1945-1989. Jej celem było ukazanie, w jaki sposób teatr w okresie PRL manifestował swój światopogląd, czyli określał się wobec rzeczywistości pozaartystycznej: wobec doświadczeń społecznych, wydarzeń politycznych, problemów narodowych i innych kwestii publicznych. W jaki sposób reagował na restrykcyjne bądź liberalne tendencje w polityce kulturalnej i jak doбором repertuaru, estetyką i grą aktorską, a także narzucaną widzom strategią odbioru określał swoje stanowisko wobec otaczającej rzeczywistości. Wszystkie te kwestie zostały wywiedzione, przedstawione i zanalizowane na przykładzie twórczości scenicznej i działalności publicznej Haliny Mikołajskiej. Jej aktywność zawodowa obejmuje bowiem całą historię peerelowskiego teatru. Jeśli przyjrzeć się rolom i spektaklom, w których grała, można dostrzec w nich zarys krótkiej historii teatru powojennego, a nawet coś więcej – opowieść o świecie wokół teatru.

The monograph on Halina Mikołajska showing her artistic work in a broad context of socio-political conditioning is at the same time a work on Polish theatre in 1945-1989. Its goal is to identify the ways theatre in Communist Poland manifested its ideology, that is defined itself against non-artistic reality: in view of social experience, political events, national problems, and other public issues. In what way it reacted to restrictive or liberal tendencies in cultural policy and in what manner it defined its attitudes versus the surrounding realities by means of the selection of repertory, aesthetics, and acting, and also through a strategy of reception imposed on the audience. All these issues have been proved, presented, and analysed on the example of stage work and public activity of Halina Mikołajska. Her career in fact spans the whole history of theatre in Communist Poland. If one is to take a close look at her parts and performances, one can perceive them as a brief history of post WW II theatre, and even something more: a story of the world around theatre.

TYTUŁY I STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ OSOBY SPOZA IS PAN ACADEMIC DEGREES AND TITLES AWARDED TO NON-IS PAN EMPLOYEES

habilitacje post doctoral thesis (for the title of Associate Professor):

- **Dariusz Tabor** (historia sztuki history of art), Uniwersytet Papieski im. Jana Pawła II kolokwium 4 marca colloquium March 4
wykład: *Epos średniowieczny w narracyjnych cyklach obrazowych i epos współczesny w filmie na przykładzie „Władcy pierścieni” Petera Jacksona: w poszukiwaniu wspólnej wartości*
lecture: *Mediaeval Epic in Narrative Painting Cycles and Modern Epic in Film on the Example of Peter Jackson’s Lord of the Rings: in Search of a Common Value*

Malarstwo książkowe na Śląsku w XIV wieku [Book Painting in Silesia in the 14th Century], Kraków 2008, ss. 332, il. 242

Książka jest ważnym przyczynkiem do budowy syntetycznego obrazu sztuki śląskiej doby gotyku. Porządkuje i analizuje obszerny materiał zabytkowy, prezentując jednocześnie obfity zestaw dokumentacji fotograficznej. W pierwszej części został zarysowany ogólny obraz kultury śląskiej XIII-XIV wieku oraz omówione zagadnienia związane z ówczesną kulturą książki. W dalszej części autor zajął się przemianami stylistycznymi śląskiego malarstwa miniaturowego XIV wieku, poddając analizie m.in. miniatorskie przedstawienia Ukrzyżowania Chrystusa, ujawniające w sposób szczególnie przejrzysty przebieg zmian stylowych na przestrzeni całego stulecia, *Legendę obrazową o św. Jadwidze* i miniatury rękopisów prawnych (*Weichbild und Blume der Magdeburgischen Recht, Sachsenpiegel, Blume des Sachsenpiegels*). Autor dokonał wielu ważnych ustaleń, przekraczając znacznie dotychczasowy horyzont poznawczy.

The book is an important contribution to creating a synthetic picture of Silesian Gothic art. It systematizes and analyzes an ample portion of historical material, at the same time presenting rich photographic documentation. The first part is dedicated to an overall picture of Silesian culture in the 13th-14th centuries and describes questions related to the then book culture. The second part of the work is dedicated to stylistic changes in Silesian miniature painting in the 14th century, analyzing i.a., Crucifixion in miniature painting thus revealing an exceptionally clear course of stylistic changes throughout the century, *Painting Legend of St. Hedwig*, as well as miniatures in legal manuscripts (*Weichbild und Blume der Magdeburgischen Recht, Sachsenpiegel, Blume des Sachsenpiegels*). The Author ascertained many important facts, having gone far beyond the so-far cognitive horizon.

- **Violetta Przeremska** (historia muzyki history of music), Uniwersytet Łódzki kolokwium 16 grudnia colloquium December 16
wykład: *Kształtowanie się kultury muzycznej wielonarodowej społeczności Łodzi przelomu XIX i XX wieku*
lecture: *Forming of Musical Culture in the Multinational Community of Lodz at the Turn of the 19th and 20th Centuries.*

Idealy wychowania w edukacji muzycznej w II Rzeczypospolitej [Education Ideals in Musical Education in the Second Republic of Poland], Łódź 2008, ss. 441

Książka ukazuje wybrane problemy edukacji muzycznej na tle ideologii wychowawczej II Rzeczypospolitej oraz jej polityczno-społeczno-kulturalnych uwarunkowań. Edukację muzyczną ukazano na tle ogólnego systemu edukacji w Polsce międzywojennej. Szczególną uwagę zwrócono na cele i rozwiązania programowe dla przedmiotu szkolnego „Śpiew” („Śpiew i muzyka”) na różnych stopniach nauczania. Jednym z głównych zagadnień podjętych w pracy jest idea narodowości i jej odzwierciedlenie w ówczesnym szkolnym repertuarze muzycznym (m.in. pieśń narodowa jako czynnik wychowania patriotycznego, polskie ludowe tradycje muzyczne, recepcja dzieł kompozytorów polskich, śpiew i muzyka a wychowanie religijne). Poruszono również problem aktywizowania młodzieży w dziedzinie muzyki, a także zagadnienie kształcenia percepcji muzyki przez młodzież, jako istotny element wychowania estetycznego. Główny problem podjęty w pracy został naświetlony także z punktu widzenia transmisji ideałów wychowawczych na młode pokolenie przez nauczycieli śpiewu i muzyki.

The book presents selected questions of musical education viewed against education ideals of the Second Republic of Poland and its political-social-cultural conditionings. Musical education was shown against the overall system of education in the inter-war Poland. Particular attention was paid to goals and curriculum options for the school subject called ‘Singing’ (‘Singing and Music’) on various teaching levels. One of the issues undertaken in the work is the idea of nationality and its reflection in the then school musical repertory (i.a., national songs as an element of patriotic upbringing, Polish folk musical tradition, reception of the works by Polish composers, singing and music versus religious education...). Questions of activating young people in the sphere of music, and the problem of educating musical perception by young people which then formed an essential element of aesthetical education were also tackled. The major topic of the book was viewed in the context of transmitting educational ideals to the young generation by singing and music teachers.

doktoraty **doctoral degrees:**

- **Aleksandra Rembowska-Świątkowska** (historia teatru **history of theatre**), Uniwersytet Muzyczny im. F. Chopina w Warszawie
obrona 21 maja **viva voce** **May 21**
Teatr Tańca Piny Bausch. Sny i rzeczywistość **Pina Bausch’s Dance Theatre. Dreams and Reality**

promotor **supervisor:** dr hab. Lech Sokół (IS PAN)
recenzenci **internal examiners:** dr hab. Elżbieta Kalembe-Kasprzak (UAM Poznań)
dr hab. Dariusz Kosiński (UJ)

Celem rozprawy było przedstawienie zjawiska artystycznego, jakim jest Teatr Tańca Piny Bausch na tle historycznym, a także w kontekście przemian dokonujących się w sztuce, życiu społecznym, politycznym i obyczajowym w XX wieku. Praca składa się z dwóch części: teoretyczno-problemowej oraz opisowej. W części teoretyczno-problemowej znalazły się m.in. biografia artystyczna Piny Bausch, omówienie metod pracy i technik charakterystycznych dla jej Teatru Tańca, problematyka ciała i jego funkcji w twórczości Bausch, a także rola kobiety w jej sztuce. W części opisowej zaprezentowany został wybór dwudziestu spektakli Teatru Tańca, opisanych w sposób subiektywny przez autorkę.

The dissertation was meant to present the artistic phenomenon of Pina Bausch Dance Theatre against historical background, also in the context of change taking place in 20th-century art, social and political lives, as well as morals. The work consisted of two parts: theoretical-problematic and descriptive ones. The first featured, i.a., artistic biography of Pina Bausch; description of her working methods and

techniques characteristic of her Dance Theatre; problems of body and its function in the work of Bausch, as well as the role of a woman in her art. The descriptive section was dedicated to twenty selected performances of Dance Theatre recorded by the Authoress in an exceptionally subjective way.

- **Andrzej Szczepaniak** (historia sztuki history of art), Muzeum Narodowe w Warszawie
obrona 9 czerwca viva voce June 9
Manufaktura artystycznych majolik w Nieborowie
Manufactory of Artistic Maiolica in Nieborów

promotor supervisor

prof. dr hab. Irena Huml (IS PAN)

recenzenci internal examiners:

prof. dr hab. Anna Sieradzka (Uniwersytet Warszawski)

prof. dr hab. Paweł Banaś (Uniwersytet Wrocławski)

Praca prezentuje dzieje i wyroby manufaktury artystycznych majolik w Nieborowie oraz najważniejsze osoby z nią związane, na tle europejskiej produkcji fajansu w 2. połowie XIX wieku (szczególnie fabryki Antoine'a Montagnona i działu majolik polskiej wytwórni w Ćmielowie). Dużo miejsca poświęcono opisowi technologii wytwarzania majoliki nieborowskiej, omówieniu jej bogatego asortymentu i zagadnień ekonomiczno-finansowych. Bardzo ważną częścią pracy są aneksy, zawierające liczne wypisy z materiałów źródłowych oraz obszerny katalog, prezentujący wszystkie znane autorowi wyroby wytwórni nieborowskiej.

The dissertation shows history and products of the artistic maiolica manufactory in Nieborów and the most prominent individuals related to it seen against the European production of faience in the 2nd half of the 19th century (particularly the factory of Antoine Montagnon and the maiolica section of the Polish Ćmielów producers). Much attention is paid to the description of the technology of the production of the Nieborów maiolica, the analysis of its wide assortment, and economic-financial questions. An important part of the dissertation is to be found in the annexes containing numerous excerpts from source materials and an ample catalogue presenting all the products of the Nieborów manufactory known to the Author.

DOKTORATY UZYSKANE W RAMACH STUDIÓW DOKTORANCKICH DOCTORAL DEGREES CONFERRED TO DOCTORAL STUDIES GRADUATES

- **Izabela Kopania** (historia sztuki history of art)
obrona 1 lutego viva voce February 1
Refleksy europejskiej fascynacji Chinami w Rzeczypospolitej czasów Stanisława Augusta
Reflexions of the European Fascination with China in the Polish-Lithuanian Commonwealth in the Times of Stanislaus Augustus

promotor supervisor:

dr hab. Katarzyna Mikocka-Rachuba (IS PAN)

recenzenci internal examiners:

prof. dr hab. Andrzej Rottermund, Zamek Królewski
w Warszawie

prof. dr hab. Jan Ostrowski, Zamek Królewski na Wawelu

Rozprawa poświęcona została problemowi funkcjonowania mody na chińskiej w kulturze Rzeczypospolitej czasów Stanisława Augusta. Jest to studium interdyscyplinarne, którego istotnym elementem

jest spojrzenie na wybrane problemy z punktu widzenia antropologii i historii kultury materialnej. Problem mody na chińszczyźnie rozumiany jest szeroko: jako zjawisko kulturowe, które odcisnęło swe piętno także na filozofii, literaturze, myśli politycznej omawianego okresu. W rozprawie poddano analizie trzy węzłowe zagadnienia: 1) wizerunek Państwa Środka oraz jego rolę w oświeceniowej publicystyce; 2) obecność rzeczy chińskich w wystroju i wyposażeniu pałaców oraz 3) koncepcję tzw. ogrodu angielsko-chińskiego w jej teoretycznym, praktycznym i symbolicznym wymiarze. Omawiane zjawisko zostało osadzone w kontekście europejskim. Podjęto też próbę odpowiedzi na dwa pytania: czy brak bezpośrednich kontaktów Rzeczypospolitej z Chinami w dobie nowożytnej zaważył w jakikolwiek sposób na charakterze mody na chińszczyźnie w omawianym okresie, a także czy przekazywane i kształtowane przez piśmiennictwo wyobrażenia na temat Chin i Chińczyków, warunkowały w jakimś stopniu sposób widzenia i funkcjonowania rzeczy, motywów i wątków chińskich w kulturze polskiej, a także szerzej – europejskiej.

The dissertation focuses on the question of chinoiserie being in fashion in the culture of the Commonwealth in the times of Stanislaus Augustus. It is an interdisciplinary study whose major focus is to look at selected questions from the perspective of anthropology and history of material culture. The question of chinoiserie being in fashion is approached in a broad meaning of the term: as a cultural phenomenon that has set its stamp also on philosophy, literature, and the political thought of the analyzed period. The dissertation centres on three crucial issues: 1) image of the Middle Kingdom and its role in the Enlightenment journalism; 2) presence of Chinese artefacts in palaces' decor and furnishing; and 3) the concept of the so-called Anglo-Chinese garden in its theoretical, practical, and symbolic dimension. The phenomenon has been set in the European context. Additionally, an attempt has been made to answer two questions: whether the lack of direct contacts with China in the modern era had any impact on the character of the chinoiserie fashion in the discussed period, and also whether the images of China and the Chinese rendered by written source influenced in any way the perception and functioning of Chinese objects, motifs and threads in Polish culture, or more broadly – in the European one.

● **Maciej Rożański** (antropologia kultury *anthropology of culture*)

obrona 10 marca *viva voce* **March 10**

Współczesna i pierwotna obrzędowość mityczna w projektach teatru alternatywnego
Contemporary and Primitive Mythical Rituality in Alternative Theatre Projects

promotor *supervisor*:

prof. dr hab. Wiesław Juszcak

recenzenci *internal examiners*:

prof. dr hab. Alicja Kuczyńska (UW)

dr hab. Lech Sokół (IS PAN)

Rozprawa doktorska dotyczy zagadnień z pogranicza antropologii teatru i filozofii sztuki. Autor, zadając pytanie o definicję teatru alternatywnego, rozważa zagadnienia dotyczące różnych teorii estetycznych. Podejmuje dyskusję z klasyczną Kantowską definicją „sztuki dla sztuki” i przeciwstawia jej tezy o antropologizacji teorii sztuki. Skupia się przede wszystkim na związkach aktu twórczego z obrzędem głównie w przestrzeni współczesnych projektów teatralnych.

The doctoral dissertation focuses on problems bordering on anthropology of theatre and philosophy of art. The Author, when formulating the question of the definition of alternative theatre, analyzes issues related to various aesthetical theories. He debates over the classical ‘art for art’s sake’ definition of Kant, counterpoising it with the thesis of the anthropologizing of theory of art. He focuses first of all on the relations between a creative act with ritual mainly in the space of contemporary theatre projects.

● **Monika Jadzińska** (historia sztuki *history of art*)

obrona 1 kwietnia *viva voce* April 1

Autentyzm w sztuce instalacji *Authenticity in Installation Art*

promotor *supervisor*: dr hab. Joanna Sosnowska (IS PAN)

recenzenci *internal examiners*: prof. Iwona Szmelter (ASP w Warszawie)

dr hab. Maria Hussakowska (UJ)

Tematem rozprawy jest określenie co, jak i dlaczego należy chronić, zachować i konserwować w zakresie sztuki współczesnej na przykładzie jej najbardziej radykalnego nurtu – sztuki instalacji. Dla zachowania niekonwencjonalnych dzieł sztuki nowoczesnej konieczne było rozważenie, co stanowi o ich autentyczności. Historyczny opis zmian rozumienia tego pojęcia w kontekście ochrony dzieł sztuki i zabytków, a także opis zasad i doktryn konserwatorskich oraz źródeł ich powstania stanowiły bazę do rozważań na temat sztuki instalacji, wykorzystującej narzędzia i tezy z innych dyscyplin naukowych (filozofia, semiotyka, historia sztuki). Przeprowadzono interpretację sztuki instalacji w zakresie idei, materii, przestrzeni, elementów sensorycznych, roli widza i innych. Zaproponowano model oceny, przedstawiono praktyczne rozwiązania na przykładzie dzieł ponad 50 artystów.

The dissertation aims at defining the scope, the way, and reason for protection, preservation, and conservation in modern art on the example of its most radical trend, i.e. installation art. In order to preserve unconventional works of modern art, it is essential to analyze what accounts for their authenticity. The historical description of changes in the understanding of the concept in the context of the preservation of works of arts and monuments, as well as the description of conservation principles and doctrines, also of their sources, served as the basis for considerations on installation art, these applying for the purpose tools and theses from other scholarly disciplines (philosophy, semiotics, art history). Interpretation of installation art was carried out in the realm of ideas, matter, space, sensorial elements, role of the beholder, and others. Evaluation models have been suggested, as well as practical solutions on the example of the works of over 50 artists.

● **Jakub Karpoluk** (antropologia kultury *anthropology of culture*)

obrona: 24 maja *viva voce* May 24

Wpływ konwencji teatralnych na kino japońskie

Influence of Theatre Conventions on Japanese Cinema

promotor *supervisor*: prof. dr hab. Wiesław Juszcak (IS PAN)

recenzenci *internal examiners*: dr hab. Ewa Pałasz-Rutkowska (Uniwersytet Warszawski)

dr hab. Tadeusz Szczepański (Uniwersytet Wrocławski)

Praca dotyczy problemu powstania kinematografii japońskiej i obecności konwencji teatralnych we wczesnym kinie japońskim. Ważne miejsce w obrębie dysertacji zajmuje opis oraz analiza wokalne narracji kinowej, będącej właściwym jedynie dla kinematografii japońskiej sposobem udźwiękowania projekcji filmowych w okresie rozwoju tzw. kina niemego. Cezurę pracy wyznaczają daty 1897 i 1939, pomiędzy tymi latami bowiem wpływ konwencji teatrów *kabuki*, *shimpa* i *shingeki* na formowanie się konwencji kinematograficznych w Japonii był najsilniejszy.

The dissertation discusses the problem of the establishment of Japanese cinematography and the presence of theatre conventions in the early Japanese cinema. An important element in the dissertation is the description and analysis of a vocal cinema narration, being a uniquely Japanese manner of adding sound to film shows in the era of silent movies. The time limits set for the research are: 1897 and 1939, since it is in the period between these two dates that the impact of the *kabuki*, *shimpa*, and *shingeki* theatres on forming the film making conventions in Japan was the strongest.

GRANTY UKOŃCZONE W 2010 GRANDS COMPLETED IN 2010

***Materiały do dziejów sztuki sakralnej
dawnej Rzeczypospolitej.
Kościoły i klasztory dawnego województwa
brzesko-litewskiego. MNiSW nr NN 105 115834***

kierownik: dr Marcin Zgliński
zespół: Piotr Jamski, Katarzyna Kolendo-Korczak,
Zbigniew Michalczyk, Anna Oleńska,
Dorota Piramidowicz

W latach 2008-2010 pracownicy naukowcy Katalogu Zabytków Sztuki w Polsce (dr Katarzyna Kolendo-Korczak, dr Zbigniew Michalczyk, dr Anna Oleńska, mgr Dorota Piramidowicz, mgr Katarzyna Uchowicz, dr Marcin Zgliński), wykonali projekt badawczy, który objął przeprowadzenie inwentaryzacji, kwerend archiwalnych i bibliograficznych oraz opracowanie do druku monografii rzymskokatolickich obiektów sakralnych z terenu przedrozbiorowego woj. brzesko-litewskiego. Przeprowadzono prace nad przygotowaniem monografii kościołów i klasztorów z terenu obecnej Białorusi – złożą się one na dwa tomy kolejnej części serii *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*, wydawanej przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie.

Materials for the History of Sacred Art of the Old Commonwealth. Churches and Convents of the Former Brest-Litvosk Voivodship

In 2008-2010, the academic staff of the Catalogue of the Monuments in Poland (Katarzyna Kolendo-Korczak PhD, Zbigniew Michalczyk PhD, Anna Oleńska PhD, Dorota Piramidowicz MA, Katarzyna Uchowicz MA, Marcin Zgliński PhD) carried out a research Project which included inventorying, preliminary research of archival

and bibliographic holdings, as well as preparation for print of a monograph on Roman-Catholic sacred buildings of the former Brest-Litvosk Voivodship. Works were carried out on the preparation of the monographs on churches and convents from the territory of today's Belarus; the output will form two volumes of a subsequent part of the series: *Materials for the History of Sacred Art on Eastern Territories of the Former Polish-Lithuanian Commonwealth* published by the International Cultural Centre in Cracow.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzono w latach 2008-2009 podczas trzech ekspedycji. Wykonano kilka tysięcy fotografii dokumentacyjnych. Kwerendą objęto biblioteki, archiwa i inne zasoby krajowe oraz zagraniczne (głównie Białoruś, Litwa, Rosja). Pozyskano szeroki, w ogromnej większości nieznany badaczom i niepublikowany zespół archiwaliów z XVI-XX w., zwłaszcza aktów wizytacji i opisów inwentarzowych, planów, pomiarów i projektów, materiałów ikonograficznych (rysunków, fotografii). W większości przypadków

The inventorying works were carried out in 2008-2009 in the course of three expeditions. Several thousand documenting photographs were taken. The preliminary research was completed for libraries, archives, and other Polish and foreign records (mainly in Belarus, Lithuania, Russia). Collected was a vast, to a large extent previously unknown to researches and unpublished set of archival records from the 16-20th centuries, especially acts of visitation and inventory descriptions, plans, measurements, and designs; iconographic records (drawings, photographs).

In the majority of cases, digitalized copies were acquired – either self-made or outsourced; in some cases excerpts were copied *in situ*. All the

pozyskano kopie cyfrowe – wykonane we własnym zakresie, lub zamówione – ewentualnie dokonano wypisów *in situ*. Materiał ten znajduje się w Archiwum Katalogu Zabytków w IS PAN, gdzie jest przetwarzany i włączany do zbioru dokumentacji inwentaryzacji prowadzonej na terenie Białorusi od roku 1994.

Opracowano 50 monografii kościołów, klasztorów i kaplic, co stanowiło 67 arkuszy tekstowych, które były podstawą dla rozliczenia merytorycznego grantu.

Wobec ilości materiału znacznie wyrastającej ponad wstępne założenia zespół wystąpił z wnioskiem do MNiSW o przyznanie finansowania kolejnego projektu badawczego na lata 2011-2013, który został rozpatrzony pozytywnie.

records are with the IS PAN Archives of the Catalogue of Monuments where they are being processed and incorporated into the collection of records of the inventoring carried out in Belarus since 1994.

50 monographs on churches, convents, and chapels were worked out, in total accounting to ca 67 standard units of about 40,000 characters, the volume serving as the basis for the factual settlement.

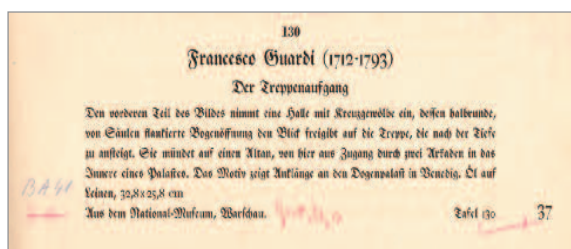
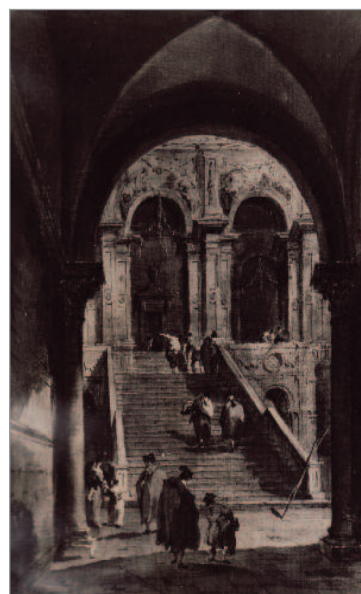
In view of the amount of materials substantially exceeding the preliminary assumptions, the team applied to the Ministry of Science and Higher Education for additional funding to be allocated to the research Project in 2011-2013, which has been awarded. ■

Tadeusz Zadrozny, *Kunst grabieżcy. Polskie zbiory artystyczne i zabytki kulturalne w planach i działaniach funkcjonariuszy III Rzeszy i władz okupacyjnych odpowiedzialnych za ich „spis”, „zabezpieczenie” i „ochronę” w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939-1945 (N 105 006 32/0578), 2007-2010*

Projekt został poświęcony zapisanym w źródłach planom i działaniom podejmowanym w latach 1939-1945 wobec polskich muzeów, kolekcji artystycznych i zabytków kulturalnych na terenie Generalnego Gubernatorstwa przez funkcjonariuszy III Rzeszy i przedstawicieli niemieckich władz okupacyjnych powołanych do dokonania „spisu”, „zabezpieczenia” bądź „ochrony” zbiorów artystycznych i zabytków kulturalnych na okupowanym terytorium Rzeczypospolitej. Odwołując się do szerokiego zasobu źródeł archiwalnych, rozproszonych w różnych zbiorach krajowych i zagranicznych, w dużym stopniu nieznanych bądź pomijanych w dawniejszej literaturze, zarówno pism wytworzonych przez agendy władz okupacyjnych lub dotyczących ich działań, jak i składanych po wojnie zeznań i wyjaśnień, zarysowano dzieje administrowania dobrami kulturalnymi w Generalnym Gubernatorstwie, uwagę skupiając na czterech podstawowych zagadnieniach, odpowiadających chronologii wydarzeń: na problemach z zakresu przejmowania kontroli nad zbiorami, budowy administracji i formowania

Artistry of the Plunderer. Polish Artistic Collections and Culture Monuments in the Plans and Activities of the Officials of the Third Reich and Occupational Authorities Responsible for their 'Lists', 'Securing' and 'Protection' in the General-Government in 1939-1945

The Project was dedicated to plans written down in sources and undertakings in 1939-45 with respect to Polish museums, artistic collections, and cultural monuments on the territory of the General-Government by the officials of the Third Reich and occupational authorities established to carry out 'lists', 'securing' or 'protection' of artistic collections and cultural monuments on the occupied territory of the Polish

koncepcji zagospodarowania przejętych dóbr, następnie kwestii postrzegania i prezentacji dzieł sztuki z polskich zasobów artystycznych i zabytków architektury, dalej metodach i dziejach administrowania przejętymi skarbami sztuki, a w końcu

na ich ewakuacji. Prace nad monografią *Kunstzgrabieży* są kontynuowane i będą prowadzone jeszcze przez cały 2011 rok – planowany termin ukończenia marzec 2012. Zgromadzone materiały zostaną wykorzystane także w innych opracowaniach, z których pierwszą będzie krytyczna edycja *Sichergestellte Kunstwerke im Generalgouvernement* zaplanowana na 2011 r. przed zamknięciem prac nad monografią. Chęć publikacji krytycznej edycji katalogu wyraził Departament Dziedzictwa Kulturowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Republic. On the grounds of a wide range of archival sources, dispersed across many Polish and foreign collections, to a great extent unknown or neglected in the former literature on the subject, both documents produced by the agencies of the occupation authorities or dealing with their activities, as well as testimonies and accounts submitted after WW II, the history of the administering the cultural goods in the General-Government was outlined, with emphasis put on four basic issues, reflecting the chronology of events: questions related to taking over control of the collections; establishing respective administration and formulation of the concept how to manage the overtaken goods; perception and display of works of art coming

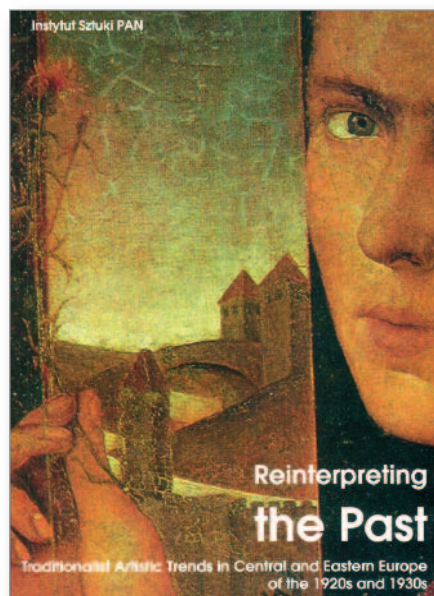
from Polish artistic collections and architectural monuments; methods and history of administering the intercepted art treasures; and finally, their evacuation. Works on the monograph *Artistry of the Plunderer* are being continued and will be carried out throughout 2011, with the completion planned for March 2012. Collected materials will also be used in other studies, the first of which being a critical edition of *Sichergestellte Kunstwerke im Generalgouvernement* planned for 2011 prior to the completion of the monograph. The desire to have this critical edition of the catalogue published has been expressed by the Department of Cultural Heritage at the Ministry of Culture and National Heritage.

KSIAŻKI I WYDAWNICTWA MULTIMEDIALNE OPUBLIKOWANE PRZEZ IS PAN BOOKS AND MULTIMEDIA PUBLICATIONS BY IS PAN

● Irena Kossowska (ed.), *Reinterpreting the Past: Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s.*

Proceedings of an international conference organized by the Institute of Art of the Polish Academy of Sciences (Warsaw) and the Institute of Art History of the Jagiellonian University (Cracow), Warsaw-Cracow, 21-23 September, 2006. Warsaw 2010, ss. 364
ISBN 9788389101969

„Reinterpreting the Past” zawiera zmodyfikowaną wersję zbioru referatów wygłoszonych podczas międzynarodowej konferencji zorganizowanej we wrześniu 2006 roku przez Instytut Sztuki PAN w Warszawie oraz Instytut Historii Sztuki UJ w Krakowie. W debacie uczestniczyli zarówno uznani historycy sztuki, jak i młodzi badacze z Chorwacji, Litwy, Łotwy, Niemiec, Polski, Republiki Czeskiej, Rumunii, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy i Węgier. Publikacja daje wyraz dążeniu do stworzenia ponadnarodowej platformy, umożliwiającej wymianę badawczych doświadczeń i prezentację naukowych projektów. „Reinterpreting the Past”

oddaje aurę nostalgii za tradycyjnymi wartościami etycznymi i estetycznymi, jaka opanowała intelektualno-artystyczne środowiska Europy lat 20. i 30., prezentuje rozmaite formuły klasycyzmu i realizmu pojmowane jako antyteza kosmopolitycznego

Reinterpreting the Past: Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s.

Reinterpreting the Past contains a modified version of the collection of papers delivered during an international conference held in September 2006 by Warsaw IS PAN and the Institute of History of Art at Cracow's Jagiellonian University. The debate was participated by both esteemed art historians and young scholars from Croatia, Lithuania, Latvia, Germany, Poland, the Czech Republic, Romania, the United States, Ukraine, and Hungary. The publication testifies to the effort to establish a pan-national platform allowing for exchange of research experience and presentations of scholarly projects.

Reinterpreting the Past emanates the aura of nostalgia for traditional ethical and aesthetical values that dominated the European intellectual and artistic circles in the 1920s and 1930s; it presents various formulas of classicism and realism perceived as an antithesis of cosmopolitan Post-Impressionism, and as an antidote against radicalism of avant-gardes surged on the eve of the calamity of the war. The Authors of the book also reveal the sphere of approach and interpenetration of Modernism and trends undertaking some dialogue with the past. They confront the slogans promoted by Neo-humanists calling for reinforcing national identity and shaping new aesthetical sensitivity, based on cultural memory, with the strategy of instrumentalizing art in the cultural policy of authoritarian and

postimpresjonizmu i jako antidotum na radykalizm awangard zrodzonych w przededniu wojennego kataklizmu. Autorzy książki odsłaniają także obszary zbliżenia i przenikania się modernizmu i nurtów podejmujących dialog z przeszłością. Propagowane przez neohumanistów hasła wzmacniania tożsamości narodowej i kształtowania nowej wrażliwości estetycznej, opartej na pamięci kulturowej, konfrontują ze strategią instrumentalizacji sztuki w polityce kulturalnej autorytarnych i totalitarnych reżimów lat 30. Zawarty w tomie dyskurs pokazuje też, w jaki sposób koncepcja „nowego człowieka” przyczyniła się do ekspansji ksenofobicznych nastrojów i rasowych uprzedzeń. Poszczególne narracje ujawniają napięcie pomiędzy centralistyczną polityką rządów konsolidujących społeczeństwo, a ideologią regionalizmu akcentującą idiosynkratyczne tradycje lokalne przeciwstawione procesowi urbanizacji, technicyzacji i standaryzacji życia.

Książka uzmysławia konieczność rewizji takich terminów jak „sztuka narodowa”, „styl narodowy” i „tradycja kulturowa”, sygnalizuje też terminologiczne zawilości w analizie europejskiego tradycjonalizmu.

„Reinterpreting the Past” dowodzi, że idea odrodzenia narodowej tradycji implikowała we

wschodnim regionie geopolitycznym Europy treści bardziej złożone niż na Zachodzie, łącząc respekt dla narodowego dziedzictwa z transpozycją artystycznego kanonu sztuki europejskiej.

● Katarzyna Mikocka-Rachubowa
***André Le Brun, „pierwszy rzeźbiarz”
króla Stanisława Augusta***

Warszawa 2010, t. I: ss. 422, t. II: ss. 490
ISBN 9788389101921

André Le Brun (1737-1811), francuski twórca będący przez ponad ćwierć wieku „pierwszym rzeźbiarzem” na dworze króla Stanisława Augusta, to jedna z największych artystycznych indywidualności w Rzeczypospolitej ostatniej trzeciej XVIII wieku.

Charakter sztuki Le Bruna postrzegano do tychczas jako wynik wpływów współczesnej mu rzeźby francuskiej oraz sztuki antyku i późnobarokowej rzeźby rzymskiej. Nie zauważono jednak związków między jego twórczością a sztuką francuską epoki Ludwika XIV, czyli wcześniejszego o niemal wiek okresu drugiej połowy XVII i początków XVIII wieku. O ile bowiem stronę formalną dzieł artysty odnieść można do sztuki mu współczesnej, to zakres podejmowanych przez

totalitarian regimes of the 1930s. Moreover, the discourse presented in the book shows the way in which the concept of a ‘new man’ fuelled the expansion of xenophobic attitudes and race prejudices. Specific narrations reveal the tension between the centralist policy of the governments consolidating societies and the ideology of regionalism enhancing idiosyncratic local traditions confronted with the process of urbanization, technicalization, and standardization of life.

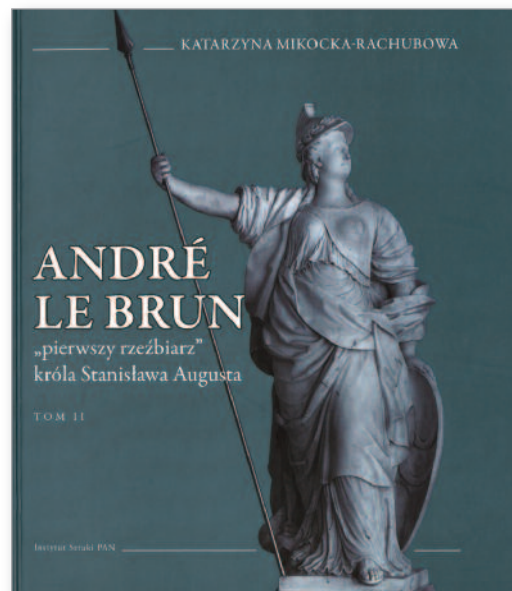
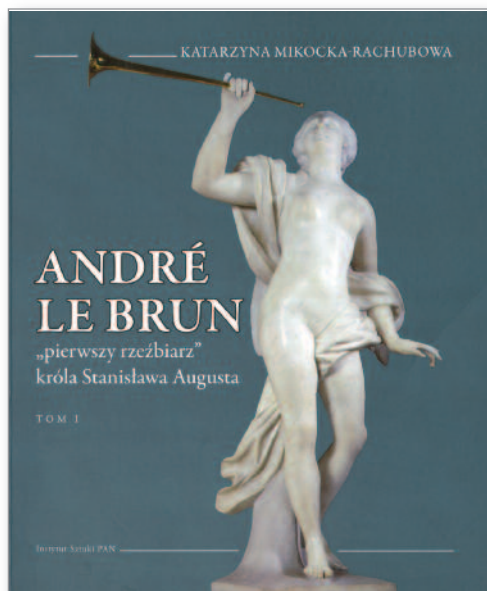
The book makes us realize the need for such concepts as ‘national art’, national style’, and ‘cultural tradition’ to be revised; it also signals that in the Eastern geopolitical region of Europe terminology intricacies in the analysis of European traditionalism are greater than in the

West, combining the respect for national legacy with the transposition of the canon of European art. ■

***André Le Brun, the ‘First Sculptor’
of King Stanislaus Augustus***

André Le Brun (1737-1811), a French artist, for over a quarter of a century ‘the first sculptor’ at the Court of King Stanislaus Augustus, was one of the grandest artistic individualities active in the Commonwealth in the last three decades of the 18th century.

Until now, the character of Le Brun’s art has been perceived as the result of the impact of contemporary French sculpture and the art of the Antique, as well as late Baroque Roman

niego tematów, a szczególnie repertuar wzorów, z jakich korzystał, miały swoje źródła w tamtych, dosyć mu odległych czasach.

Przyczyn tych analogii należy upatrywać w dominującym w latach paryskiej edukacji Le Bruna na francuskiej scenie artystycznej renesansie epoki Ludwika XIV. Ówczesny program oficjalnego mecenatu we Francji inspirowany był świadomą chęcią odnowienia chwały owego *grand siècle*'u, po którym nastąpiły czasy dekadencji, za jakie uważano lata około połowy XVIII wieku. Charak-

terystyczne zjawisko odrodzenia stylu Ludwika XIV oraz nawrót do klasycyzmu jego czasów powodowały, że z nostalgią spoglądano ku wielkim osiągnięciom sztuki tamtego okresu. Łączył się z tym wielki autorytet starożytności, ugruntowany we Francji w początkach XVII, a około połowy XVIII stulecia nadal zachowujący aktualność. Tendencje te znalazły odbicie w programach szkół, których wychowankiem był André Le Brun, i w tym kontekście należałoby postrzegać związki między jego twórczością a dziełami francuskiej

sculpture. However, no links have been observed between his oeuvre and French art of the era of Louis XIV, namely a period almost a century earlier in the second half of the 17th and early 18th centuries. For as much as the formal aspect of his works can be related to the art of his time, the range of topics that were of interest to him, and particularly a repertory of models that he derived from, stemmed from those distant to him times.

The reasons for this analogy are to be found in the Paris education of Le Brun, which coincided with the artistic renaissance of the era of Louis XIV on the French political artistic scene. The then programme of official patronage in France was inspired by a conscious desire to revive the glory of the *grand siècle* after which the periods of decadence, namely the time around mid-18th

century followed. The characteristic phenomenon of the revival of the style of Louis XIV and the return to classicism of his times accounted for the fact that there was a nostalgia for the great achievements of the art of that period. This was accompanied by a deep authority of the Antique, consolidated in France in the early 17th century, still valid around mid-18th century. These tendencies were reflected in the curriculum of the schools that educated Anré Le Brun, all these serving as the context to his relations with the works of French art from the second half of the 17th and early 18th centuries, and also possibly relations with the art of the Antique.

The book has been divided into two volumes, the first of which is dedicated to the life and oeuvre of the artist, while the second is a catalogue

sztuki drugiej połowy XVII i początków XVIII wieku, a może także relacje ze sztuką antyku.

Książka została podzielona na dwa tomy, z których pierwszy traktuje o życiu i twórczości artysty, a drugi jest rozumowanym katalogiem jego dzieł rzeźbiarskich i rysunkowych. Całość uzupełnia 610 ilustracji oraz bogata bibliografia.

● **Die Etablierung und Entwicklung des Faches Kunstgeschichte in Deutschland, Polen und Mitteleuropa.**

Kształtowanie się i rozwój historii sztuki

w Niemczech, Polsce oraz Europie Środkowej

Beiträge der 14. Tagung des Arbeitskreises deutscher und polnischer Kunsthistoriker und Denkmalpfleger in Krakau, 26.–30. September 2007.

Materiały XIV Konferencji Grupy Roboczej Polskich i Niemieckich Historyków Sztuki i Konserwatorów, w Krakowie, 26–30 września 2007.

red. Wojciech Bałus, Joanna Wolańska,

Warszawa 2010, ss. 590

seria: Das gemeinsame Kulturerbe / Wspólne Dziedzictwo, 6

ISBN 9788389101952

Tom ten zawiera artykuły poświęcone kształtowaniu się historii sztuki jako dyscypliny uniwersyteckiej, zwłaszcza w kontekście roli uniwersytetów niemieckich i austriackich, historii sztuki w kontekście znawstwa, wielkim metodologom około roku 1900 i ich wpływowi na kształt dyscypliny oraz historii sztuki wobec dyktatu polityki. Główny punkt ciężkości ba-

dań, jak zawsze na konferencjach Grupy Roboczej, położony został na problemach niemieckiej i polskiej historii sztuki z uwzględnieniem środowiska austriackiego.

of his sculptures and drawings, each accompanied by brief notes. The work is completed with 610 illustrations and an ample bibliography.

Politik. Das Schwerpunkt liegt, wie immer an den Konferenzen der Arbeitskreis, an den Problemem der deutschen und polnischen Kunstgeschichte, mit Hinblick auf das österreichische Milieu.

Die Etablierung und Entwicklung des Faches Kunstgeschichte in Deutschland, Polen und Mitteleuropa.

Diese Band enthält die Artikeln über Etablierung der Kunstgeschichte als universitäre Disziplin, besonder in dem Kontext der Rolle der deutschen und österreichischen Universitäten, Kunstgeschichte im Kontext der Kunstkennern, grossen Theoretikern um 1900 und ihre Einfluss auf die Entwicklung der Disziplin so wie Kunstgeschite und den Diktat der

- **Melodie ziemi kujawskiej**
Nagrania archiwalne tradycyjnych pieśni i muzyki Kujaw ze Zbiorów Fonograficznych Instytutu Sztuki PAN
ISPAN CD 007, 2010

Płyta zawiera nagrania tradycyjnej muzyki z Kujaw zrealizowane w latach 1952-1956 i zgromadzone w Zbiorach Fonograficznych Instytutu Sztuki PAN. Przygotowanie i wydanie płyty było częścią projektu *Ochrona i popularyzacja najstarszych nagrań polskiej muzyki tradycyjnej* realizowanego z udziałem środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Usłyszymy 78 archiwalnych nagrań dźwiękowych – materiał o niezwyklej wartości dokumentalnej, zaprezentowany przez ostatnie pokole-

nia wykonawców grających i śpiewających w dawnym, niespotykanym już stylu muzycznym, ludzi, którzy uczestniczyli w dawnych zwyczajach i obrzędach i pamiętali. Wykonawcami są m.in. Maria Olejnik ur. w 1867 roku, której śpiew nagrywano już w okresie międzywojennym, oraz Łukasz Bylicki ur. w 1868 roku, prezentującego niezwykle oracje weselne. Oprócz pieśni i oracji usłyszymy muzykę instrumentalną, zwłaszcza oryginalne, wiejskie kujawiaki grane przez najstarszą generację skrzypków, których grę zarejestrowano na taśmie.

PUBLIKACJE KOEDYCYJNE COEDITIONS

- **Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości.**
Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości,
red. Ewa Manikowska i Piotr Jamski,
Departament Dziedzictwa Kulturowego MKiDN,
Instytut Sztuki PAN,
Warszawa, 2010, s. 415
ISBN IS PAN 978-83-89101-90-7

Bohaterem tej publikacji jest zawiązane w Warszawie w roku 1906 i działające do wybuchu II wojny światowej Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości. Powołali je do życia ludzie elity intelektualnej i społecznej, świadomi, jak ważną częścią tożsamości narodowej są

Melodies of the Land of Kujawy

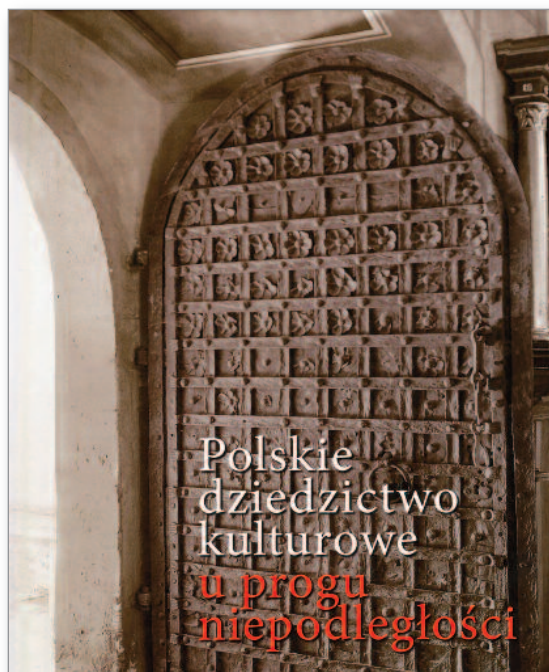
These recordings, gathered during national Folk Music Collecting Campaigne (1950-1954), are a great documentation value material which was presented by probably the last generations of performers singing and playing in old style which doesn't exist any more. The most precious group turned out to be the oldest generation of performers born between 1863 and 1910, people who took part in old customs and rituals and could remember the most ancient repertoire.

On the CD, next to songs (ritual, popular, dance songs, couplets and wedding orations) there are also presented examples of instrumental music, especially original, peasant *kujawiak* dances performed by the oldest recorded on archival tape generation of fiddlers.

Polish Cultural Heritage on the Threshold of Independence.

The Society for Protection of Monuments of the Past

This book is dedicated to the Society for Protection of Monuments of the Past (Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości, TonZP), a Polish association of artists, architects, historians, lawyers, aristocrats etc. active in the Russian Empire from 1906 and in the Second Polish Republic up to the outbreak of the Second World War. Its aim is to show the role played by the Society in the establishment of the notion of Polish cultural heritage. The attention focuses on the early period of its activity, i.e. up to the first year of

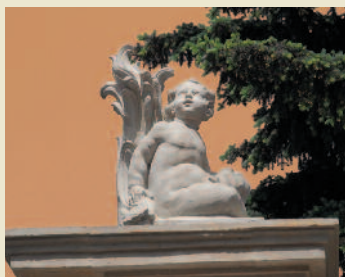

utrwalone w zabytkach sztuki oraz architektury, zachowane w zespołach bibliotecznych i archiwalnych, świadectwa własnej przeszłości, pamięć dokonań przodków, znajomość losów narodu. Ogromny dorobek Towarzystwa okazał się bezcenny, gdy przyszło Polsce walczyć o odzyskanie zagrabionego przez zaborców dziedzictwa narodowego.

Z *Wprowadzenia* Bogdana Zdrojewskiego,
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Polish independence, when state structures for the protection of monuments were created.

From the *Introduction* by Bogdan Zdrojewski,
Minister of Culture and National Heritage

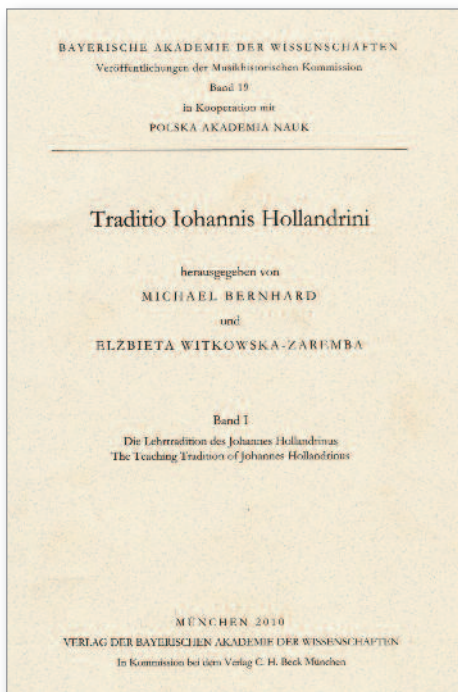

KSIĄŻKI PRACOWNIKÓW WYDANE POZA IS PAN BOOKS BY THE RESEARCH STAFF OF IS PAN PUBLISHED BY OTHER PUBLISHING HOUSES

- *Traditio Iohannis Hollandrini*,
herausgegeben von Michael Bernhard
und Elżbieta Witkowska-Zaremba,
Band 1: *Die Lehrtradition des Johannes Hollandrinus.*
The Teaching Tradition of Johannes Hollandrinus,
Verlag der Bayerischen Akademie der Wissenschaften,
München 2010, ss. 300
ISBN 978-3-7696-6011-1

Książka stanowi wynik wieloletniego projektu zainicjowanego przez Elżbietę Witkowską-Zarembinę i Michaela Bernharda i realizowanego wspólnie przy udziale międzynarodowego zespołu badawczego. Przedmiotem projektu są teksty teoretyczno-muzyczne zawierające odniesienia do autorytetu bliżej nieznanego Johannes Hollandrina, choć jego autorstwa co do żadnego znanego traktatu muzycznego nie można jednak potwierdzić. Tematem tych traktatów jest monodia gregoriańska. Zostały one przekazane w źródłach pochodzących z muzycznych obrzeży – Polski, Czech, południowych Niemiec. Podczas gdy polifonia stanowiąca centrum muzyki

The present edition, whose first volume is here published, is the result of a project of many years' duration, which was founded by Elżbieta Witkowska-Zaremba and Michael Bernhard and carried out together with an international team of scholars. Its subject is the music-theoretical group of texts from the late Middle Ages which names a certain Johannes Hollandrinus as its authority, although his authorship of basic treatise cannot be verified. These treaties, which deal with Gregorian chant, are found principally in monastic sources outside of the main tradition, such as Poland, Bohemia and Southern Germany. Whereas central European polyphony, as exemplified especially in masses and motes, was based on the progressive teaching of counterpoint,

europejskiej opierała się, zwłaszcza w mszach i motetach, na wyznaczającej miarę postępu nauce kontrapunktu, w traktatach z kręgu Hollandrina zajmowano się szczegółami wykonawczymi tradycyjnej monodii liturgicznej. Celem niniejszej

edycji jest ukazanie korzeni, specyfiki i oddziaływania tej mało znanej części teorii muzycznej, zaniebdywanej dotychczas przez badaczy.

Z *Przedmowy* T. Göllnera

Prace badawcze dotyczące teoretyka muzyki Johannes Hollandrina rozpoczęto ponad sto lat temu. Dokonania wielu badaczy złożyły się na obraz, który pod koniec XX wieku pozwolił rozpoznać tradycję dydaktyczną i zaliczyć do niej, obok znanych od dawna traktatów Szydłowity i László Szalkai, sześć dalszych tekstów, wprowadzonych do *Lexicum musicum Latinum* pod siglum TRAD. HOLL. (Tractatus ex traditione Hollandrini). Tytuł *Traditio Iohannis Hollandrini* nosi również niniejsze wydanie zbiorowe wszystkich znanych obecnie tekstów, które powiązane są ze sobą w rozmaity sposób. Zebrano 23 teksty, których edycje krytyczne przygotowali różni autorzy. Całość obejmuje osiem tomów. Tomy II-VI zawierają edycje traktatów z tradycji Hollandrina. W tomie VII zostaną opublikowane studia uzupełniające, dotyczące problematyki teoretycznej zawartej w tych traktatach. Wreszcie w tomie VIII znajdują się tabele konkordancji i indeksy.

Z *noty Od Redakcji*

the Hollandrinus texts are concerned mainly with performance details if traditional liturgical monophony.

The purpose of the present edition is to explore and clarify the roots, characteristics and sphere of influence of this little-known music theory, previously neglected by scholars.

From the *Foreword* by T. Göllner

Scholarly inquiry concerning the music theorist Johannes Hollandrinus began more than 100 years ago. A whole series of scholars laid the ground work that made it possible for us at the end of the 20th century to identify a teaching tradition to which – along with the well known treatises of Szydlovita and Ladislaus de Zalka (László Szalkai) – six additional texts belong. These six treatises were consequently gathered under the siglum TRAD. HOLL. (Tractatus ex traditione Hollandrini) in the *Lexicon musicum Latinum medii aevi*. The present edition of the

complete collection of texts that have emerged to the present, texts which related to each other in multifaceted ways, is likewise given the title *Traditio Iohannis Hollandrini*. Twenty-three texts have been collected in these volumes, treatises that have been critically edited by various scholars. The complete edition will encompass eight volumes, of which volumes II-VI contain editions of the treatises that form the Hollandrinus tradition. In the seventh volume supplementary studies addressing specific musicological questions will be presented. Finally, volume VIII will offer tables of textual concordances as well as indices.

From the *Editor's Preface*

● Irena Kossowska i Łukasz Kossowski

Malarstwo polskie. Symbolizm i Młoda Polska,

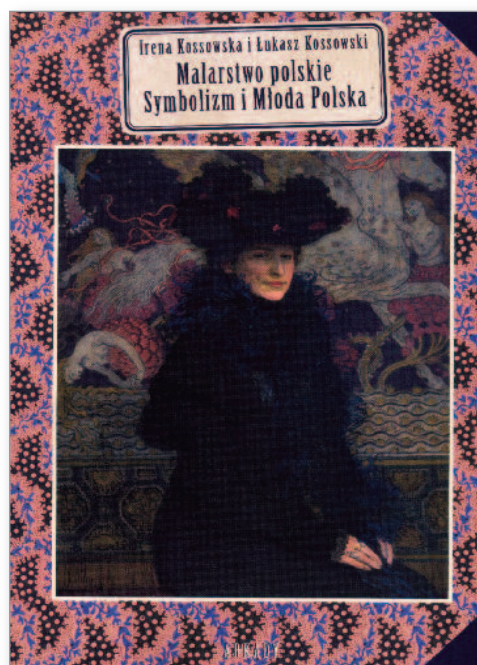
Arkady, Warszawa 2010, ss. 427, il. barw. 427

ISBN 978-83-213-4597-0, ISBN 978-83-213-4669-4

(w futerałe)

Autorzy, odwołując się do literatury poświęconej symbolizmowi w sztuce przełomu XIX i XX wieku, dokonują reinterpretacji dzieł polskich malarzy, sytuując je zarówno w kontekście rodzimej tradycji artystycznej, jak i europejskiego modernizmu. Łącząc pojęcia „symbolizmu” i „Młodej Polski”, wydobywają symbolizm na plan pierwszy jako tendencję dominującą w procesie modernistycznych przeobrażeń. Ukazują go w odniesieniu do całokształtu zjawisk Młodej Polski pojętej jako formacja kulturowa obejmująca wszelkie dziedziny myśli i twórczości, jako ruch, który klamrą spiął romantyczne dziedzictwo mijającego stulecia z ambicjami młodego pokolenia artystów wrażliwych na nowatorską aurę Paryża, Wiednia, Berlina i Petersburga.

Książka prezentuje polski symbolizm jako doskonałą syntezę narodowych pierwiastków i nowatorskich tendencji europejskiego modernizmu. Autorzy odsłaniają swoisty synkretyzm tego nurtu, modyfikują przyjęte cezury wyznaczające początek i koniec symbolizmu, analizują proces kształtowania się tego wielowarstwowego nurtu,

omawiają także zjawiska artystyczne odmienne od symbolistycznych założeń, lecz z symbolizmem współistniejące jako integralna część epoki Młodej Polski.

Niniejsza książka stanowi wędrówkę po znamiennych dla polskiego symbolizmu motywach i tematach, prezentuje formalne poszukiwania twórców, ukazuje zjawiska pokrewne i przeciwstawne postawy artystyczne.

Polish Painting.

Symbolism and Young Poland

The Authors while referring to the literature dealing with Symbolism at the turn of the 19th and 20th centuries, reinterpret works of Polish painters, locating them both within the context of vernacular artistic tradition, and European Modernism. Bringing together the concepts of ‘Symbolism’ and ‘Young Poland’, they expose Symbolism as the most domineering tendency in Modernist transformation. They show it against the overall phenomenon of Young Poland conceived as a cultural formation covering all the aspects of thought and creativity, as a movement that spans all the Romantic legacy of the passing century with the ambitions of the young generation of artists sensitive to the innovatory aura of Paris, Vienna, Berlin, and St. Petersburg.

The book presents Polish Symbolism as a perfect synthesis of national elements and innovatory tendencies of European Modernism. The Authors reveal specific syncretism of the trend, they modify adapted caesuras marking the beginning and the end of Symbolism, they analyze the process of shaping of this multilayered tendency, they also analyze artistic phenomena that are different from Symbolist assumptions, yet coexisting harmoniously with Symbolism as an integral part of the era of Young Poland.

The present book is a venture into the realm of motifs and topics characteristic of Polish Symbolism, presenting artists’ formal searches, it reveals related phenomena, and opposing artistic attitudes.

Moreover, it shows the internal evolution of Polish Symbolism, displaying the gradual subsiding of the pessimistic understanding of history.

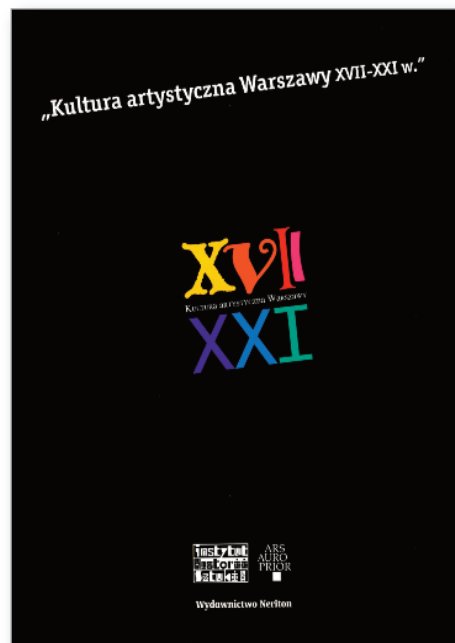
Ukazuje też wewnętrzną ewolucję polskiego symbolizmu, oddając powolne ustępowanie pesymistycznego pojmowania historii. Nurt ten otwierały historyczno-eschatologiczne wizje, malarskie zapisy zmierzchu, portrety zapatrzonych w swe myśli melancholików. Zamykały go wyobrażenia zakwitających w ciszy, przydomowych Arkadii. Do sztuki powracała codzienność, ale już nie dosłowna, realistyczna, lecz stylizowana, dekoracyjna, podejmująca dialog z artystyczną tradycją Europy, ze sztuką paryskich postimpresjonistów i nabistów.

Materiał ilustracyjny zawarty w książce obejmuje kanon dzieł polskiego symbolizmu, ale także obrazy mało znane i nigdy dotąd niepublikowane, pochodzące z muzealnych zbiorów i prywatnych kolekcji.

● **Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.**

Studia pod red. Zbigniewa Michalczyka,
Andrzeja Pińkosa i Michała Wardzyńskiego,
Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2010, ss. 461

Na książkę składają się 34 eseje skreślone piórem przedstawicieli trzech pokoleń varsavianistów. Publikacja ma układ chronologiczny, podzielony na bloki poświęcone kolejnym wiekom rozwoju sztuki stolicy. Zakres tematyki jest bardzo szeroki i obejmuje niemal wszystkie dziedziny sztuki –

począwszy od ogólnych syntez i prac problemowych, po szczegółowe analizy wybranych zagadnień. Obok artykułów przeznaczonych dla odbiorcy zajmującego się tematyką varsavianistyczną zawodowo (historycy sztuki, historycy, kulturoznawcy, konserwatorzy architektury i dzieł plastyki) gromadzi również teksty popularizatorskie.

Ze Wstępu

The trend was initiated by historical-eschatological visions, painterly records of dusks, portraits of melancholiacs gazing inside their thoughts. It was being closed by images of kitchen Arcadias blossoming in silence. This meant everyday reality coming back into art, but no longer literal, realistic, yet stylized, ornamental, starting to dialogue with the artistic tradition of Europe, with the art of Paris Post-Impressionists and Nabists.

The illustrations in the book cover the canon of the works of Polish Symbolism, but on the other hand also paintings that are little known and previously unpublished, coming from museums and private collections.

**The Artistic Culture of Warsaw.
The Seventeenth – Twenty First Century**

The book brings together thirty four articles by the representatives of three generations of the Varsavianists. The essays are presented in a chronological order and are structured into blocks devoted to the respective centuries of Warsaw's development. The thematic scope of the articles is very broad and spans almost all fields of arts – starting from general syntheses, through problem-related texts, to thorough analyses of selected issues. The book is intended for a wide audience and for this reason the specialised articles by professional Varsavianists (art historians, historians, culture experts, architecture and art conservators and restores) are accompanied by popularising texts.

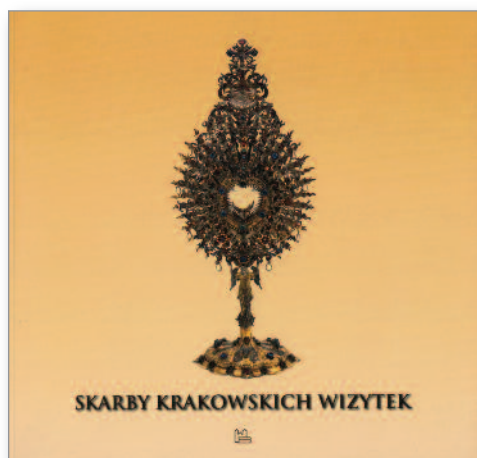
From The Introduction

- Andrzej Włodarek [red. naukowa, kwerenda archiwalna, scenariusz wystawy, komisarz wystawy]

Życie sen krótki.

Skarby krakowskich wizytek. Katalog.

Wystawa z okazji jubileuszu 400-lecia założenia Zakonu Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny oraz Fundacji Klasztoru Sióstr Wizytek w Krakowie. Muzeum Narodowe w Krakowie. Pałac Biskupa Erazma Ciołka, czerwiec- wrzesień 2010, TYNIEC Wydawnictwo Benedyktynów, Kraków 2010, s. 336

Przygotowanie wystawy i opracowanie katalogu zostało poprzedzone żmudną kwerendą archiwalną. Lektura tekstów dokumentów, inwentarzy, kroniki klasztornej, a przede wszystkim ksiąg rachunkowych okazała się owocna. Dzięki temu udało się prześledzić szczegółowo dzieje klasztoru oraz precyzyjnie datować wiele zabytków i powią-

zać je z nazwiskami artystów i fundatorów. Większość dzieł ujętych w katalogu pozostawała dotychczas poza obiegiem naukowym.

Life a brief dream

Preparation of the Exhibition and elaboration of its catalogue had been anticipated by a painstaking archival preliminary research. Yet, the reading of documents, inventories, nunnery chronicles, but first of all of its account books, proved to be extremely fruitful, allowing for a close tracing of the history of the nunnery, as well as for a precise dating of many monuments, relating them to the names of artists and founders. The majority of works included in the catalogue have for the first time entered the research platform.

ALMANACH SCENY POLSKIEJ

rocznik, nakład 250 egz. ISSN 0065-6526

redaktor naczelny: mgr Anna CHOJNACKA

zespół: mgr Barbara Berger, mgr Joanna Krakowska,
mgr Justyna Kozłowska (Pracownia Historii Szkolnictwa
Teatralnego Akademii Teatralnej, Warszawa),

dr Maria Szymańska-Napiontkowa,

dr hab. Magdalena Raszevska (Wydział Nowych Mediów
i Scenografii Akademii Sztuk Pięknych, Warszawa)

tel. 22 50 48 227, fax 22 50 48 290

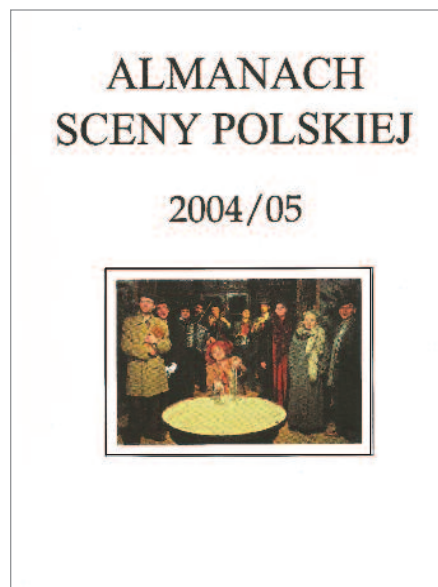
e-mail: almanach@ispan.pl

Tom XLVI dokumentuje sezon 2004/05. Na okładkę wybrano zdjęcie z przedstawienia *Panopticum* wg Juliana Tuwima w zakopiańskim Teatrze im. Stanisława Ignacego Witkiewicza. Premiera odbyła się 5 listopada 2004 na Scenie Atanazego Bazakbala. Teatr w lutym 2005 świętował dwudziestolecie istnienia i 120. rocznicę urodzin patrona.

W kronice odnotowano kilkadziesiąt festiwali i przeglądów, wśród nich: Międzynarodowy Festiwal Działań Teatralnych i Plastycznych Zdarzenia w Tczewie i Międzynarodowy Festiwal Teatralny Bez Granic w Cieszynie, Olsztyński Tydzień

Volume XLVI documents the 2004-5 season. The picture chosen for the cover is a photo from the *Panopticum* after Julian Tuwin staged at Zakopane's Stanisław Igancy Witkiewicz Theatre. The premiere was held on 5 November 2004 at the Atanazy Bazakbal Stage. In February 2005, the theatre was celebrating the 20th anniversary of its establishment and the 120th Birthday of its patron.

The chronicle records some dozens of festivals and reviews, i.a.: Events International Festival of Theatre and Plastic Activities in Tzew and International No Borders Theatre Festival in Cieszyn; Olsztyn Week of Puppet Theatres and the 13th Olsztyn Theatre Meeting; Festival of English Baroque Opera; Festival of Polish

Teatrów Lalkowych oraz XIII Olsztyńskie Spotkania Teatralne, Festiwal Barokowych Oper Angielskich, Festiwal Polskich Oper Współczesnych i Festiwal Mozartowski w Warszawskiej Operze Kameralnej, II Wrocławskie Forum Dramaturgii Współczesnej EuroDrama 2004, Opolskie Konfrontacje Teatralne Klasyka Polska, XLV Kaliskie Spotkania Teatralne, IX Festiwal Szekspirowski w Gdańsku, XL Ogólnopolski Festiwal Teatrów

Contemporary Operas and Mozart Festival at Warsaw Chamber Opera Theatre; 2nd Wrocław 2004 EuroDrama Forum of Contemporary Drama Production; Opole Theatre Confrontation: Polish Classical Works; 45th Kalisz Theatre Meetings; 9th Shakespeare Festival in Gdansk; 40th *Kontrapunkt* Polish Festival of Small Forms in Szczecin; 15th *Kontakt* International Theatre Festival in Toruń; 15th Malta International Theatre Festival in Poznań; and 5th International Festival of Miming Art in Warsaw. Some dozen sessions and conferences were analyzed, e.g. *Gombrowicz and Other Arts*, held by IS PAN and IBL; *Dialogue with Witkacy*, *Man of the Postmodernism* at the Theatre Academy, combined with the promotion of Volume 3 of *Dramas* by Witkacy, elaborated

Małych Form Kontrapunkt w Szczecinie, XV Międzynarodowy Festiwal Teatralny Kontakt w Toruniu, XV Międzynarodowy Festiwal Teatralny Malta w Poznaniu oraz V Międzynarodowy Festiwal Sztuki Mimu w Warszawie. Omówiono kilkanaście sesji i konferencji, np. „Gombrowicz i inne sztuki”, zorganizowaną przez Instytut Sztuki i Instytut Badań Literackich, „Dialog z Witkacym. Człowiek postmodernizmu” w Akademii Teatralnej, połączoną z promocją III tomu *Dramatów* Witkacego w opracowaniu Janusza Deglera oraz „Kultura niezależna w PRL” z inicjatywy Stowarzyszenia Wolnego Słowa i Collegium Civitas w Warszawie, a także Kongres Polskiego Teatru dla Dzieci i Młodzieży, który odbył się w Poznaniu. Zamieszczono informacje o wystawach, m.in. poświęconej Bohdanowi Korzeniewskiemu w setną rocznicę urodzin, „Martha Eggerth & Jan Kiepura”, „Leszka Mądzika pejzaże wyobraźni”. Przypomniano o działalności Krakowskiego Salonu Poezji w Teatrze im. Słowackiego, jak również cyklicznych spotkaniach „Teatr jest światem” w warszawskim Teatrze Polskim i „Rozmowy na parterze” w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego. Odnotowano też promocje książek: Lidii Kuchtówny *Karol Frycz*, Estery Żeromskiej *Maska na japońskiej scenie. Od pradziejów do powstania teatru no*, Zbigniewa Osińskiego *Nazywał nas bratnim teatrem. Przyjaźń artystyczna Ireny i Tadeusza*

Byrskich z Jerzym Grotowskim oraz nowy cykl „Księga teatru” w Teatrze Polskim w Poznaniu, w ramach którego miały miejsce spotkania na temat teatru bunraku, Gardzienic, Piny Bausch. W tomie znalazło się 91 biogramów zmarłych ludzi teatru. Nie zabrakło przydatnej wiadomości o uruchomieniu internetowego vortalu teatralnego i otwarciu internetowej księgarni teatralnej Prospero w Instytucie Teatralnym. ■

by Janusz Degler, and *Independent Culture in Communist Poland* on the initiative of the Free Word Association and Warsaw's Collegium Civitas; as well as a Congress of Polish Theatre for Children and Young People, held in Poznań. Information on exhibitions was included, e.g. one dedicated to Bohdan Korzeniowski on his 100th Birthday; *Martha Eggerth & Jan Kiepura*; *Leszek Mądzik's Landscapes of Imagination*. Recalled was the activity of the Cracow Poetry Salon at The Słowacki Theatre, as well as cyclical meetings entitled *Theatre is a World* at Warsaw's Polski Theatre and *Talks on the Ground Floor* at Zbigniew Raszewski Theatre Institute. Recorded were also launches of the following books: Lydia Kuchtówna, *Karol Frycz*; Estera

Żeromska, Mask on Japanese Stage. From Prehistory to the Founding of the No Theatre; Zbigniew Osiński, *He Called us a Kindred Spirit Theatre. Artistic Friendship between Irena and Tadeusz Byrski with Jerzy Grotowski*, and the new „Theatre Book” series at the Polski Theatre in Poznań dedicating meetings to *bunraku* theatre, Gardzienice, Pina Bausch. The volume includes 91 biographical notes of the deceased people of theatre. There was also useful information given on the start of a new Internet theatre vortal and launch of the Prospero theatre Internet bookshop at the Theatre Institute. ■

BIULETYN HISTORII SZTUKI

kwartalnik, nakład 700 egz. ISSN 0006-3967

redaktor naczelny: prof. dr hab. Stanisław MOSSAKOWSKI

sekretarz redakcji: mgr Marta Boberska

zespół: dr Anna Kostrzyńska-Miłosz, dr Peter Martyn

Komitet Redakcyjny: dr Agnieszka Morawińska,

prof. dr hab. Andrzej Rottermund,

prof. dr hab. Piotr Skubiszewski

dłżury: poniedziałek-piątek 10.00-15.00

tel. 22 50 48 236

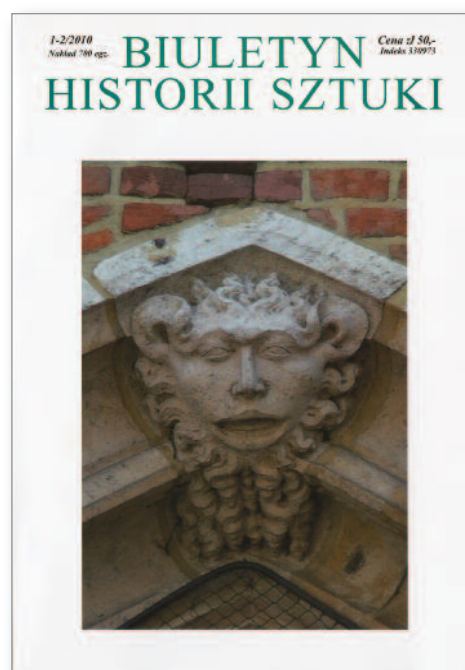
e-mail: biuletyn.historii.sztuki@ispan.pl

1-2: W podwójnym numerze opublikowano artykuły o bardzo różnorodnej problematyce.

Tadeusz Jurkowlaniec zajął się zagadnieniami ikonografii w tekście zatytułowanym *Małpa, lew i paralityk. Kilka uwag o dekoracji rzeźbiarskiej prezbiterium kościoła Mariackiego w Krakowie*. Mariusz Karpowicz napisał: *O niektórych figurach w polskich nagrobkach XVI–XVII wieku*. Ewa Korpysz, poświęciła swój artykuł *Fundacji biskupa György Szathmáry dla katedry w Pécs*, a Franciszek Skibiński, *Warsztatowi Willema van den Blocke w świetle akt gdańskiego cechu murarzy, kamieniarzy i rzeźbiarzy*. Justyna Kiliańczyk-Zięba, zaprezentowała tekst: *W cieniu wierzby. O sygnecie drukarskim Macieja Wirzbięty*. Arkadiusz Wojtyła

1-2: In the double edition the published articles focused on varied topics:

Tadeusz Jurkowlanec in his paper titled: *An Ape, a Lion and a Paralytic. Some Remarks on the Sculpture Decoration in the Presbytery of St. Mary's Church in Cracow* deals with questions of iconography. Mariusz Karpowicz wrote *Concerning Certain Figures of Polish Sarcophagi from the 16th and 17th Centuries*. Ewa Korpysz dedicated her article to *Bishop György Szathmáry's Foundation for Pécs Cathedral*, while Franciszek Skibiński to *Willem van den Blocke's Workshop as Revealed in the Danzig Guild of Masons, Stonemasons and Sculptors*. Justyna Kiliańczyk-Zięba presented her paper *In the Shade of a Symbolic Tree. On the Printers' Device of Maciej Wirzbięta*. Arkadiusz Wojtyła's article was titled: *'From Sunrise to Sunset May*

zamieścił artykuł *„Od wschodu słońca aż po zachód jego niech Imię Pańskie będzie pochwalone”*. Uwagi o programie ideowym wrocławskiego *Il Gesù*. Janusz Nowiński, przedstawił twórczość nieznanego artysty: *Malowidła Łukasza Raedtke, freskanta 1. połowy XVIII wieku w pocysterskim kościele w Łądzie nad Wartą*, a Wojciech Przybyszewski, tekst: *Malarz w negliżu, czyli niespełnione nadzieje starego Stattlera*.

Lord's Name Be Blessed'. Some comments on the ideological programme behind the building of an Il Gesù in Wrocław. Janusz Nowiński's contribution was the presentation of an unknown artist: *The Mural Paintings of Łukasz Raedtke, unknown fresco artist from the first half of the 18th century in the former Cistercian church at Łąd-on-the-Warta*. Wojciech Przybyszewski's contribution was *Painter in Dishabille; in other words, aged Stattle's unfulfilled hopes*.

The issue was completed with several reviews. Szcześnie Skibiński reviewed the book by Ewa Łuzyniecka, Zygmunt Świechowski, Robert Kunkel, *Architecture of Cisterians Abbeys. Morimond Branches in Little Poland*. Jerzy Kowalczyk reviewed the book by Mieczysław Morka, *Art of the Court of Sigismund I the Old. Political and Propaganda Content*; while Jacek Tylicki

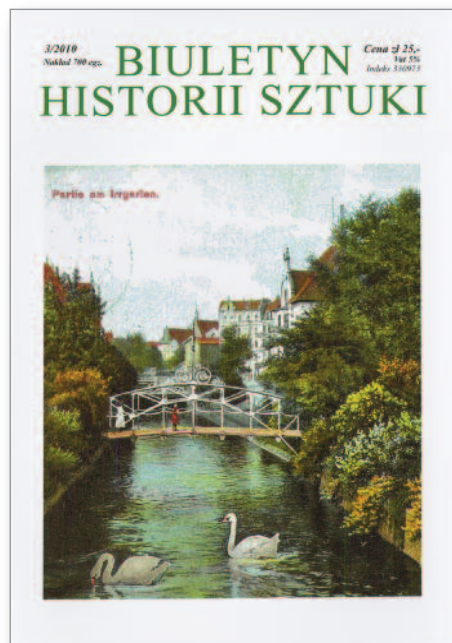

Numer uzupełniały recenzje: Szczęsnego Skibińskiego z książki Ewy Łużyńskiej, Zygmunta Świechowskiego, Roberta Kunkela, *Architektura opactw cysterskich. Małopolskie filie Morimond*; Jerzego Kowalczyka z książki Mieczysława Morki, *Sztuka dworu Zygmunta I Starego. Treści polityczne i propagandowe* oraz Jacka Tylickiego z katalogu zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu autorstwa Marka Pierzchały i Ewy Houszki, poświęconego malarstwu śląskiemu 1520-1800.

W dziale *In memoriam* zamieszczono wspomnienia o wybitnych historykach sztuki: prof. Jerzym Lileyce (1932-2009) – opracowane przez Jerzego Kowalczyka i Irenę Rolską-Boruch i dr Krystynie Secomskiej (1939-2010) pióra Adama S. Labudy, Antoniego Ziembę i Tadeusza Jurkowlanica.

Piotr Rosiński napisał o Janie Leszku Adamczuku (1951-2010).

3: W trzecim numerze „Biuletynu” ukazały się artykuły: Horsta Bredekampa i Adama S. Labudy, *Historia sztuki, uniwersytet, muzeum i centrum Berlina 1810-1873*; Katji Bernhardt, *Inwentaryzacja zabytków sztuki między nauką i polityką: Prusy Zachodnie i Wolne Miasto Gdańsk*; Małgorzaty Omilanowskiej, *Defortyfikacja Gdańska na tle przekształceń miast niemieckich w XIX wieku* i Petra Rychkova, *Zespół pałacowo-ogrodowy Lubomirskich w Równem w świetle planu Jana Jakuba Bourguignona z 1797 roku*.

W dziale polemik i recenzji zamieszczono teksty: Mateusza Kapustki, *W sprawie recenzji mojej książki „Figura i hostia. O obrazowym przywoływaniu obecności w późnym średniowieczu” pióra Kamila Kopani*; Janusza Krawczyka o książce Mariana Arszyńskiego, *Idea – pamięć – troska. Rola zabytków w przestrzeni społecznej i formy działania na rzecz ich zachowania od starożytności do połowy XX wieku*; Alicji Kaweckiej o publikacji

reviewed the catalogue of the Wrocław National Museum’s collection by Marek Pierzchała and Ewa Houszka dedicated to Silesian painting 1520-1800.

The *In Memoriam* section included posthumous tributes to outstanding art historians: Prof. Jerzy Lileyko (1932-2009) authored by Jerzy Kowalczyk and Irena Rolska-Boruch, and to Krystyna Secomska PhD (1939-2010) by Adam S. Labuda, Antoni Ziembka, and Tadeusz Jurkowlaniec.

Piotr Rosiński commemorated Jan Leszek Adamczyk (1951-2010).

3: Issue 3 of the ‘Biuletyn’ included articles by: Horst Bredekamp and Adam S. Labuda, *History of Art, University, Museum and the Centre of Berlin 1810-1873*; Katja Bernhardt, *Inventorying*

of Monuments of Art between Science and Politics: Western Prussia and the Free City of Danzig; Małgorzata Omilanowska, *The Defortification of Danzig Seen in the Context of Transformations Brought about in German Cities during the 19th Century*; and Petro Rychkov, *The Lubomirskis’ Palace and Gardens Complex at Rivne as Revealed in Jean Jacob Bourguignon’s Map of 1797*.

The section of polemics and reviews included the texts by: Mateusz Kapustka, *Author’s Response to Kamil Kopania’s Review of his Book, Figure and Host. On Vivid Evoking of Presence in the Late Middle Ages*; Janusz Krawczyk reviewing *Idea – Memory – Care. Role of Monuments within Social Space and Forms of their Preservation from the Antique until Mid-20th Century* by Marian Arszyński; Alicja Kaweckia reviewing *Italianisms*.

Romualda Kaczmarka, *Italianizmy. Studia nad recepcją gotyckiej sztuki włoskiej w rzeźbie środkowo-wschodniej Europy (koniec XIII – koniec XIV wieku)*; Ivo Kořána, *Emauzy. Benedyktynski klášter na Slovanech v srdci Prahy. soubor statí, věnovaných znovuootevření chrámu P. Marie a sv. Jeronýma benediktinského kláštera na Slovanech opatství emauzy* 21. 4. 2003; Magaleny Witwińskiej o monografii Olgi Bażenowej, *Radivilovskij niesviž, rospisi kostiela Božego Tela*; oraz Marty Leśniakowskiej o rozprawie Andrzeja Leśniaka, *Obraz płynny. Georges Didi-Huberman i dyskurs historii sztuki*.

W listach do redakcji znalazły się krytyczne uwagi Małgorzaty Wróblewskiej-Markiewicz i Krzysztofa Stefańskiego na temat pisania nierzetelnych ekspertyz pt. *List otwarty w sprawie „ekspertów” i „ekspertyz”*.

Studies in the Reception of Gothic Italian Art in East-Central Europe (late 13th – late 14th Centuries) by Romuald Kaczmarek; Ivo Kořán, *Emauzy. Benedyktynski klášter na Slovanech v srdci Prahy. soubor statí, věnovaných znovuootevření chrámu P. Marie a sv. Jeronýma benediktinského kláštera na Slovanech opatství emauzy* 21. 4. 2003; Magdalena Witwińska reviewing *Radivilovskij Niesviž, rospisi kostiela Božego Tela* by Olga Bażenowa; and Marta Leśniakowska reviewing *Fluid Image. Georges Didi-Huberman and Discourse of the History of Art* by Andrzej Leśniak.

Letters to the Editors featured critical remarks formulated by Małgorzata Wróblewska-Markiewicz and Krzysztof Stefański on unreliable opinions by experts: *Open Letter on „Experts” and „Expertise”*.

DAGEROTYP

rocznik, nakład 150 egz. ISSN 1233-2445

redaktor naczelny: dr hab. Wanda MOSSAKOWSKA

zespół: mgr Jan Przykowski (sekretarz redakcji),

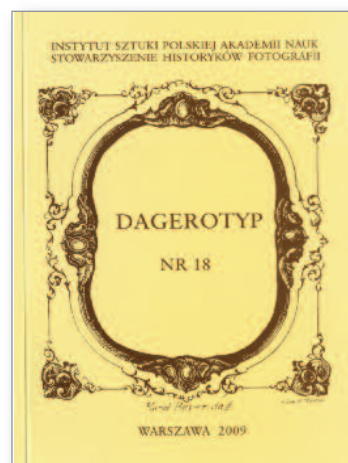
mgr Jolanta Różalska, Iwona Puzio (redaktor techniczny)

dyżury: wtorek-piątek, 10:00-15:00

tel. 22 50 48 222 lub 247

e-mail: jan.przykowski@poczta.ispan.pl

18: Artykuły: Katarzyna Kudłacz, *Awit Szubert, krakowski fotograf drugiej połowy XIX wieku*, krótka monografia jednego z wybitniejszych fotografów polskich XIX wieku; Małgorzata Maria Grąbczewska, *Paryski sen Jana Mieczkowskiego*,

18: Articles: Katarzyna Kudłacz, *Awit Szubert, Cracow Photographer from the 2nd Half of the 19th Century*, a brief monograph on one of the most outstanding Polish photographers from the 19th century; Małgorzata Maria Grąbczewska, *Paris Dream of Jan Mieczkowski*, a documented story of unsuccessful attempt of running a photographic company by Mieczkowski, bringing new data regarding his date and place of birth, and his parents' names; Małgorzata Florczak, *Henryk Podgębski's Photographic Mission (Part 2)*, a continuation of the article from the previous issue, referring to the trips the photographer made in 1934-38, i.e., to the Vilnius Land, Silesia, Pomerania, and the Hucul country.

Reviews: Małgorzata Maria Grąbczewska, *Le vocabulaire technique de la photographie*, ed. Anne Cartier-Bresson, Paris, Merval/Paris-Musées,

oparta na dokumentach historia nieudanej próby poprowadzenia przez Mieczkowskiego firmy fotograficznej w Paryżu, przynosząca m.in. nowe wiadomości dotyczące daty i miejsca urodzenia oraz imion rodziców fotografa; Małgorzata Florczak, *Misje fotograficzne Henryka Poddębkiego (część II)*, kontynuacja artykułu z numeru poprzedniego, odnosząca się do podróży odbytych przez fotografa w latach 1934-1938 m.in. na Wileńszczyznę, Śląsk, Pomorze i Huculszczyznę.

Recenzje: Małgorzata Maria Grąbczewska, *Le vocabulaire technique de la photographie, red. Anne Cartier-Bresson, Paris, Merval/Paris-Musées, 2008, ss.496*; Wanda Mossakowska, *Krystyna Lejko, Kalendarze fotograficzne z zakładu Konrada Brandla. Obraz życia Warszawy w latach 60. XIX wieku, Warszawa, Muzeum Historyczne m.st. Warszawy, 2009.*

Rubryki stałe: *Publikacje* (oprac. Wanda Mossakowska), zawierająca szczegółowe opisy bibliograficzne wydanych w 2009 r. prac dotyczących polskiej fotografii archiwalnej i tłumaczonych na język polski pozycji zagranicznych na temat dawnej fotografii. *Wystawy* (oprac. Jan Przytkowski), przynosząca opisy wybranych ważniejszych krajowych ekspozycji dawnej fotografii polskiej i obcej.

Archiwalne numery „Dagerotypu” dostępne są w Internecie pod adresem <http://www.ceeol.com/asp/publicationlist.aspx>

2008, pp.496; Wanda Mossakowska, *Krystyna Lejko. Photographic Calendars from Konrad Brandel's Workshop. Pictures of the Life of Warsaw in the 1860s*, Warszawa, Muzeum Historyczne m. st. Warszawy, 2009.

Permanent columns: *Publications* (el. Wanda Mossakowska) containing detailed bibliographic descriptions of works related to Polish archival photography and foreign books translated into Polish on old photography published in 2009. *Exhibitions* (el. Jan Przytkowski) containing descriptions of selected major domestic exhibitions of old Polish and foreign photography.

Archival issues of the 'Dagerotyp' available at <http://www.ceeol.com/asp/publicationlist.aspx>

KONTEKSTY

POLSKA SZTUKA LUDOWA

Antropologia kultury, etnografia, sztuka
kwartalnik, nakład 1 200 egz. ISSN 1230-6142

redaktor naczelny: dr Zbigniew BENEDYKTOWICZ

zespół: mgr Aleksander Jackowski,
mgr Danuta Benedyktowicz (sekretarz redakcji),
dr Dariusz Czaja, dr Wojciech Michera,
mgr Agnieszka Nowakowska, mgr Maciej Rożański,
prof. dr hab. Czesław Rybotycki, mgr Tomasz Szerszeń

dyżury: poniedziałek-piątek 10.00-14.00

tel. 22 50 48 243, tel. fax 22 50 48 296

e-mail: konteksty@ispan.pl

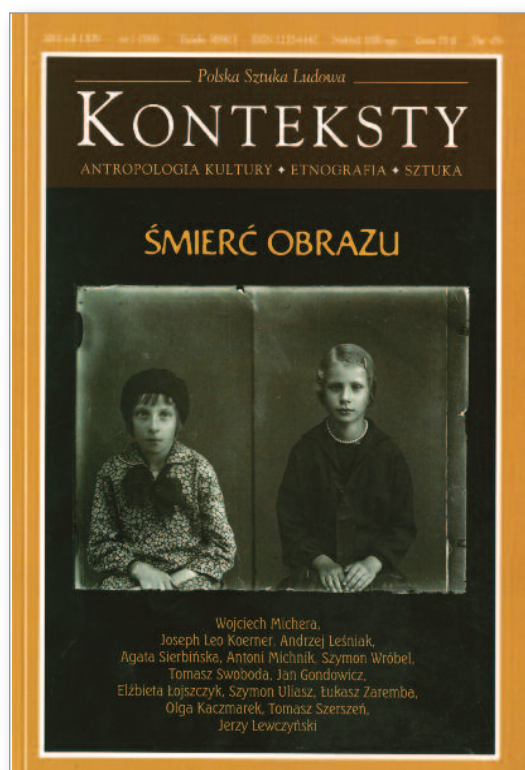
www.konteksty.pl

1: Śmierć obrazu

Sformułowanie *Śmierć obrazu*, stanowiące kontynuację tematu *Antropologia obrazu*, w zamierzony sposób pozostaje niejasne. Nie precyzujemy, o jakie obrazy chodzi – mentalne czy fizyczne, empiryczne czy teoretyczne, ikoniczne czy literackie, refleksyjne czy projekcyjne, indywidualne czy wyobrażenia wspólnotowe. Przede wszystkim zaś wieloznaczna jest funkcja użytego w nim *genetivu (obiectivus/subiectivus)*: metafora „śmierci” odnosić się może do egzystencji samych obrazów, określając ich fizyczną zagładę i kres, do unicestwiających ich istnienie teorii, ale także może

1: Image's Death

The phrase *Image's death*, being a continuation of the topic *Image's Anthropology*, remains ambiguous purposefully. We do not specify what kind of images we mean: whether mental or physical, empirical or theoretical, iconic or literary, reflexive or projective, individual or common. First of all, ambiguous is the function of Saxon Genitive used: the metaphor of 'death' may be referring to the existence of the images themselves, defining their physical annihilation and limit; to the theories annihilating their existence; yet it may also suggest the mortifying impact of the 'power of images'. It is hard to avoid the temptation not to reverse the order of the words, opening up the spacious cultural resources of cultural 'images of death', first of all searching for those representations of 'death'

sugerować mortyfikujący skutek „potęgi obrazów”. Trudno ponadto uniknąć pokusy, by nie odwrócić porządku tych słów, otwierając otchłanne zasoby kulturowych „obrazów śmierci” – poszukując jednak przede wszystkim tych reprezentacji „śmierci”, które w autotematyczny sposób problematyzują jej związek z samą „reprezentacją”.

which in an autothematic way problematize their relation with the ‘very’ representation.

2-3: Home – the Way of Being

In this double issue we present to the Readers one of chapters of the *Home – the Way of Being* Project, composed of papers and addresses at the international, interdisciplinary scholarly conference held at the City Art Gallery in Częstochowa on 4-6 February 2010. Thanks to the Gallery’s cooperation with IS PAN, the Project was financed by the European Regional Development Fund becoming the leading topic of the 7. edition of the Sacrum Art Triennial.

We enclose considerations on what home and its experiencing are, what they used to be, how

2-3: Dom – droga istnienia

W podwójnym numerze prezentujemy Czytelnikom jeden z rozdziałów projektu *Dom – droga istnienia*, na który składają się referaty i wypowiedzi z międzynarodowej, interdyscyplinarnej konferencji naukowej, która odbyła się w dniach 4-6 lutego 2010 w Miejskiej Galerii Sztuki w Częstochowie. Dzięki współpracy Galerii z Instytutem Sztuki PAN projekt został zrealizowany w oparciu o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, stając się wiodącym tematem 7. edycji Triennale Sztuki Sacrum.

Zamieszczamy rozważania o tym, czym jest, czym był, jak się zmienia (i trwa) dziś dom i jego doświadczanie. Gdyby pokusić się o jakiś rodzaj podsumowania, to niewątpliwie jednym z ważniejszych motywów byłby dynamiczny charakter „idei”, „struktury”, „obrazu” domu. Motyw ten

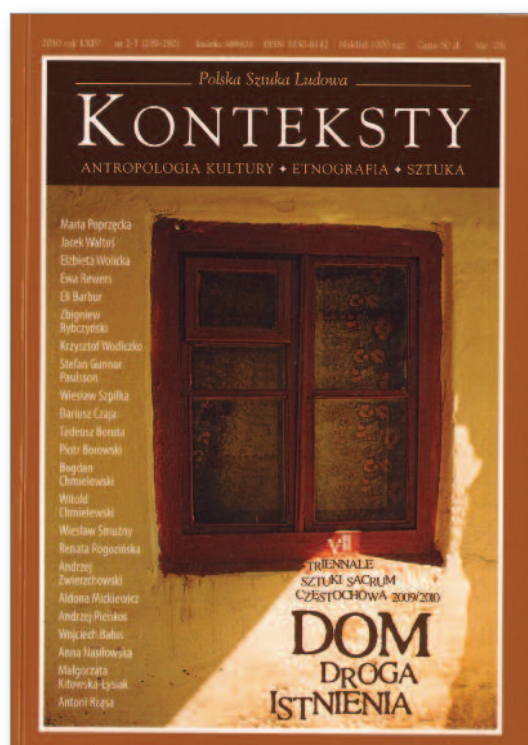
Kadr z filmu *Dom – droga istnienia*. *Dom w tradycji śląskiej*, reż. Wojciech Majewski, scenariusz Wojciech Majewski, Danuta Benedyktowicz, Zbigniew Benedyktowicz.

these have been transforming (persisting). If we were trying to sum it up, one of the major motifs would be a dynamic character of the ‘idea’, ‘structure’, ‘image’ of home. Such a motif has been present in many statements, particularly of the people of art: ‘wandering artists’, ‘my moveable home’, ‘home-train’, Anderszewski’s ‘home-music’, the writer Horst Bienek’s ‘home of newspapers’, Eli Barbur’s ‘home – a ship, sailing hotel’. ‘In order to find home, you have to yourself get lost... Home belongs to those who are on the way. And for those it must be somewhere there waiting’ (Rodowicz).

In those unusual images of home once and for all the doubt is dispelled that may have ever been associated with the title ‘Home – Way of Being’.

pojawiał się w wielu wypowiedziach, zwłaszcza ludzi sztuki, „wędrujących artystów”: „dom mój ruchomy”, „dom – pociąg”, „dom – muzyka” Anderszewskiego; „dom z gazet” pisarza Horsta Bienka; „dom – statek, pływający hotel” Eli Barbura. „Żeby odnaleźć dom, trzeba się samemu zgubić... Dom należy do tych, którzy są w drodze. I na nich musi on zawsze gdzieś czekać” (Rodowicz).

W tych niezwykłych obrazach domu uchylona zarazem zostaje i odsunięta raz na zawsze wszelka wątpliwość, jaka mogła wiązać się z tytułem *Dom – droga istnienia*. Wątpliwość, która każe rozdzielać dwa, zazwyczaj przeciwstawiane sobie, światy: domu i drogi. Pokusa, by dzielić świat na tych „osiadłych” i na „ludzi drogi”. Dom i podróż. Dom i droga. Dom i bezdomność. Dom i wygnanie, wykorzenienie, emigracja. Utrata i (możliwy? niemożliwy?) powrót do domu. To kolejne wątki i tematy tego spotkania.

4: Pamięć PRL-u

[Ze wstępu Zbigniewa Benedyktowicza]: Mija rok 2010. Kto by pomyślał. Dziesiąty rok XXI wieku za nami. Jeszcze 50, 40 nawet 30 lat temu rok 2000 wydawał się czasem z porządku odległego o lata świetlne „science fiction”. A jednak. Widzimy go, jesteśmy, poruszamy się w nim. To nieprawdopodobne, żyjemy w XXI wieku już 10 lat, 22 lata transformacji. Ba, i... planujemy dalej.

Zeszyt *Pamięć PRL-u* powstawał wokół tekstów z dopiero co – zdawałoby się, że wczoraj, ale „lata świetlne temu” dla tych, którzy złożyli je gotowe do druku w terminie – odbytej konferencji na XVIII Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich, Olsztyn, wrzesień 2009: „Style życia w PRL – Antropologia i historia”. Być może należałoby – i może taki byłby najbardziej zasadny – dać tytuł: *O czasie*. Bo, nie tylko dlatego, że znów... zabrakło

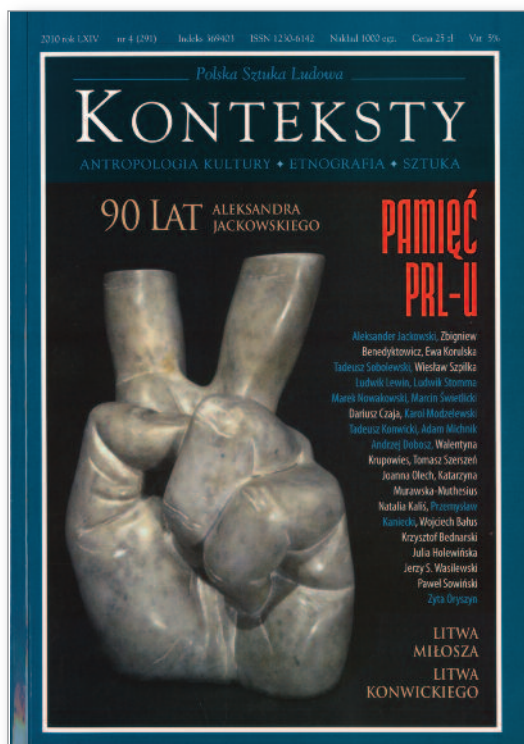
Doubt that most usually tells us to separate two generally contradicting worlds: home and way. The temptation to divide the world into those ‘settled down’ and those ‘on the way’. Home and travelling. Home and way. Home and homelessness. Home and exile, uprooting, emigration. Loss of home and (possible? impossible?) returning home. These were subsequent motifs and topics of the meeting.

4: Memory of Communist Poland

[From the introduction of Zbigniew Benedyktowicz *On Time*]. The year 2010 is coming to a close. Incredible. The tenth year of the 21st century is over. Some 50, 40 and even 30 years ago the year 2000 seemed sometimes like from some other

dimension, a ‘science fiction’ distant from us by some light years. Yet, still. We can see it, we move in it. It is unbelievable that we have already been living in the 21st century for 10 years, 22 years of transformation. Mind you, we are even planning further afield.

Fascicles called *Memory of Communist Poland* were created around the texts, that had just, it seemed only yesterday, but ‘light years ago’ to those who submitted them on time – on the conference at the 18th General Meeting of Polish Historians, Olsztyn 2009: *Lifestyles in Communist Poland – Anthropology and History*. It should have perhaps been titled, more justly *On Time*. Not only because once again we were short of time and room to pack into one issue all the

i miejsca, i czasu, by pomieścić w jednym numerze wszystkie zgromadzone teksty, a także wypowiedzi z uroczystego i szczególnego spotkania, od którego rozpoczynamy ten numer. To też nieprawdopodobne – Aleksander Jackowski ma 90 lat! Jacku, aż wierzyć się nie chce! Tak, tytuł *O czasie* byłby tu najlepszy. ■

collected texts and addresses from the solemn and special meeting with which we open this issue. One more thing is incredible: Aleksander Jackowski is 90! Jacek, it is hard to believe it! Yes, the title *On Time* would have been the most appropriate here. ■

„KWARTALNIK FILMOWY”

nakład 1000 egz., ISSN 0452-9502

redaktor naczelny: mgr Teresa RUTKOWSKA

zespół: dr Zbigniew Benedyktowicz, mgr Ryszard Ciarka, dr Beata Kosińska-Krippner, dr Karolina Kosińska, mgr Grzegorz Nadgrodkiewicz

Rada Redakcyjna: Zbigniew Benedyktowicz (przewodniczący), Jadwiga Bocheńska, Roman Gutek, Marek Hendrykowski, Wiesław Juszcak, Alina Madej, Rafał Marszałek, Tadeusz Sobolewski, Daniel Szczehura, Andrzej Werner

Stali współpracownicy: Andrzej Gwóźdź, Alicja Helman, Małgorzata Hendrykowska, Marek Hendrykowski, Maryla Hopfinger, Ryszard W. Kluszczyński, Tadeusz Lubelski, Ewelina Nurczyńska-Fidelska, Grażyna Stachówna, Tadeusz Szczepański, Andrzej Zalewski

dyżury: poniedziałek, wtorek 10.00-15.00
tel. 22 50 48 234

e-mail: kwartalnik.filmowy@ispan.pl
www.ispan.pl/kf

69: Historia w filmie (wiosna 2010)

Niniejszy tom jest poświęcony temu, co Hayden White nazywa *historiofotią*, w przeciwieństwie do historiografii, posługującej się dyskursem werbalnym i pisany. William Guynn w książce *Writing History in Film*, której fragment drukujemy, próbuje dowieść, że konflikt między *historiofotią* a *historiografią* jest w istocie pozorny i wynika

69: History in Film (spring 2010)

This volume is dedicated to what Hayden White called *historiophotia* as distinct from historiography utilizing verbal and written discourse. William Guyn in his book *Writing History in Film*, a fragment of which is being published here, tries to demonstrate that the conflict between *historiophotia* and historiography is in the essence apparent and results from the misunderstanding of the principles of a film discourse. References to philosophy, history, narratology, semiology, and rhetoric serve him to identify film-creative strategies.

Film was often used to enhance national mythology, just like in the film portraits of Tadeusz Kościuszko described by Roman Włodek that the pre-WW II Polish films featured surprisingly many. Bartosz Kazan points to the films

z niezrozumienia zasad dyskursu filmowego. Odwołania do filozofii historii, narratologii, semiotyki i retoryki służą mu do rozpoznania filmowych strategii twórczych.

Film często służył wzmocnieniu mitologii narodowej, jak w opisywanych przez Romana Włodka portretach ekranowych Tadeusza Kościuszki, których w kinie przedwojennym było zaskakująco wiele. Bartosz Kazana zwraca uwagę na filmy, których bohaterką jest Maria Stuart, ważne z uwagi na rolę szkockiej królowej w historii Europy. Artykuł Alicji Helman dotyczy filmowych wizerunków Pierwszego Cesarza Q'in Shi Huang w kontekście historii i kulturowanej legendy.

Karolina Kosińska dowodzi, że filmy sprzyjały utrwaleniu męskiej wizji Powstania Warszawskiego, usuwając w cień rzeczywistą sytuację kobiet biorących udział w walce. O pamięci pisze Sławomir Sikora, odnosząc się do dokumentu *Gyumri* Jany Ševčikovej na temat tragicznego trzęsienia ziemi z 1988 roku, kiedy zginęło kilkadziesiąt tysięcy Ormian, a życie setek tysięcy zmieniło się. Paweł Uherek dostrzega w grze komputerowej zupełnie nową i obiecującą szansę na popularyzację treści historycznych.

Przekaz na temat przeszłości rzadko bywa neutralny ideologicznie. Niezwykle istotny jest też kontekst polityczny realizacji i odbioru filmów opowiadających o historii narodowej. Anita

Bieleńska pisze o włoskim filmie okresu faszystowskiego. Anna Miller analizuje film Marco Bellocchia o zabójstwie Aldo Moro, a Ewa Fiuk śledzi wątek Frakcji Czerwonej Armii w filmie niemieckim. Wizja kluczowych dla teraźniejszości zdarzeń historycznych na Węgrzech jest tematem tekstu Grzegorza Bubaka. Wreszcie Artur Patek omawia historię osadnictwa żydowskiego

with Mary Stuart as the character, important in view of the Scottish queen's role in the history of Europe. Alicja Helman's article focuses on the first film effigies of the First Emperor Q'in Shi Huang in the context of history and cultivated legend.

Karolina Kosińska proves that films consolidated the male vision of the Warsaw Uprising, keeping a low profile of the real situation of women taking part in the struggle. Sławomir Sikora writes about memory in reference to Jana Ševčikova's documentary *Gyumri* on the tragic 1988 earthquake when dozens of thousands of Armenians were killed, while the life of hundreds of thousands changed. Paweł Uherek finds in a computer game a totally new and promising potential for promoting the knowledge of history.

A message on the past is hardly ever ideologically neutral. Of essential importance is also a political context of the production and reception

of films speaking of national history. Anita Bieleńska writes on Italian film of the Fascist era. Anna Miller analyzes Marco Mellochio's film on the assassination of Aldo Moro, while Ewa Fiuk follows the motif of the Red Army Fraction in German film. Grzegorz Bubak analyzes the vision of the historic events of key relevance to the present day in Hungary. Finally, Artur Pater describes the history of Jewish settlements in Palestine before the establishment of the Israeli state.

70: The Avant-garde and Film (summer 2010)

An outstanding aesthete, Prof. Stefan Morawski wrote: 'Avant-garde is thus a dialectic syndrome of attitudes and aspirations which are iconoclastic at the same time, opposed to the ruling models and sets of artistic values (also moral, political, lifestyle, religious, philosophical, etc.) as well as constructive, proposing new

kulturze próbie powrotu filmu do związków z naturą.

Są dwie drogi, na które jest skazana dojrzała awangarda. Pewne jej elementy zostają przyswojone przez kino głównego nurtu i o tym piszą: Ewa Mazierska, nawiązując do polskiej „nowej fali” lat 60., Krzysztof Loska w tekście o nowej fali japońskiej i Alicja Helman w eseju o dążeniach artystów chińskich do odnowienia języka filmowego. Druga droga to wieczne poszukiwanie i eksperyment wynikający z niezgody na stagnację i rutynę. Tekst Marcina Giżyckiego kreśli dzieje abstrakcji filmowej, a Antoni Michnik pisze o multimedialnych przedsięwzięciach Petera Greenaway. Na uwagę zasługuje też tekst poświęcony projektom Józefa Robakowskiego. Bartosz Kazana na przykładzie twórczości Geoffreya Jonesa zastanawia się nad szansą pogodzenia wolności artystycznej z funkcjonalnymi powinnościami filmu. Sławomir Sikora opowiada o transkulturowych dokumentach Leonarda Retela Helmricha, postrzegając w nich pole gry między tradycją a nowoczesnością.

71-72: Narracja w filmie (jesień-zima 2010)

Narratologia filmowa, czyli dziedzina zajmująca się naturą wypowiedzi filmowych, rozwija się dwukierunkowo. Z jednej strony bada ogólne schematy narracji, funkcje postaci, wędrówki motywów, szukając pewnych mechanizmów uniwer-

salnych. Alicja Helman omawia najnowszą fazę tego nurtu, za jaką można uznać teorię narracji Ricka Altmana. David Bordwell, którego tekst otwiera nasz tom, wyróżnia narrację parametryczną, przez nawiązanie zarówno do strukturalizmu, jak do koncepcji serializmu muzycznego.

W tym kontekście klasyczne teksty filmowe skłaniają do nowych odczytań, co czynią: Patrycja Włodek, analizując schematy narracyjne czarnego kryminału amerykańskiego, Krzysztof Lipka, który przypomina zapomniane arcydzieło Petera Brooka *Moderato cantabile*, czy Marek Hendrykowski w eseju o *Eroice* Munka. Na tej bazie teoretycznej Bartosz Zając rozpatruje cechy eseju filmowego, a Andrzej Pitrus weryfikuje przydatność koncepcji Altmana w odniesieniu do gry *Heavy Rain*.

Z drugiej strony narratologia koncentruje się na właściwościach medium, przede wszystkim na pytaniach, kto i z jakiego punktu widzenia historie owe relacjonuje. W tym ujęciu kwestia „fokalizacji” (ustawienia kamery i ukierunkowania jej obiektu) staje się szczególnie istotna, a identyfikacja narratora w filmie okazuje się znacznie bardziej problematyczna. Na ową złożoność zwraca uwagę Jacek Ostaszewski w tekście na temat wiarygodności narratora.

Kino współczesne chętnie ucieka od oczywistości i wciąga odbiorcę w wyrafinowane gry interpretacyjne. Bywa, że właśnie nierozwiązywalność

1960s; Krzysztof Loska writes about the Japanese new wave; and Alicja Helman in her essay deals with the aspiration of Chinese artists to renew film language. The second option is that it continues constant search and experiments, as it refuses to stagnate and adopt routine. Marcin Giżycki presents the history of film abstraction, while Antoni Michnik speaks about Peter Greenaway's multimedia endeavours. Worth pointing to is also the text focused on Józef Robakowski's projects. Bartosz Kazana, in his turn, using the example of Geoffrey Jones, reflects on the chances of harmonizing artistic freedom with functional duties of film. Sławomir Sikora speaks of transcultural documentaries by Leonard Retel Helmrich, seeing in them room for action between the tradition and modernity.

71-72: Narration in Film (autumn-winter 2010)

Film narratology, namely the domain dealing with the nature of film expressions has been following a twofold development. On the one hand, it has been researching into the overall schemes of narration, characters' functions, shifting of motifs, in order to search for certain universal mechanisms. Alicja Helman describes the most recent stage of the trend, whose example can be found in the narration theory of Rick Altman. David Bordwell whose text opens our volume, by referring to both Structuralism and the concept of musical serialism singles out parametric narration.

In this context classical texts on film inspire re-interpretation, which is carried out by the following Authors: Patrycja Włodek who analyzes narration schemes of American black criminal

refleksji chywyty zastosowane przez Buñuela w *Mrocznym przedmiocie pożądania*, rozważa rozmaite warianty interpretacyjne, z których każdy wyłania odmienną narrację. Szczególną formą gry z widzem jest budowanie opowieści na osnowie procesów psychicznych zachodzących w umyśle bohatera (narratora?). Tak dzieje się w *Sanatorium pod Klepsydrą* Hasa, o czym pisze Małgorzata Jakubowska, w *Zwierciadle* Tarkowskiego analizowanym przez Seweryna Kuśmierczyka czy w *Adoracji* Egoyana, jak to ukazuje Krzysztof Loska. Taka niejednoznaczność jest typowa dla twórczości Charliego Kaufmana (piszą o tym Katarzyna Statkiewicz-Zawadzka i Monika Franczak) czy Lyncha (tekst Rafała Syski). Polecamy też uwadze relację Joanny Stacewicz-Podlipskiej o mało znanym epizodzie z historii kina polskiego, związanym z osobą malarza Tadeusza Pruszkowskiego.

zagadki buduje sens tekstu, jak w słynnym *Pikniku pod Wiszącą Skalą*, o którym opowiada Brygida Pawłowska-Jądrzyk. Piotr Jakubowski, poddając

film; Krzysztof Lipka who recalls the forgotten masterpiece *Moderato cantabile* by Peter Brook; or Marek Hendrykowski in his essay on Munk's *Eroica*. On this theoretical ground Bartosz Zajac analyzes features of a film essay, while Andrzej Pitrus verifies applicability of Altman's concept with reference to the *Heavy Rain* game.

On the other hand, narratology concentrates on the medium properties, first of all on the questions who and from what perspective tells the story. In this approach, the question of 'focusing' (setting the camera and directing its lens) becomes exceptionally essential, while the identification of the film narrator is all the more questionable. This complexity is pointed to by Jacek Ostaszewski in his text about narrator's credibility.

Contemporary cinema willingly escapes the obvious, engaging the audience in refined interpretation games. It is sometimes the case that the very impossibility to solve the mystery sets sense to the text, just like in the famous *Picnic at Hanging Rock* of which Brygida Pawłowska-Jądrzyk speaks. Piotr Jakubowski, reflecting on the tricks

used by Buñuel in his *Obscure Object of Desire*, considers various interpretation variants, each of which reveals a different narration. A special form of a game played with the audience is founding of a story on mental processes developing in the protagonist's (narrator's?) mind. This is the case of Has's *Hour-Glass Sanatorium* of which Małgorzata Jakubowska writes; of Tarkovsky's *Mirror* analyzed by Seweryn Kuśmierczyk; or Egoyan's *Adoration* as shown by Krzysztof Loska. Such ambiguity is typical of the oeuvre of Charlie Kaufman (texts by Katarzyna Statkiewicz-Zawadzka and Monika Franczak), or Lynch (by Rafał Syski). We would also like to point to Joanna Stacewicz-Podlipiska reporting on a little-known episode in the history of Polish cinema and related to the painter Tadeusz Pruszkowski.

MUZYKA

Kwartalnik poświęcony historii i teorii muzyki

nakład 400-500 egz. ISSN 0027-5344

redaktor naczelny:

prof. dr hab. Elżbieta WITKOWSKA-ZAREMBA

sekretarz redakcji: mgr Halina Małgorzata Sieradz

zespół: dr Paweł Gancarczyk, dr Grzegorz Zieziula

Rada Redakcyjna: prof. dr hab. Ludwik Bielawski,

dr hab. Ewa Dahlig-Turek,

prof. dr hab. Maciej Gołąb,

dr hab. Barbara Przybyszewska-Jarmińska

dyżury: poniedziałek-czwartek 10.00-15.00

tel. 22 50 48 238

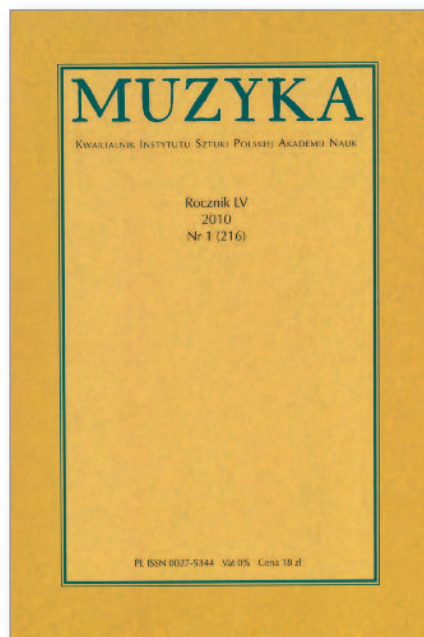
e-mail: muzyka.kwartalnik@ispan.pl

www.ispan.pl/muzyka

W 2010 roku ukazały się cztery zeszyty kwartalnika „Muzyka”, w tym jeden o charakterze monograficznym (2010 nr 3). Wśród ponad 35 autorów artykułów, komunikatów, materiałów i recenzji znaleźli się badacze z wielu ośrodków polskich, a także z zagranicy (Niemcy).

W związku z obchodzonym w 2010 roku Rokiem Chopinowskim wiele uwagi poświęcono

tematyce chopinologicznej. W całości poświęcony był jej 3. zeszyt kwartalnika zatytułowany „Chopin, chopinistyka, chopinizm”, gdzie podjęto zagadnienie recepcji dzieł Chopina. Zagadnienie rezonansu jego twórczości u kompozytorów późniejszych (Rachmaninow, Godowski) podejmują artykuły Andrzeja Tuchowskiego i Barbary Literkiej.

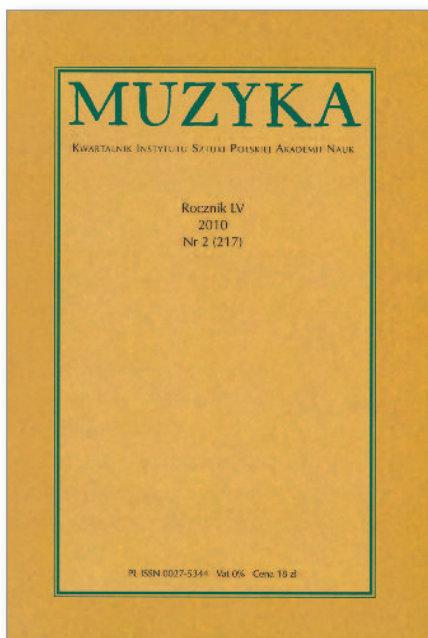
In 2010, 4 facsimiles of the ‘Muzyka’ quarterly were published, these including one monograph edition (No 3, 2010). The total of over 35 authors of articles, notes, materials, and reviews include researches from Polish and foreign centres (Germany).

On the occasion of the Chopin Year having been celebrated in 2010, much emphasis was put on the Chopin-related topics. It was also the unique topic of the 3rd facsimile of the magazine titled ‘Chopin, Chopinistics, and Chiopinism’ which dealt with the reception of Chopin’s works. The question of how his oeuvre echoed in the work of later composers (Rachmaninow, Godowski) was tackled in the articles by Andrzej Tuchowski and Barbara Literka. The Chopin cult in Warsaw under the Russian partition was discussed by Elżbieta Szczepańska-Lange, while Rafał Ciesielski presented voices of musical reviewers on the performance of Chopin’s music

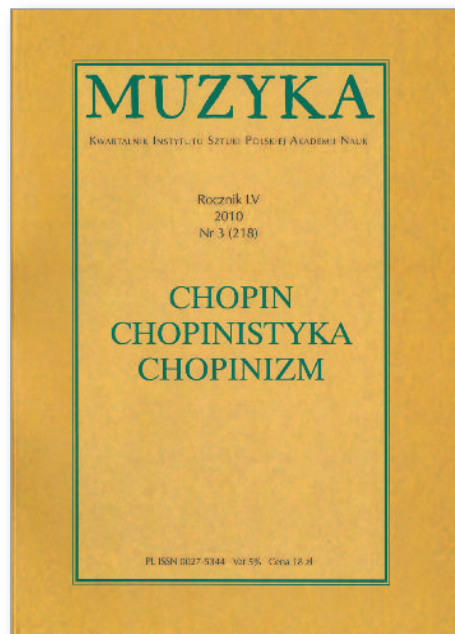
in the context of the first Chopin Piano Competitions (1927, 1932, 1937). These four articles were completed with the reviews of the latest publications dedicated to Chopin’s topics, both in books and in recordings (the ‘True Chopin’ series issued by the Fryderyk Chopin National Institute). Facsimile editions of Chopin’s works were discussed by Prof. Herman Danuser from Berlin. Another Chopin-related topic in the perspective of literary studies can be found in No 1, 2010 (Violetta Bukowska-Wilk, *Frédéric Chopin’s ‘Funerary Self-portrait’. A Stylistic Analysis of a Passage from the Stuttgart Diary*).

No 2 contained ample materials dedicated to the legacy of Mieczysław Karłowicz, an outstanding, prematurely dead symphony composer whose 100th death anniversary was celebrated in 2009. Andrzej Jazdon presented Karłowicz’s miscellanea found among the legacy of the musicologist Adolf Chybiński kept at the University

Zagadnieniem kultu Chopina w Warszawie pod zaborem rosyjskim zajęła się Elżbieta Szczepańska-Lange, zaś Rafał Ciesielski przedstawił głosy krytyki muzycznej o wykonawstwie muzyki Chopina w kontekście pierwszych Konkursów Chopinowskich (1927, 1932, 1937). Tematykę tych czterech artykułów dopełniły recenzje najnowszych publikacji poświęconych tematyce chopinowskiej, zarówno książkowych, jak i płytowych (seria „Prawdziwy Chopin” wydawana przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina). Faksymilowe wydania dzieł Chopina omówił prof. Hermann Danuser z Berlina. Tematyce chopinowskiej w aspekcie literaturoznawczym poświęcony był też jeden z tekstów z zeszytu 2010 nr 1 (Violetta Bukowska-Wilk, *Autoportret mortalny Fryderyka Chopina*).

Library in Poznań, while Irena and Andrzej Spóz published an extremely interesting correspondence of the Karłowicz family preserved in the collection of the Warsaw Musical Society. The historical topics in this quarterly are also tackled by the articles dedicated to Baroque music: the analysis of Luigi Rossi's recitatives from *Il Palazzo Incantato* (1642) was presented in two stages by Zygmunt M. Szweykowski (2010, Nos 2 and 4). The technique of expressing effects in Baroque violin music in view of the treatises by

Próba analizy stylistycznej fragmentu dziennika stuttgarckiego).

W zeszycie 2. ukazały się obszerne materiały poświęcone spuściznie po Mieczysławie Karłowiczu, wybitnym, przedwcześnie zmarłym symfoniku, którego 100-lecie śmierci obchodziliśmy w 2009 roku. Andrzej Jazdon zaprezentował miscellanea karłowiczowskie w spuściznie muzykologa Adolfa Chybińskiego przechowywane w Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu, zaś Irena i Andrzej Spóz opublikowali niezwykle interesującą korespondencję rodziny Karłowiczów zachowaną w zbiorach Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego. Tematykę historyczną podejmowaną na łamach kwartalnika dopełniają artykuły poświęcone muzyce baroku: analizę recytatywów Luigiego

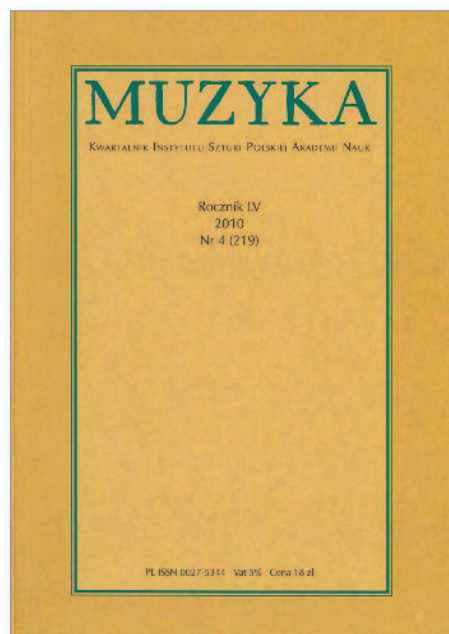
Francesco Geminiani and Giuseppe Tertini was analyzed by Ewa Lachimowicz (2010, No 4). Topics related to the history of keyboard instruments can be found in the article by Krzysztof Rottermund (*Pianos manufactured in Silesia in the Years 1800-1945. A testimony of industrial exhibitions and an economic perspective*) and Janusz Musialik (*Harmonium and its place in Stanisław Moniuszko's work*) published in No 1.

In 2010, the quarterly also published articles dedicated to ethnomusicology; reflexions on

Rossiego z *Il Palazzo Incantato* (1642) przedstawił w dwóch odsłonach Zygmunt M. Szwejkowski (2010 nr 2 i 2010 nr 4). Technikę wyrażania afektów w muzyce skrzypcowej baroku w świetle traktatów Francesca Geminianiego i Giuseppe Tartiniego omówiła Ewa Lachmirowicz (2010 nr 4). Problematyce historii instrumentów klawiszowych są poświęcone artykuły Krzysztofa Rottermunda (*Fortepiany i pianina z wytwórni śląskich w XIX i pierwszej połowie XX wieku w świetle wystaw przemysłowych i w aspekcie ekonomicznym*) i Janusza Musialika (*Fisharmonia i jej miejsce w twórczości Stanisława Moniuszki*) opublikowane w zeszycie nr 1.

W roczniku 2010 ukazały się również artykuły poświęcone etnomuzykologii: rozważania nad historią i współczesną tożsamością dyscypliny znalazły się w studium Anny Czekanowskiej (2010 nr 4); Karolina Kondracka przypomina ba-

dania Bronisława Piłsudskiego nad szamanizmem u Aynów (2010 nr 1). Dwa teksty relacjonują wyniki eksperymentów w zakresie akustyki i psychologii dźwięku: *Sluch absolutny a wzrokowe wrażenia koloru i dźwięku* (Andrzej Rakowski, Sylwia Makomaska, Piotr Rogowski, 2010 nr 1) oraz *Identyfikacja melodii jako metoda badania siły dźwięku* (Tomira Rogala, 2010 nr 4). Zawartość „Muzyki” jak zawsze dopełniają recenzje publikacji muzykologicznych wydawanych zarówno w Polsce, jak i za granicą oraz dział informacji, zawierający dane na temat konferencji i innych wydarzeń istotnych dla życia muzykologicznego w Polsce.

history and contemporary discipline identity can be found in Anna Czekanowska's study (2010, No 4). Karolina Kondracka recalls Bronisław Piłsudski research into the Ainu shamanism (2010, No 1). Two texts report on the experiments with acoustics and psychology of sound: *Absolute Pitch, its Reference to Visual-colour and Auditory-timbre Perception* (Andrzej Rakowski, Sylwia Makomaska, Piotr Rogowski) and *Identification of Melody as a Method of Studying the Power of Sound* (Tomira Rogala, 2010, No 4).

The content of the 'Muzyka' is as ever completed with reviews of musicologist publications, both from Poland and abroad, as well as information section containing data related to conferences and other musicology relevant events in Poland.

PAMIĘTNIK TEATRALNY

Kwartalnik poświęcony historii i krytyce teatru.

Założony przez Leona Schillera

nakład 500 egz., ISSN 0031-0522

redaktor naczelny: prof. dr hab. Edward KRASIŃSKI

zespół: dr Patryk Kencki (sekretarz redakcji),

mgr Agnieszka Koecher-Hensel,

dr hab. Jarosław Komorowski (zastępca redaktora naczelnego)

Współpraca redakcyjna: mgr Jolanta Czubek-Olejniczak,

mgr Grzegorz Janikowski

tel. 22 50 48 242

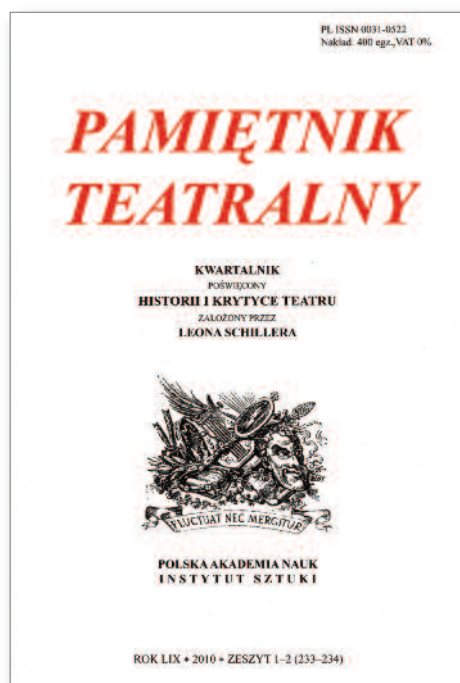
e-mail: pamteatr@ispan.pl

Jedynie w Polsce profesjonalne pismo teatrologiczne poświęcone historii i krytyce teatralnej. Publikuje rozprawy, studia i materiały do dziejów teatru polskiego i obcego od początków do współczesności, teksty źródłowe, recenzje i materiały bibliograficzne.

1-2: Rozprawy – Materiały – Wspomnienia

Nowy zeszyt „Pamiętnika Teatralnego” zawiera rozprawy i materiały do dziejów teatru polskiego i europejskiego trzech ostatnich stuleci. Dwa teksty – o osiemnastowiecznych komediach Ludwiga Holberga oraz o teatrze Ingmara Bergmana – dotyczą skandynawskiego obszaru kulturowego. Publikujemy studia o obecności sztuk Victoriena Sardou na scenie poznańskiej i o przyjęciu przez polską krytykę nowatorskich utworów Maurice’a

Maeterlincka. Szkic o istniejącym we Lwowie w latach 1889–1890 żydowskim teatrze Jakuba Bera Gimpla oraz artykuł o występach ukraińskich zespołów teatralnych w Lublinie to dokumentalne świadectwa wielokulturowości życia teatralnego na ziemiach podzielonej przez zaborców Rzeczypospolitej. Ogłaszamy też rozprawy o patriotycznym zaangażowaniu teatrów krakowskich w dobie wojny z bolszewicką Rosją, o Witkacowskiej *Sonacie Belzebuba* jako gloryfikacji modernistycznego

1-2: Dissertations – Materials – Recollections

The new fascicle of the ‘Pamiętnik Teatralny’ contains dissertations and materials related to the history of Polish and European theatre of the last three centuries. Two texts: on 18th-century comedies by Ludvig Holberg and on Ingmar Bergman’s theatre, are related to the Scandinavian cultural sphere. We publish two studies on the presence of Victorien Sardou’s plays on the Poznań stage and on the reception by Polish critics of innovatory plays by Maurice Maeterlinck. An essay on the Jewish theatre of Jakub Ber Gimpel existing in Lvov in 1889-1890 and articles on the performances held by Ukrainian theatre troupes in Lublin testify to the multicultural legacy of the theatre realm on the partitioned

territory of the Polish Lithuanian Commonwealth. We also publish dissertations on a patriotic commitment of Cracow theatres in the era of the war against Bolshevik Russia, on Witkacy’s *Beelzebub Sonata* as glorification of a Modernist artist; and also on theatre and performative roots of television.

The published materials contain Poland-related ones, connected with the German playwright August von Kotzebue, new letters of Helena Modrzejewska and Karol Chłapowski, as well as an unusual receipt by Kornel Makuszyński from the Polish Theatre in Kiev, first of all ample colourful memoirs by the actress Wanda Jakubińska-Szacka. The volume ends with reviews of important and interesting books.

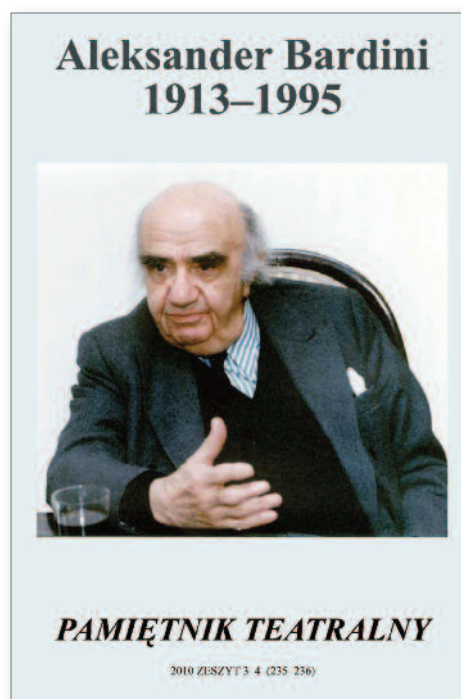
artysty, a także o teatralnych i performatywnych korzeniach telewizji.

Wśród materiałów znalazły się polonica, związane z dramatopisarzem niemieckim Augustem von Kotzebue, nowe listy Heleny Modrzejewskiej i Karola Chłapowskiego oraz niecodzienne pokwitowanie Kornela Makuszyńskiego z Teatru Polskiego w Kijowie, przede wszystkim zaś – obszerne, barwne wspomnienia aktorki Wandy Jakubińskiej-Szackiej. Tom zamykają recenzje książek ważnych i ciekawych.

3-4: Aleksander Bardini (1913–1995)

Aleksander Bardini zajął poczesne miejsce w dziejach teatru polskiego, imponował bogatym warsztatem reżyserskim, zadziwiał renesansową wszechstronnością: teatr dramatyczny, operowy, radiowy, teatr TV, film, estrada i piosenka, warsztaty aktorskie. Oddzielnych studiów wymagają grane po mistrzowsku role filmowe i mało rozpoznane inscenizacje dramatyczno-operowe za granicą. Był za życia doceniany, szanowany, jubileuszowo fetowany, zbierał niezliczone nagrody, odznaczenia, zasiadał w jury wielu imprez artystycznych i festiwali, był zasłużonym działaczem ZASP-u i społecznikiem. I był prawdziwym Europejczykiem.

Bardini był również ubóstwianym, towarzyskim, otwartym, uroczym gawędziarzem, otoczonym młodzieżą, urodzonym pedagogiem. Lubił przebywać w zamkniętym gronie pisarzy, ludzi

teatru, malarzy, scenografów, kompozytorów, jak Stanisław Dygat, Erwin Axer, Tadeusz Kantor, Teresa Roszkowska, Andrzej Kreutz Majewski, Tadeusz Baird. Przez wiele lat spotykano go na posiedzeniach Zarządu Polskiego Ośrodka ITI.

Największe pasje Aleksandra Bardiniego zamykają się w dwu słowach: teatr i muzyka albo muzyka i teatr. Wielkie szkice Barbary Osterloff i Małgorzaty Komorowskiej nie wskazują tej jednej, wybranej miłości. ■

3-4: Aleksander Bardini (1913-1995)

Aleksander Bardini has taken a prominent place in the history of Polish theatre; his abundant directing skills were impressive, and so was his Renaissance versatility: drama, opera, radio, TV theatres; show business and singing; drama workshops. A separate research is still needed to analyze his masterly film acting appearances and hardly known drama and opera stagings outside Poland. Already in his life-time he was appreciated, respected, cheered at jubilees; he was also awarded numerous prizes and honours. A jury member of many artistic events and festivals, Bardini was an activist with major contributions to ZASP (Association of Polish Stage Artists), greatly committed to non-profit causes. And last but not least, he was a true European.

Moreover, a greatly loved, sociable, open and charming story-teller, often surrounded by young people, Bardini proved to be a natural teacher. He enjoyed staying within a closed circle of writers, people connected with theatre, painters, stage designers, composers like Stanisław Dygat, Erwin Axer, Tadeusz Kantor, Teresa Roszkowska, Andrzej Kreutz Majewski, Tadeusz Baird. For many years, he could be met at sessions of the Board of the Polish ITI Centre.

The greatest passions of Aleksander Bardini can be epitomed with two words only: theatre and music, or music and theatre. Wonderful essays by Barbara Osterloff and Małgorzata Komorowska do not single out that one and only love. ■

ARTYKUŁY I RECENZJE W PUBLIKACJACH ZBIOROWYCH I CZASOPISMACH IS PAN

ARTICLES AND REVIEWS PUBLISHED IN COLLECTIVE PUBLICATIONS AND PERIODICALS OF IS PAN

- Danuta Benedyktowicz, Zbigniew Benedyktowicz, *Dom – droga istnienia. O projekcie zrealizowanym* [The Home the Way of Being], „Konteksty”, LXIV: 2010, nr 2-3, s. 16-25.
- Zbigniew Benedyktowicz, *Aleksander Jackowski rocznik 1920* [Aleksander Jackowski year 1920], „Konteksty”, LXIV: 2010, nr 4, s. 11-14.
- Zbigniew Benedyktowicz, *O czasie* [About Time], „Konteksty”, LXIV: 2010, nr 4, s. 3-5.
- Zbigniew Benedyktowicz [współaut.], *Dokument a film antropologiczny – w poszukiwaniu wyróżników i granic* [Document and the Anthropological Film], „Konteksty” LXIV: 2010, nr 4, s. 201-212.
- Anna Chojnacka, *Dyrektorzy* [The Directors], „Almanach Sceny Polskiej” [sezon] 2004/2005, XLVI: 2010, s. 11-16.
- Anna Chojnacka, *Od redakcji* [From the Editor], „Almanach Sceny Polskiej”, [sezon] 2004/2005, XLVI: 2010, s. 5-6.
- Anna Chojnacka, Maria Napiontkowa, Magdalena Raszewska, *Teatry i premiery* [The Theatres and Premiers] „Almanach Sceny Polskiej”, [sezon] 2004/2005, XLVI: 2010, s. 17-184.
- Paweł Dettloff, *Działalność konserwatorska Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości* [Conservation Activity of the Society for Protection of Monuments of the Past], [w:] *Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, Warszawa 2010, s. 127-166.
- Paweł Dettloff, *Restauracja kościoła św. Jakuba w Sandomierzu* [Restoration of the Church of St. James in Sandomierz], [w:] *Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, Warszawa 2010, s. 189-198.
- Krystyna Duniec, *Wizerunek jako towar. Droga do tożsamości?* [Image as a commodity? A way to identity?], [w:] *Niebezpieczne związki. Dramat, teatr i kultura popularna*, pod red. E. Partygi i P. Morawskiego, Warszawa 2010, s. 135-158.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Biblia niedoczytana*. [The Bible leafted throught?], [w:] *Życie księgi. Biblia a dramat i teatr współczesny*, pod red. E. Partygi i M. Prussak, Warszawa 2010, s. 215-225.
- Małgorzata Florczak, *Misje fotograficzne Henryka Poddębskiego – od Wileńszczyzny po Śląsk, od Pomorza po Huculszczyznę* [Photographic Missions of Henryk Poddębski – from the Vilnius Land to Silesia, from Pomerania do the Huculs' Land] (część II), „Dagerotyp”, 18, 2009 [2010], s. 95-111.
- Małgorzata Florczak, *Recenzja z wystawy fotograficznej „Lublinianie w obiektywie Hartwigów”* [Review of the Photo Exhibition Residents of Lublin on the Hartwigs' Camera], „Dagerotyp” 18, 2009 [wyd. 2010], s. 176.
- Dominika Grabiec [rec.], *Prospettive di iconografia musicale*, pod red. N. Guidobaldi, Milano 2007, „Muzyka”, LV: 2010, nr 1, s. 112-116.
- Dominika Grabiec [rec.], Maciej Jochymczyk: *Pietas&Musica. Damian Stachowicz SchP – życie i twórczość w kontekście epoki*, Kraków 2009, „Muzyka” LV: 2010, nr 1, s. 117-122.
- Dominika Grabiec [rec.], Roberto Melini, *Suoni sotto la cenere. La musica nell'antica area vesuviana*, Pompei 2008, „Muzyka”, LV: 2010, nr 2, s. 139-142.
- Jolanta Guzy-Pasiak [rec.] Ewa Wójtowicz: *Ludomir Michał Rogowski. Sylwetka życia i twórczości*, Kraków 2009, „Muzyka”, LV: 2010, nr 4, s. 101-107.

- Jagoda Herling-Spalińska, *Polak, kicz i archetyp* [The Pole, kitsch and archetypes], [w:] *Niebezpieczne związki. Dramat, teatr i kultura popularna*, pod red. E. Partygi i P. Morawskiego, Warszawa 2010, s. 232-245.
- Piotr Jamski, *Ochrona ruin zamkowych. Przykład Czerska* [Preservation of Castle Ruins on the Example of Czersk], [w:] *Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, Warszawa 2010, s. 199-214.
- Tadeusz Jurkowlanec, *Małpa, lew i paralytyk. Kilka uwag o dekoracji rzeźbiarskiej prezbiterium kościoła Mariackiego w Krakowie* [Affe, Löwe und ein paralytiker. Einige Bemerkungen zur bauplastischen Dekoration des Chores der Krakauer Marienkirche], „Biuletyn Historii Sztuki”, LXXII: 2010, s. 5-30.
- Tadeusz Jurkowlanec, *Krystyna Secomska (1939-2010)*, „Biuletyn Historii Sztuki”, LXXII: 2010, s. 211-214; 220-224.
- Wiesław Juszczyk, *Lekcja pisania* [A Writing Class], „Konteksty”, LXIV: 2010, nr 2-3, s. 14-15.
- Patryk Kencki, *Biblijne inspiracje w Królu Rogerze* [Biblical Inspirations in King Roger], [w:] *Życie księgi. Biblia a dramat i teatr współczesny*, pod red. E. Partygi i M. Prussak, Warszawa 2010, s. 101-112.
- Patryk Kencki [współautor], *Jeszcze o nieznannej korespondencji Heleny Modrzejewskiej i Karola Chłapowskiego* [More about an Unknown Correspondance of Helena Modrzejewska and Karol Chłapowski], „Pamiętnik Teatralny”, LIX: 2010 z. 1-2, s. 239–258.
- Patryk Kencki [współautor], *Z korespondencji Aleksandra Bardiniego* [From Aleksander Bardini's Correspondance], „Pamiętnik Teatralny”, LIX: 2010, z. 3-4, s. 409-436.
- Agnieszka Koecher-Hensel, *Listy Aleksandra Bardiniego do Andrzeja Majewskiego* [Aleksander Bardini's Letters to Andrzej Majewski], „Pamiętnik Teatralny”, LIX: 2010, z. 3-4, s. 404-408.
- Jarosław Komorowski, *Kijowskie pokwitowanie Kornela Makuszyńskiego* [Kiev Account of Kornel Makuszyński], „Pamiętnik Teatralny”, LIX: 2010, z. 1-2, s. 259-267.
- Jarosław Komorowski, *Poeta w piekarni, czyli romantyczny wertep Słowackiego* [A Poet in a Bakery, Namely Słowacki's Romantic Wilderness], [w:] *O Słowackim „umysły ludzi różne”*, pod red. U. Makowskiej, Warszawa 2009 [wyd. 2010], s. 9-22.
- Dariusz Konstantynów, *The Decoration of the Main Railway Station in Warsaw: On the Relationships between Architecture, Painting and Sculpture in Polish Art in the 1930s*, [w:] *Reinterpreting the Past. Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s*, ed. by I. Kossowska, Warsaw 2010, s. 309-328.
- Dariusz Konstantynów, „*Gmach dziesięciolecia sztuki polskiej*”. *Pałac Sztuki na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu* [The “Tenth-Anniversary Edifice of Polish Art, or so-called Palace of Art at the All-Poland Exhibition in Poznań], „Biuletyn Historii Sztuki” LXXI, 2009, s. 565-500.
- Karolina Kosińska, *To, czego nie ma. Relacje i wspomnienia kobiet z Powstania Warszawskiego jako gotowe a niezrealizowane scenariusze filmowe* [That Which Doesn't Exist. Memories and accounts of women who participated in the Warsaw Uprising as ready made, but unused film scripts], „Kwartalnik Filmowy”, XXXII: 2010, nr 69, s. 95-120.
- Karolina Kosińska, *Wielki niemowa w Polsce* [The Great Mute in Poland], [rec.]: *Sto lat polskiego filmu. Kino okresu wielkiego niemowy*, pod red. G. Grabowskiej, cz.1: Warszawa 2008; cz.2: Warszawa 2009], „Kwartalnik Filmowy”, XXXII: 2010, nr 69, s. 220-224.
- Karolina Kosińska [tłum.] Stan Brakhage, *Metafory wizji* [Metaphors on Vision], „Kwartalnik Filmowy”, XXXII: 2010, nr 70, s. 38-53.
- Karolina Kosińska, Teresa Rutkowska [tłum.], William Guynn, *Przekształcanie historii w filmie* [Refiguring History in Film], „Kwartalnik Filmowy”, XXXII: 2010, nr 69, s. 5-30.
- Beata Kosińska-Krippner, *Awangarda austriacka. Peter Kubelka – kucharz* [Austrian Avant-garde. Peter Kubelka – a Cook and Film Maker], „Kwartalnik Filmowy”, XXXII: 2010, nr 70, s. 59-82.
- Irena Kossowska, *Evoking the Greatness of Poland: Propaganda Art in Warsaw of the 1930s*, [w:] *Reinterpreting the Past. Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s*, ed. by I. Kossowska, Warsaw 2010, s. 203-230.

- Irena Kossowska, *Reframing Tradition – Art in Central and Eastern Europe between the Two World Wars*, [w:] *Reinterpreting the Past. Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s*, ed. by I. Kossowska, Warsaw 2010, s. 7-34.
- Anna Kostrzyńska-Miłosz, *Sztuka w rzemiośle na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu 1929 [Art in Crafts' at The All-Poland Exhibition in Poznań]*, „Biuletyn Historii Sztuki”, LXXI: 2009, nr 4, s. 549-565.
- Jerzy Kowalczyk, *Jerzy Lileyko (1932-2009)*, „Biuletyn Historii Sztuki” LXXII: 2010, nr 2, s. 201-203.
- Jerzy Kowalczyk [rec.], Mieczysław Morka, *Sztuka dworu Zygmunta I Starego. Treści polityczne i propagandowe [Art at the Court of Sigismund I the Old. Political and Propaganda Content]*, Warszawa 2006, „Biuletyn Historii Sztuki” LXXII: 2010, nr 2, s. 192-196.
- Joanna Krakowska, *Anioły w Ameryce czyli ustanawianie uniwersalizmu [Angels in America or the Foundation of Universalism]*, [w:] *Życie księgi. Biblia a dramat i teatr współczesny*, pod red. E. Partygi i M. Prussak, Warszawa 2010, s. 234-244.
- Joanna Krakowska [współaut.], *Kronika [Chronicle]*, „Almanach Sceny Polskiej” [sezon] 2004/2005, XLVI: 2010, s. 203-268.
- Edward Krasiński, *Aleksander Bardini – artysta osobny [Aleksander Bardini – an Individual Artist]*, „Pamiętnik Teatralny”, LIX: 2010, z. 3-4, s. 7-10.
- Marta Leśniakowska, *Nagie ciało architektury. Pawilon „Praca Kobiet” jako dyskurs antropologiczny [Architecture's Naked Body: The 'Women's Labour' Pavillon as Anthropological Discourse]*, „Biuletyn Historii Sztuki”, LXXI, 2009, nr 4, s. 501-528.
- Marta Leśniakowska [rec.], Andrzej Leśniak, *Obraz płynny. Georges Didi-Huberman i dyskurs historii sztuki*, Kraków 2010, „Biuletyn Historii Sztuki”, LXXII: 2010, nr 4, s. 385-390.
- Urszula Makowska, *Słowacki w formacie 9x14 [Słowacki in 9x14 Format]*, [w:] *O Słowackim „umysły ludzi różne”*, pod red. U. Makowskiej, Warszawa 2009 [wyd. 2010], s. 165-186.
- Ewa Manikowska, *Wielka Wojna i zabytki [Monuments in the Time of the Great War]*, [w:] *Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, Warszawa 2010, s. 21-91.
- Ewa Manikowska, *Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości i Warszawa: od miasta do stolicy [Society for Protection of Monuments of the Past and Warsaw: from a Town to the Capital]*, [w:] *Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, Warszawa 2010, s. 253-281.
- Ewa Manikowska, Piotr Jamski, *Organizacje opieki nad zabytkami a dziedzictwo kultury sakralnej. Zarys problematyki [Organization of the Preservation of Monuments versus the Heritage of Sacral Culture. Question Outline]*, [w:] *Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości*, Warszawa 2010, s. 167-187.
- Wanda Mossakowska [rec.], Krystyna Lejko, *Kalendarze fotograficzne z zakładu Konrada Brandla. Obraz życia Warszawy w latach 60. XIX wieku*, Warszawa 2009, „Dagerotyp”, 18:2009 [2010], s. 133-138.
- Wanda Mossakowska, *Publikacje [Publications]*, „Dagerotyp”, 18: 2009 [2010], s. 139-173.
- Stanisław Mossakowski, *Glossa do Jackowskiego [Note on Aleksander Jackowski]*, „Konteksty” LXIV: 2010, nr 4, s. 10.
- Ewa Partyga, *Rosmersholm Ibsena, czyli co może wynikać z lektury gazet i Biblii [Ibsen's Rosmersholm or What Can Result from the Reading of newspapers and the Bible]*, [w:] *Życie księgi. Biblia a dramat i teatr współczesny*, pod red. E. Partygi i M. Prussak, Warszawa 2010, s. 61-74.

- Ewa Partyga, *Teatr na popkulturowych manowcach* [Theatre in the Middle of Pop Cultural Nowhere], [w:] *Niebezpieczne związki. Dramat, teatr i kultura popularna*, pod red. E. Partygi i P. Morawskiego, Warszawa 2010, s. 5-14.
- Ewa Partyga, *W szponach czy objęciach gatunków popularnych? O Czechowowskim „tra-la-la”*, [In a Grip or in an Embrace of Popular Genres? – About Chekhov’s „tra-la-la”], [w:] *Niebezpieczne związki. Dramat, teatr i kultura popularna*, pod red. E. Partygi i P. Morawskiego, Warszawa 2010, s. 73-99.
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska [rec.], Vincentius Bertholusius: *Sacrarum Cantionum (1601)*. Wyd. Ole Kongsted (Capella Hafnensis Editions: Monumenta Musica Regionis Balticae, Voc.), Copenhagen 2005, „Muzyka”, LV: 2010, nr 2, s. 131-135.
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska [rec.], *Kutnohorský kodex (Praba. Národní muzeum – České muzeum hudby, sign. AZ 33) / Codex Kuttenebergensis (Museum Nationalis Pragae – Museum Musicae Bohemiae, sign. A Z33)*, wyd. Jan Bařa, Praha 2008, „Muzyka” LV: 2010, z. 4, s. 94-98.
- Jan Przykowski, *Wystawy (styczeń-grudzień 2009 r.)* [Expositions. January-December 2009], „Dagerotyp”, R. 18: 2009 [2010], s. 174-182.
- Teresa Rutkowska, *Filmowe dzieje Mazepy* [Film Story of Mazepa], [w:] *O Słowackim „umysły ludzi różne”*, pod red. U. Makowskiej, Warszawa 2009 [wyd. 2010], 149-164.
- Teresa Rutkowska, Karolina Kosińska [tłum.], William Guynn, *Przekształcanie historii w filmie*, „Kwartalnik Filmowy”, 2010, nr 69, s. 5-30.
- Małgorzata Sieradz [rec.] Halina Goldberg, *Music in Chopin’s Warsaw*, Oxford-New York 2008, „Muzyka” LV: 2010, nr 3, s. 132-139.
- Lech Sokół, *Witkacy i Biblia. Błuznierstwo czy konieczność* [Witkacy and the use of the Bible in his plays. Blashemy or necessity], [w:] *Życie księgi. Biblia a dramat i teatr współczesny*, pod red. E. Partygi i M. Prussak, Warszawa 2010, s.113-130.
- Lech Sokół, *Laudacja* [Laudation], „Konteksty” LXIV: 2010, nr 4, s. 6.
- Anna Agnieszka Szablowska, *Propaganda wizualna Powszechnej Wystawy Krajowej* [The Visual propaganda of the All-Poland Exhibition], „Biuletyn Historii Sztuki” 2009 nr 4, s. 529-547.
- Anna Wierzbicka, *Appels d’Italie: Waldemar George’s Texts on Art dating from Early Nineteen-Thirties*, [w:] *Reinterpreting the Past. Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s*, ed. by I. Kossowska, Warsaw 2010, s. 65-88.
- Grzegorz Zieziula, *Wokół opery Goplana Władysława Żeleńskiego: pytania o genezę i styl* [On Władysław Żeleński’s Opera Goplana – Questions Regarding Genesis and Style], [w:] *O Słowackim „umysły ludzi różne”*, pod red. U. Makowskiej, Warszawa 2009 [wyd. 2010], s. 127-148.

ARTYKUŁY I RECENZJE OPUBLIKOWANE POZA IS PAN ARTICLES AND REVIEWS PUBLISHED OTHER THAN IN IS PAN'S OWN PUBLICATIONS

- Andrzej Józef Baranowski, *Architektura sakralna Małopolski i Śląska na przełomie XVII i XVIII wieku* [Sacral Architecture of Little Poland and Silesia at the Turn of the 17th and 18th Centuries], [w:] *Między Wrocławiem a Lwowem. Sztuka na Śląsku, w Małopolsce i na Rusi Koronnej od XVI do XVIII wiek*, pod red. A. Betleja, K. Brzeziny i P. Oszczanowskiego, Wrocław 2010, s. 17-29.
- Andrzej Józef Baranowski, *Programy wystrojów plastycznych w zakonach benedyktynów i cystersów ok. 1700 i ich związki z architekturą* [Programmes of Plastic Decor in Benedictine and Cistercian Monasteries in ca. 1700 and their Relations with Architecture], [w:] *Programy ideowe w przedsięwzięciach artystycznych XVI-XVIII wieku*, pod red. I. Rolskiej-Boruch. Lublin 2011, s. 11-33.
- Andrzej Józef Baranowski, *Rody arystokratyczne Wołynia między Wielkim Księstwem Litewskim a Koroną Polską* [Volhynia Aristocratic Families between the Grand Duchy of Lithuania and the Polish Crown], [w:] *Socialiniu tapatumu reprezentacijos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vizualinėje kulturoje*, red. A. Paliušytė, Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimu institutas, 2010, s. 449-467, (ser. Dailes istorijos studijos, 4).
- Andrzej Józef Baranowski, *Warszawa, jako stolica zakonów łacińskich na tle dużych miast Rzeczypospolitej*, [Warsaw as the Capital of Latin Orders against the Background of Big Towns of the Polish-Lithuanian Commonwealth], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos i M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 111-120.
- Aleksandra Bernatowicz, *Gutowski Wojciech*, [w:] *Allgemeines Künstler-Lexikon die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 66, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 285-286.
- Aleksandra Bernatowicz, *Haacke*, [w:] *Allgemeines Künstler-Lexikon die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 66, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 490-491.
- Aleksandra Bernatowicz, *Hack Paul*, [w:] *Allgemeines Künstler-Lexikon die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 67, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 140.
- Aleksandra Bernatowicz, *Haeflich Franciszek Ksawery*, [w:] *Allgemeines Künstler-Lexikon die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 67, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 236-237.
- Aleksandra Bernatowicz, *Francuskie wzory dekoracyjne w środowisku warszawskim. Dekoracja plafonu w rezydencji Wielopolskich w Oborach* [French Models in Warsaw Surrounding. The Plafond Decoration in the Wielopolski Family Residence at Obory], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 87-96.
- Aleksandra Bernatowicz, *Malowanie poetyczne. Fêtes galantes J.P. Norblina i ich kulturowy kontekst* [Poetical Painting. J. P. Norblin's *Fêtes galantes* and their Cultural Context], [w:] *Francusko-polskie relacje artystyczne w epoce nowożytnej*, red. A. Pieńkos, A. Rozales-Rodriguez, Neriton, Warszawa 2010.
- Ryszard Ciarka, *Film etnograficzny i problem narracji: twórczość Jacka Olędzkiego* [Ethnographic Film versus the Question of Narration: Jacek Olędzki's Oeuvre], „Etnografia Nowa”, nr 2/2010, s. 83-90.
- Anna Chojnacka, *Dejmek – Schiller. Uczeń czy nie uczeń?* [Dejmek-Schiller. A Disciple or Not?], [w:] *Teatr Kazimierza Dejmka*, pod red. A. Kuligowskiej-Korzeniewskiej, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2010, s. 383-389.
- Piotr Dahlig, *On the Tenors of the Symphony of Nature-Culture*, „Interdisciplinary Studies in Musicology”, t. VIII: 2010, s. 109-118.

- Piotr Dahlig, *On the Interpretation of Tempo Rubato in Chopin's Mazurkas. An Ethnomusicologist's Perspective*, [w:] *The Sources of Chopin's Creative Style: Inspirations and Contexts*, ed. by A. Szklener, Narodowy Instytut F. Chopina, Warszawa 2010 (2005), s. 61-70.
- Piotr Dahlig, *Multipart singing in Poland as a musical and cultural phenomenon*, [w:] *European Voices II. Multipart singing in Europe*, red. A. Ahmedaja, G. Haid Universität für Musik und darstellende Kunst, Wien-Köln-Weimar 2010, s. 155-163.
- Ewa Dahlig-Turek, *From Jan of Lublin to Chopin's Mazurkas. A brief history of 'Polish rhythms'*, [w:] *The Sources of Chopin's Creative Style: Inspirations and Contexts*, ed. by A. Szklener, Narodowy Instytut F. Chopina, Warszawa 2010, s. 17-49.
- Ewa Dahlig-Turek, *Between Ethnomusicology and History of Music: Tracing Polish Musical Idiom in the Sources from the 16th to the 19th Century*, [w:] *Historical Sources and Source Criticism. Proceedings from the 17th International Conference of the ICTM Study Group on Historical Sources of Traditional Music in Stockholm, Sweden May 21-25, 2008*, ed. by Susanne Ziegler, Svenskt Visarkiv, Stockholm 2010, s. 85-100.
- Piotr Dahlig, *Folklor muzyczny jako dziedzictwo europejskie i perspektywy jego funkcjonowania* [*Musical Folklore as European Legacy and Prospects for their Functioning*], „Twórczość Ludowa”, R. XXV (69): 2010, nr 1-2, s. 14-16.
- Paweł Dettloff, *Dawne roгатki miejskie Krakowa* [*Former Cracow Tollbooths*], „Rocznik Krakowski” 2010, t. LXXVI, s. 45-68.
- Paweł Dettloff, *Kolorystyka barokowych fasad kościelnych Krakowa. Zarys problematyki* [*Colour-range of Baroque Facades in Cracow Churches. An Outline*], [w:] *Kolorystyka zabytkowych elewacji od średniowiecza do współczesności. Historia i konserwacja*. Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków, Zamek Królewski w Warszawie, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2010, s. 125-145.
- Paweł Dettloff, *Średniowieczne fortyfikacje Krakowa. Zarys problematyki ochrony, rekonstrukcji i ekspozycji od XIX w. do czasów obecnych* [*Cracow's Mediaeval Fortifications. An Outline on Preservation, Reconstruction, and Display Since the 19th Century*], [w:] *Obwarowania miast – problematyka ochrony, konserwacji, adaptacji i ekspozycji*, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kożuchowskiej, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, 2010, s. 165-175.
- Paweł Dettloff, *Ołtarzowe mauzoleum bł. Stanisława Kazimierczyka w kościele Bożego Ciała w Krakowie* [*Altar Mausoleum of the Blessed Stanislaus of Kazimierz in the Cracow Corpus Christi Church*], [w:] *Święty Stanisław Kazimierczyk CRL (1433-1489). Postać – środowisko – kultura – dziedzictwo*, Zakon Kanoników Regularnych Lateraneńskich, Kraków 2010, s. 330-352.
- Krystyna Duniec, *Persona. Krystian Lupa* [*A Personage. Krystina Lupa*], „Dialog”, 2010, nr 6, s. 60-79.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Ustanawianie historii* [*Establishing History*], Instytut Teatralny Warszawa 2010, s. 111-116.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Co się dzieje z „Naszą klasą”?* [*What's Happening to Our Class?*], „Dialog”, 2010, nr 1, s. 158-165.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Rozczapierzanie i cwał* [*The Splaying and Galloping*], „Dialog”, 2010, nr 10, s. 88-95.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Historia teatru polskiego. Vademecum zdrowia i urody* [*History of Polish Theatre. A Handbook to Health and Beauty*], „Didaskalia”, 2010, nr 96, s. 114-117.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Trans-Sfer. Dyskurs intymny w sferze publicznej* [*Trans-Sphere. Intimate Discourse in Public Sphere*], „Didaskalia”, 2010, nr 100, s. 52-55.
- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *What Happened to our Class*, [w:] *Memory of the Shoah*, Oficyna, Łódź 2010, s. 385-394.

- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Słuszna sprawa* [A Just Cause], „Teatr”, 2010, nr 12, s. 12-14.
- Paweł Gancarczyk, *Kultura muzyczna zakonu krzyżackiego w Prusach* [Musical Culture of the Teutonic Order in Prussia], [w:] *Fundacje artystyczne na terenie państwa krzyżackiego w Prusach*, t. 2: *Eseje*, pod red. B. Pospiesznej, Muzeum Zamkowe w Malborku, Malbork 2010, s. 269-282.
- Paweł Gancarczyk, *Printed Polyphonic Songs and the Politics of 16th-Century Poland*, [w:] *Musicologie sans frontières / Muzikologija bez granica / Musicology without frontiers. Svečani zbornik za Stanislava Tuksara / Essays in Honour of Stanislav Tuksar*, red. Ivano Cavallini, Harry White, Zagreb 2010 s. 59–65.
- Jolanta Guzy-Pasiak, *Koncert Karola Rathausa i Szymona Laksa w Warszawie* [The Concert of Karol Rathaus and Szymon Laks in Warsaw], „Krytyka muzyczna”, 2010, t. I, http://www.demusica.pl/?Krytyka_muzyczna:Nr_1.
- Dominika Grabiec, *Muzykujące anioły w literaturze i sztuce* [Music-making Angels in Literature and Art], (1), „Któż jak Bóg”, 2010, nr 5 (107), s. 10.
- Dominika Grabiec, *Śpiewające anioły* [Singing Angels] (2), „Któż jak Bóg”, 2010, nr 6 (108), s. 12-13.
- Tomasz Grygiel, *Jurry, portret wielokrotny* [Jurry, a Repeated Portrait], [w:] *Jurry. Powrót artysty. Jerzy Ryszard „Jurry” Zieliński (1943-1980)*, Muzeum Narodowe w Krakowie, Galeria „Zderzak”, Kraków 2010, s. 75-92.
- Tomasz Grygiel, *E.T.A. Hoffmann raz jeszcze* [E. T. A. Hoffman Once Again], „Ochotnik”, 2010, nr 9, s. 7.
- Tomasz Grygiel, *Leonard Schmidtner – postać niesłusznie zapomniana* [Leonard Schmidtner, a Figure Unjustly Forgotten], „Pismo Uczelni. Uniwersytet Warszawski”, 2010, nr 5, s. 40-41.
- Tomasz Grygiel, *Handzelewicz Józef (1880-1963)*, [w:] *Saur Allgemeines Künstlerlexicon. Die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 68, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 78-79.
- Jagoda Hernik-Spalińska, *Nowa baśń* [A New Fairy Tale], „Dialog”, 2010, nr 3, s. 28-39.
- Jagoda Hernik-Spalińska, *Placz Pasoliniego* [Pasolini's Tears], „Dialog”, 2010, nr 5, s. 178-181.
- Jagoda Hernik-Spalińska, *Świat według Witkacego* [The World According to Witkacy], „Teatr”, 2010, nr 3.
- Jagoda Hernik-Spalińska, *Opowiem ci bajkę jak kot palił Warszawę* [Let Me Tell You How a Cat Burnt Warsaw Down], „Teatr”, 2010, nr 10.
- Jacek Jackowski, *The Importance of Experience Gained in the Phonogrammarchiv for Archiving and Documenting Traditional Music in Poland*, „Jahrbuch des Phonogrammarchivs der Österreichischen Akademie der Wissenschaften”, 2010, vol. 1, s. 110-132.
- Jacek Jackowski, *Folk religious songs sung during the Peregrination of Virgin Mary's Icon. An example of traditional Polish peasant piety in communist times*, „Musicology Today”, 2010, vol. 7, s. 182-211.
- Jacek Jackowski, *Zbiory Fonograficzne Instytutu Sztuki PAN. Archiwum muzyki tradycyjnej w dobie cyfryzacji i Internetu* [Phonographic Collection of IS PAN. Archives of Traditional Music in the Era of Digitalization and the Internet], [w:] *Folklor w dobie Internetu*, pod red. G. Gańcayk i P. Grochowskiego, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2009, s. 234.
- Piotr Jamski, *Przejazd Karola Krystiana kurfirsta kurlandzkiego przez Wilno w roku 1759* [Karol Krystian, the Courland Kurfirst Passing through Vilnius in 1759], [w:] *Studia do dziejów renesansu i baroku*, pod red. I. Rolskiej-Boruch, t. IX: *Ceremoniał i obyczaj w XVI-XVIII wieku*, Lublin 2010, s. 181-190.
- Piotr Jamski, *III Sobieski János maglar borai. Tanúságtevés Bogdański úr ellen a akirályi borok Guben 1682*, „Barokk”, (Törtélem-Irodalom-Művészet), s. 345-354.

- Piotr Jamski, *Antokolski ogród Sapiechów w Wilnie* [The Sapiehas Antokol Garden in Vilnius], [w:] *Studia do dziejów renesansu i baroku*, pod red. I. Rolskiej-Boruch, t. X: *Programy ideowe w przedsięwzięciach artystycznych w XVI-XVIII wieku*, Lublin 2010, s. 403-423.
- Piotr Jamski, *Палацы прэтэндэнта на каралеўскі трон. Мастацкая падрыхтоўка Казіміра Яна Канега да гарадзенскага сойма 1693 года*, „Гарадзенскі гадавік” 2010, nr 1, s. 26-49.
- Tadeusz Jurkowlaniec, *Elbląskie epitafium Juliusa Welsera. Z badań nad średniowiecznymi nagrobkami w Prusach* [Julius Welsler's Elbląg Epitaph. From the Research into Mediaeval Tombstones in Prussia], „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”, IX (XX): 2010, s. 57-68.
- Tadeusz Jurkowlaniec, *Z Prus do wieczności. O nagrobkach* [From Prussia to Eternity. On Tombstones], [w:] *Fundacje artystyczne na terenie państwa krzyżackiego w Prusach*, t. 2: *Eseje*, pod red. B. Pospiesznej, Muzeum Zamkowe, Malbork 2010, s. 213-222.
- Patryk Kencki, *Historia XVII-wiecznego teatru w Polsce* [History of the 17th-Century Theatre in Poland], [w:] *Ustanawianie historii*, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Warszawa 2010, s. 304.
- Patryk Kencki, *Księżniczka z morskiej piany, czyli artystyczne i arystokratyczne koligacje Heleny Modrzejewskiej* [Princess of Sea Foam, Namely Helena Modrzejewska's Artistic and Aristocratic Connections], [w:] *Modrzejewska/Modjeska. Zamknięcie obchodów stulecia śmierci Heleny Modrzejewskiej (1909–2009). Materiały z konferencji w Muzeum Teatralnym w Warszawie 10 stycznia 2010*, Wydawnictwo Attyka, Kraków 2010.
- Katarzyna Kolendo-Korczakowa [współaut.] *Kodeńska legenda mordu rytualnego* [The Kodeń Legend of a Ritual Slaughter], [w:] *Żydzi na Podlasiu*, pod red. Z. Chyry-Rolicz, R. Tarasiuk i E. Kopówki, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2010.
- Jarosław Komorowski, *Mozyrz nad Prypecią* [Mozyrz on the Prypeć], „Spotkania z Zabytkami”, 2010, nr 1-2, s. 22-24.
- Jarosław Komorowski, *Pomniki grunwaldzkie na Kresach* [Tannenberg Monuments on the Eastern Borderland], „Spotkania z Zabytkami”, 2010, nr 5-6, s. 28-29.
- Jarosław Komorowski, *Żabia dola* [Frog's Fate], „Spotkania z Zabytkami”, 2010, nr 7-8, s. 20-25.
- Jarosław Komorowski, *Pałac Bułhaków w Dobośni* [The Bułhak Palace at Dobośnia], „Spotkania z Zabytkami”, 2010, nr 7-8, s. 29-31.
- Jarosław Komorowski, *Brzeg króla Fryderyka* [Brzeg of King Frederic], „Spotkania z Zabytkami”, 2010, nr 9-10, s. 45-47.
- Jarosław Komorowski, *Ödön von Horváth, czyli powolne ciemnienie Europy* [Ödön von Horváth, Namely on Europe's Slow Obscuring], Program Teatru Narodowego w Warszawie, 2010, s. 14-20.
- Dariusz Konstantynów, *On the Reception of Soviet Art in Poland in the 1930s*, „Centropa”, 2010, nr 1, s. 31-45.
- Dariusz Konstantynów, *Sztuka w międzywojennym Krzemieńcu* [Art in the Inter-war Krzemieniec], [w:] *Kolonia artystyczna w Krzemieńcu nad Ikwą*, oprac. W. Odorowski, D. Seweryn-Puchalska, Muzeum Nadwiślańskie, Kazimierz Dolny 2010, s. 11-29.
- Karolina Kosińska, *Apichatpong Weerasethakul: Otwartość dżungli i nieoczywiste emocje* [Apichatpong Weerasethakul: Openness of the Jungle and Unobvious Emotions], [w:] *Autorzy kina azjatyckiego*, red. A. Helman, A. Kamrowska, Rabid, Kraków 2010, s. 342.
- Beata Kosińska-Krippner, *Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni; Najstarsze kina świata* [Festival of Polish Feature Films in Gdynia; World's Oldest Cinemas], „Quarterly Polish Culture”, 2010, nr 44, s. 58-59; 60-61.
- Beata Kosińska-Krippner, *Sukces Skolimowskiego* [Skolimowski's Success], „Quarterly Polish Culture”, 2010, nr 46, s. 58-59.

- Anna Kostrzyńska-Miłosz, *Wojciech Jastrzębowski, Designer of the Second Republic*, [w:] *Polish Designers of the 20th Century*, Instytut Adama Mickiewicza; Akademia Sztuk Pięknych, Kraków 2010, s.124-135.
- Jerzy Kowalczyk, *Miniatury herbowe w księgach Nacji Polskiej w Padwie* [*Miniature Coat-of-Arms in the Book of the Polish Nation in Padua*], [w:] *Studia nad sztuką renesansu i baroku*, t. X, Tow. Naukowe KUL, Lublin 2010, s. 187-196.
- Joanna Krakowska, *Posłowie* [*Deputies*], [w:] Paweł Demirski, *Parafrazy*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2010.
- Joanna Krakowska, *Upiory, gnidy i anioły* [*Demons, Louses, and Angels*], „Dialog”, 2010, nr 7-8, s. 68-83.
- Joanna Krakowska, *Mesjanistyczna historia teatru* [*Messianistic History of Theatre*], „Kultura Współczesna”, 2010, nr 4.
- Edward Krasieński, *Teatr Polski* [*Polish Theatre*] (1981-1993), [w:] *Teatr Kazimierza Dejmka*, pod red. A. Kuligowskiej-Korzeniewskiej, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2010, s. 151-162.
- Edward Krasieński, „*Dziady*” (1967) [*Forefathers’ Eve* (1967)], [w:] *Teatr Kazimierza Dejmka*, pod red. A. Kuligowskiej-Korzeniewskiej, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2010, s. 239-253.
- Lidia Kuchtówna, *Karola Frycza podróż do Japonii (1920-1921)* [*Karol Frycz’s Trip to Japan (1920-1921)*], [w:] *Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie IV: Ziemiaństwo w podróży*. Wydawnictwo WERSET, Lublin 2010, t. 1, s. 235-246.
- Marzena Kuraś, *Trzeba iść za swym przeznaczeniem (o Helenie Modrzejewskiej)* [*One Has to Follow One’s Destiny (on Helena Modrzejewska)*], „Twórczość”, 2010, nr 7.
- Andrzej Kuztelski, *Kościół i klasztor reformatów w Rawiczu. Problem czasu powstania, autorstwa i rekonstrukcji formy architektonicznej* [*The Reformati’s Church and Convent in Rawicz. The Erection Time, Authorship, Reconstruction, and Architectural Form*], „Nasza Przeszłość”, 2010, nr 113, s. 185-236; 2010, nr 114, s. 263-284.
- Marta Leśniakowska, *Fotografie Andrzeja Grzybkowskiego jako obrazy architektury, rzeźby i pamięci* [*Andrzej Grzybkowski’s Photographs as Images of Architecture, Sculpture, and Memory*], [w:] *Judaica berlińskie. Muzeum. Pomnik. Cmentarz*. Stradomskie Centrum Kultury, Kraków 2010.
- Marta Leśniakowska, *Doświadczenie kulturowych wizualizacji. Antropologia (re-)konstrukcji* [*Experiencing Cultural Visualisation. Anthropology of (Re-)Construction*], [w:] *Kulturowe wizualizacje doświadczenia*, Instytut Badań Literackich/Uniwersytet Śląski, Katowice 2010.
- Marta Leśniakowska, *Inne czytanie miasta. Brak i addenda jako krytyczne historie sztuki* [*A Different Reading of city. Lack and addenda as Critical Histories of Art*], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 313-323.
- Marta Leśniakowska, *Przeciwpomniki Andrzeja Sołtygi i Zdzisława Pidka (Katyni, Charków, Miednoje, Belżec)* [*Counter-Monuments by Andrzej Sołtyga and Zdzisław Pidek (Katyn, Kharkov, Miednoje, Belzec)*], „Orońsko. Kwartalnik Centrum Rzeźby Polskiej”, 2010, s. 49-58.
- Marta Leśniakowska, *O miłości do fotografii* [*On Love for Photography*], [rec. z: Adam Mazur, *Kocham fotografię. Wybór tekstów 1999-2009*], „Nowe Książki” 2010, nr 1, s. 74.
- Marta Leśniakowska, *Dlaczego (i czy) ta historia sztuki jest nowa?* [*Why (and If) Is This History of Art New?*], [rec. z: Julian Bell. *Lustro. Nowa historia sztuki*], „Nowe Książki”, 2010, nr 2 s. 48-49.
- Marta Leśniakowska, *Neoawangarda lat 70: re-aktywacja* [*Neo-Avant-garde from the 1970s; Re;activation*], [rec. z: Łukasz Ronduda, *Sztuka polska lat 70: awangarda*, Warszawa 2009], „Nowe Książki”, 2010, nr 4 s. 50-51.
- Marta Leśniakowska, „*Niewidzialny*” ornament [*„Invisible” Ornament*], [rec. z: E. Gombrich, *Zmysł porządku: o psychologii sztuki dekoracyjnej*, Kraków 2009], „Nowe Książki”, 2010, nr 5 s. 21.

- Marta Leśniakowska, *Nowa nauka o obrazie* [A New Science on Image] (rec. z: Andrzej Leśniak, *Obraz płynny: Georges Didi-Huberman i dyskurs historii sztuki*, Kraków 2009), „Nowe Książki”, 2010, nr 6, s. 25.
- Marta Leśniakowska, *Bezkręś wędrówania do źródeł sztuki* [Boundless Wandering to the Sources of Art], (rec. z: Wiesław Juszcak, *Wędrówka do źródeł*, Gdańsk 2009), „Nowe Książki”, 2010, nr 7, s. 20-21.
- Marta Leśniakowska, *Fotografia w Polsce: re-konstrukcja* [Photography in Poland: Re-construction], [rec. z: Adam Mazur, *Historie fotografii w Polsce 1839-2008*, Kraków 2010), „Nowe Książki”, 2010, nr 9, s. 40-41.
- Marta Leśniakowska, *Nieprzemijająca zdolność fotografii* [Everlasting Capacity of Photography] (rec. z: Charlotte Cotton, *Fotografia jako sztuka współczesna*, Kraków 2010), „Nowe Książki”, 2010, nr 10, s. 49.
- Marta Leśniakowska, *Sztuka przetrwania sztuki* [Art of Surviving Art] (rec. z: Hal Foster, *Powrót realnego: awangarda u schyłku XX wieku*, Kraków 2010), „Nowe Książki”, 2010, nr 11, s. 23.
- Urszula Makowska, *Haber Aron*, [w:] *Allgemeines Künstlerlexikon. Die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 67, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 72-73.
- Urszula Makowska, *Haber Tobiasz*, [w:] *Allgemeines Künstlerlexikon. Die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 67, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 74-75.
- Urszula Makowska, *Guterman Abraham*, [w:] *Allgemeines Künstlerlexikon. Die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, Band 66, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 53.
- Urszula Makowska, „Niesprawiedliwa jednostronność wspomnień” [„Unjust One-sidedness of Recollections”], „Dialog dwóch kultur”, Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej, Przemyśl 2009, R. IV, z. 1, s. 55-59.
- Ewa Manikowska, *Stanislao Augusto e l'ambiente polacco a Roma*, [w:] *Committenti, mecenati e collezionisti di Canova, 2* [seria: Studi 7: Settimana di Studi Canoviani], Istituto di Ricerca per gli Studi su Canova e il Neoclassicismo, Basano del Grappa 2009, s. 75-90.
- Ewa Manikowska, *L'impatto del Grand Tour sulle collezioni artistiche In Polonia ai tempi di Stanislao Augusto*, [w:] *Scambi e confronti, sui modi dell'arte e della cultura, tra Italia e Polonia. Esperienze significative ed occasioni di riflessione. Atti del convegno internazionale di studi*, L'arcae'arco edizioni, Nola 2010, s. 31-43.
- Peter Martyn, *Recapitulating the Rise and Irreversible Decline of Urban Culture in Danzig Pomerania (alias the Polish Corridor)*, „Ikonotheke”, 2009, nr 22, s. 211-231.
- Peter Martyn, *Enigmatyczna wielkomiejskość Warszawy początku XX w. na tle ówczesnego rozkwitu cywilizacji zw. „metropolitalną” i jej nachodzącego zaniku* [The Paradoxical Character of Early 20th- century Warsaw among the World's Greatest Cities, viewed in relation to the rise and decline of metropolitan civilisation], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII – XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 295-312.
- Zbigniew Michalczyk, *Wczesna ikonografia Tadeusza Kościuszki i jej społeczny kontekst w Krakowie przelomu XVIII i XIX w. Franciszek Smuglewicz a Michał Stachowicz* [Early Iconography of Tadeusz Kościuszko and its Social Context in Cracow at the Turn of the 18th and 19th Centuries. Franciszek Smuglewicz versus Michał Stachowicz], [w:] *Socialiniu tapatumu reprezentacijos Lietuvos Didžioios Kunigaikštystės vizualinėje kulturoje*, red. A. Paliušytė, Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2010, s. 510-534, (ser. Dailes istorijos studijos, 4).
- Zbigniew Michalczyk, *Kopalnie widziane zza biskupiego stołu* [Mines Seen from behind the Bishop Table], „Spotkania z Zabytkami”, 2010, nr 9-10, s. 24-27.
- Zbigniew Michalczyk, *Warszawski malarz Łukasz Smuglewicz. Nowe ustalenia i hipotezy* [Warsaw's Painter Łukasz Smuglewicz. New Facts and Hypotheses], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. A. Pieńkos, M. Wardzyński, Z. Michalczyk, Neriton, Warszawa 2010, s. 177-192.

- Zbigniew Michalczyk, *Michał Stachowicz, Św. Joanna Franciszka de Chantal, Św. Franciszek Salezy* [Michał Stachowicz, St. Jane Frances de Chantal, St. Francis de Sales], [w:] *Życie sen krótki. Skarby krakowskich wizytek. Katalog. Wystawa z okazji jubileuszu 400-lecia założenia Zakonu Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny oraz fundacji klasztoru sióstr wizytek w Krakowie, Muzeum Narodowe w Krakowie, Pałac Biskupa Erazma Ciołka, czerwiec – wrzesień 2010*, Tyniec, Wydawnictwo Benedyktynów, Kraków 2010, s.125-128.
- Katarzyna Mikocka-Rachubowa, *I committenti polacchi di Canova*, [w:] *Committenti, mecenati e collezionisti di Canova*, 2, Istituto di Ricerca per gli Studi su Canova e il Neoclassicismo, Bassano del Grappa 2009, s. 91-112.
- Katarzyna Mikocka-Rachubowa, *Guyski Franciszek*, [w:] *Allgemeines Künstlerlexikon. Die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, t. 66, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 350.
- Katarzyna Mikocka-Rachubowa, *Guyski Marceł*, [w:] *Allgemeines Künstlerlexikon. Die Bildenden Künstler aller Zeiten und Völker*, t. 66, De Gruyter Verlag, Berlin 2010, s. 350-352.
- Katarzyna Mikocka-Rachubowa, *André Le Brun i francuskie inspiracje w sztuce dworu Stanisława Augusta* [André Le Brun and French Inspirations in the Art of Stanislaus Augustus' Court], [w:] *Francusko-polskie relacje artystyczne w epoce nowożytnej*, red. A. Pieńkos, A. Rozales-Rodriguez, Neriton, Warszawa 2010.
- Maria Napiontkowa, *Przypowieść o profesjonalistach* [A Parable on Professionals], „Teatr”, 2010, nr 7-8, s. 39-41.
- Maria Napiontkowa, *Polonocentryczna historia widowisk* [Polonocentric History of Shows], „Teatr”, 2010, 2010, nr 9, s. 24-26.
- Arleta Nawrocka-Wysocka, *Chorał luterński w praktyce ludowej. Lokalne dialekty uniwersalnego języka* [Lutheran Plainsong in Folk Practice. Local Dialects of a Universal Language], [w:] *Haendel Haydn i idea uniwersalizmu muzyki*, red. R. D. Golianek, P. Urbański, Rhythmos, Poznań 2010, s. 299-308.
- Rafał Nestorow, *Sieniawscy w Warszawie czasów Augusta II. Kilka uwag o wzajemnych relacjach artystycznych*, [The Sieniawski Family in Warsaw of King Augustus II. Some Remarks on Mutual Artistic Relations], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 149-161.
- Rafał Nestorow, *Kościół parafialny p.w. Św. Trójcy w Żukowie* [The Parish Church of the Holy Trinity at Żuków], [w:] *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej: Kościoły i klasztory d. woj. ruskiego*, red. J. K. Ostrowski, t. 18, Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie, Kraków 2010.
- Rafał Nestorow, *Artyści i rzemieślnicy z krajów Monarchii Habsburskiej w służbie Elżbiety z Lubomirskich Sieniawskiej*, [Artists and Craftsmen from the Habsburg Monarchy in the Service of Elżbieta née Lubomirski Sieniawska], [w:] *Między Wrocławiem a Lwowem. Sztuka na Śląsku, w Małopolsce i na Rusi Koronnej od XVI do XVIII wieku*, red. A. Betlej, K. Brzezina, P. Oszczanowski, Wydawnictwo U. W., Instytut Historii Sztuki U.J., Warszawa 2010.
- Rafał Nestorow, Jakub Sito, *Stolarz czy architekt? Przypadek Konrada Kotschenreitera* [A Carpenter or an Architect? The Case of Konrad Kotschenreiter], [w:] *Między Wrocławiem a Lwowem. Sztuka na Śląsku, w Małopolsce i na Rusi Koronnej od XVI do XVIII wieku*, red. A. Betlej, K. Brzezina, P. Oszczanowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Historii Sztuki U. J., Warszawa 2010.
- Rafał Nestorow, Jakub Sito, *Rezydencja i dobra wilanowskie w świetle materiałów archiwalnych z Biblioteki Czartoryskich w Krakowie* [The Wilanów Residence and Estate in View of the Archival Materials from the Czartoryski Library in Cracow] (*rkps 11318 i 11358*) Muzeum Pałac w Wilanowie. Seria: Ad Villam Novam 3 Warszawa 2010.

- Anna Oleńska, „*Goût françois*”, czyli *goût moderne*. Znaczenie wzorów francuskich w fundacjach artystycznych Jana Klemensa Branickiego [„*Goût François*”, Namely *Goût Moderne*. The Importance of French Models in the Artistic Foundations of Jan Klemens Branicki], [w:] *Francusko-polskie relacje artystyczne w epoce nowożytnej* Instytut Historii Sztuki UW, Muzeum Narodowe w Warszawie, Neriton, Warszawa 2010.
- Anna Oleńska, *Osiemnastowieczne rezydencje w Wólczynie i Jabłonowie jako manifestacja statusu ich właścicieli w Wielkim Księstwie Litewskim* [18th-Century Residences in Wólczyn and Jabłonowo as Manifestations of their Owners' Status in the Grand Duchy of Lithuania], [w:] *Socialiniu tapatumu reprezentacijos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vizualinėje kulturoje*, red. A. Paliušytė, Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimu institutas, 2010, s. 472-495, (ser. Dailes istorijos studijos, 4).
- Anna Oleńska, *Deliciae generis humani*. Grzegorz Stachańczyk – 7 obrazów [Deliciae Generis Humanii. Grzegorz Stachańczyk – 7 Paintings] (katalog wystawy), Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, Galeria Promocyjna, 2010.
- Małgorzata Omilanowska, *Views of Warsaw by Bernardo Bellotto Called Canaletto and their Role in the Reconstruction of Warsaw's Monuments*, „Vana Tallin”, XXI (XXV): 2010, s. 118-136.
- Małgorzata Omilanowska, *Przystanek Palestyna. Działalność architektów Żydów wykształconych w środowisku warszawskim*, [The Stop Called Palestine. Activity of Jewish Architects Educated in the Warsaw Circle], „Kwartalnik Historii Żydów”, 2010, nr 3, s. 326-344.
- Małgorzata Omilanowska, *Eduard André i jego realizacje ogrodowe w Polsce i na Litwie* [Eduard André and His Garden Projects in Poland and Lithuania], „Rocznik Historii Sztuki”, XXXIV: 2009, s. 199-230.
- Małgorzata Omilanowska, *Los mercados cubiertos en Escandinavia, Rusia y Europa central del Este*, [w:] *Crear ciudad a través de los mercados. Europa, siglos XIX y XX*, ed. M. Guàrdia i J. L. Oyón, Museu d'Historia de Barcelona, Barcelona 2010, s. 401-430.
- Małgorzata Omilanowska, *Polish Architects from the St. Petersburg Academy of Architecture and the Institute of Civil Engineers*, „Centropa”, 2010, nr 1, s. 14-30.
- Małgorzata Omilanowska, *Post-totalitarian and Post-colonial Experience. The Palace of Culture and Science and Defilad Square in Warsaw*, [w:] *The Post-Socialist City. Continuity and Change in Urban Space and Imagery*, ed. Alfrun Kliemens, Marina Dmitrieva, Jovis, Berlin 2010, s. 120-139.
- Małgorzata Omilanowska, *Kilka uwag na temat historii kąpieli morskich od XVII do XX wieku* [Several Remarks on the History of Sea Bathing in the 18th-20th Centuries], [w:] *Modna pani u wód. Kąpieliska nad Bałtykiem 1880-1914*, red. M. Buchholz-Todoroska, Muzeum Sopotu, Sopot 2010, s. 18-25.
- Małgorzata Omilanowska, *Problemy badawcze XIX-wiecznej architektury warszawskiej. Kilka uwag*. [Research Problems of the 19th-century Warsaw's Architecture], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 213-218.
- Małgorzata Omilanowska, *Polen an der Ostsee. Die Konstruktion einer visuellen Staatsidentität in der Ostseeregion (1918-1939)*, [w:] *Aufbruch und Krise. Die östliche Europa und die Deutschen nach dem Ersten Weltkrieg*, hg. Beate Störckuhl, Jens Stüben, Tobias Weger, München 2010, s. 35-53 (Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im Östlichen Europa, 41).
- Hanna Osiecka-Samsonowicz, *Pielgrzym i „turysta”. Włoska peregrynacja Michała Kazimierza Radziwiłła w 1678 roku* [A Pilgrim and a „Tourist”. Italian Peregrination of Michał Kazimierz Radziwiłł in 1678], [w:] *Socialiniu tapatumu reprezentacijos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vizualinėje kulturoje*, red. A. Paliušytė, Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimu institutas, 2010, s. 172-187, (ser. Dailes istorijos studijos, 4).

- Ewa Partyga, *Storytelling in William Butler Yeats's Poetic Drama*, [w:] *Worlds in Words*, ed. M. Borowski, M. Sugiera, Cambridge Scholars Publishing, Cambridge 2010, s. 30-45.
- Ewa Partyga, *Narrative Identity and a Question of Character in Ibsen's Rosmersholm*, [w:] *Ibsen and the Modern Self*, ed. Kwok-Kan Tam, T. Siu-han Yip, F. Helland, Open University of Hong Kong Press; Center for Ibsen Studies, University of Oslo, Hong Kong 2010, s. 61-78.
- Ewa Partyga, *O Ibsenie inaczej* [wstęp w:] N. S. Alnæs, *Wilkołak w salonie*, przeł. E. Partyga, Kraków 2010, s. 9-29].
- Dorota Piramidowicz, *Obraz i słowo. Kartuzja w Berezie w świetle źródeł ikonograficznych i tekstowych* [Word and Image. The Charterhouse in Bereza in View of Iconographic and Text Sources], [w:] *Socialiniu tapatumu reprezentacijos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vizualinėje kulturoje*, red. A. Paliušytė, Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimu institutas, 2010, s. 277-302, (ser. Dailes istorijos studijos, 4).
- Jolanta Polanowska, *Ogród angielski w Warszawie i jej okolicach w 2. poł. XVIII w. i jego wzory* [English Landscape Garden and its Models in Warsaw and its Vicinity in the Latter Half of the Eighteenth Century], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 193-202.
- Jolanta Polanowska, *Wczesna twórczość Jana Rustema (1762-1835) – ucznia Jana Piotra Norblina* [Early Oeuvre of Jan Rustem (1762-1835), Jan Piotr Norblin's Disciple], [w:] *Związki artystyczne Rzeczypospolitej i Francji XVII-XVIII w.*, red. A. Pieńkos i inni, Neriton, Warszawa 2010, s. 269-277.
- Zbigniew Przerembski, *The Muzykant as a Product of Nature and of Culture*, „Interdisciplinary Studies in Musicology”, 2009, t. 8, s. 119-136.
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *The Careers of Italian Musicians Employed by the Polish Vasa Kings (1587-1668)*, „Musicology Today” (Warszawa), VI, 2009 [wyd. 2010], s. 26-43.
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Kompozytorzy krytykami. Pytając o motywacje uczestników słynnych sporów wokół siedemnastowiecznej „musica moderna”* [Composers as Critics. Asking about Motivations of the Participants of the Famous Disputes over the 17th-Century „Musica Moderna”], [w:] *Krytyka muzyczna. Teoria, historia, współczesność*, red. Michał Bristiger, Rafał Ciesielski, Jolanta Guzy-Pasiak, Barbara Literska, Oficyna Wydawnicza Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2009 [wyd. 2010], s. 43-53.
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Niezauważona „Fantazja” na 4 instrumenty Francesca Maffona. Rękopis GB-Och Mus. 372-376 jako ślad misji dyplomatycznej Pawła Działyńskiego do królowej Anglii Elżbiety I w 1597 roku?* [Unnoticed „Fantasia” for Four Instruments by Francesco Maffon. Manuscript GB-Och Mus. 372-376 as a Trace of Paweł Działyński's Diplomatic Mission to Queen Elisabeth I of England in 1597?] „Polski Rocznik Muzykologiczny”, VII, 2009 [wyd. 2010], s. 103-122.
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Wojciech Dembolecki, Andrzej Chyliński, Vincenzo Scapitta et al. Franciscan musicians in the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 17th century*, [w:] *Musicologie sans frontieres / Muzikologija bez granica / Musicology without Frontiers. Svečani zbornik za Stanislava Tuksara / Essays in Honour of Stanislav Tuksar*, red. Ivano Cavallini, Harry White, Zagreb 2010, s. 97-112, (Muzikološki zbornici 13).
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *On the Musical Relations between Gdańsk and Wrocław during the Seventeenth Century. Crato Bütner's „O quanta in coelis laetitia” dedicated to the Wrocław Council*, [w:] *Musica Baltica. The Music Culture of Baltic Cities in Modern Times / Musikkultur der Ostseestädte in der Neuzeit*, red. Jolanta Woźniak, Akademia Muzyczna w Gdańsku, Gdańsk 2010, s. 289-303.
- Teresa Rutkowska, *Film w nurcie życia* [Film in the Course of Life] (rec.z: S. Kracauer, *Teoria Filmu*), „Nowe Książki”, 2010, 1, s. 73.
- Teresa Rutkowska, *Fellini, zamknięcie rozdziału* [Fellini, Closing of a Chapter] (rec. z: T. Kezich, *Federico Fellini*), „Nowe Książki”, 2010, 2, s. 51.

- Teresa Rutkowska, *Malarskie uniwersum Hasa* [Has's Painterly Universe] (rec. z: I. Grodź, *Malarskie uniwersum Hasa*), „Nowe Książki”, 2010, 4, s. 51.
- Teresa Rutkowska, *O Barei raz jeszcze* [On Bareja Once Again] (rec. z: M. Replewicz, *Stanisław Bareja*), „Nowe Książki”, 2010, 5, s. 17.
- Teresa Rutkowska, *Historia wielkiego niemowy (Kino nieme)* [History of the Great Mute. Silent Movies], „Nowe Książki”, 2010, 6, s. 26-27.
- Teresa Rutkowska, *Nasze, polskie* [Our Polish] (rec. z: *Kino polskie jako kino narodowe*), „Nowe Książki”, 2010, 7, s. 24.
- Teresa Rutkowska, *Ostatni książę kina* [The Last Prince of the Cinema] (rec. z: L. Schifano, *Luchino Visconti*), „Nowe Książki” 2010, 10, s. 52.
- Teresa Rutkowska, *Pędzel, kamera i komputer* [A Brush, Camera, and a Computer] (M. F. Gibson, L. Majewski *Bruegel*), „Nowe Książki” 2010, 11, s. 26-27.
- Jakub Sito, *Nieznane prace Thomasa Huttera w Krzeszowie nad Sanem* [Unknown Works by Thomas Hutter in Krzeszowce on the San], [w:] *Kościół Parafialny w Krzeszowie na Podkarpaciu skarbnicą sztuki sakralnej*, red. S. Kłosowski, Towarzystwo Miłośników Ziemi Krzeszowskiej „Rotunda”, 2010, s. 169-208.
- Jakub Sito, *Historia fundacji i budowy kościoła Św. Krzyża* [Story of the Foundation and Construction of the Church of the Holy Cross], [w:] *Serce Miasta. Kościół Świętego Krzyża w Warszawie*, red. K. Sztarbałło, M. Wardzyński, Warszawa 2010, s. 146-153.
- Jakub Sito, *Architektura kościoła Św. Krzyża* [Architecture of the Church of the Holy Cross], [w:] *Serce Miasta. Kościół Świętego Krzyża w Warszawie*, red. K. Sztarbałło, M. Wardzyński, Warszawa 2010, s. 154-159.
- Jakub Sito, *Nagrobek kardynała Michała Stefana Radziejowskiego, ok. 1719-1722* [The Tombstone of Cardinal Michał Stefan Radziejowski, c. 1719-1722], [w:] *Serce Miasta. Kościół Świętego Krzyża w Warszawie*, red. K. Sztarbałło, M. Wardzyński, Warszawa 2010, s. 222-225.
- Jakub Sito, *Ołtarze boczne: Św. Karola Boromeusza (obecnie Św. Józefa) i św. Wincentego a Paulo, 1722-1723 i ok. 1729-1730* [Side Altars: of Little St. Charles Borromeo (Currently of St. Joseph), and of St. Vincent de Paul, 1722-1723 and ca 1729 -1730)], [w:] *Serce Miasta. Kościół Świętego Krzyża w Warszawie*, red. K. Sztarbałło, M. Wardzyński, Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, Warszawa 2010, s. 226-233.
- Jakub Sito, *Łoże w prezbiterium i transepcie* [Lodges in the Chancel and Transept], [w:] *Serce Miasta. Kościół Świętego Krzyża w Warszawie*, red. K. Sztarbałło, M. Wardzyński, Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, Warszawa 2010, s. 234-235.
- Jakub Sito, *Warszawska architektura ołtarzowa 1 poł. XVIII wieku wobec grafiki francuskiej* [Warsaw Altar Architecture in the 1st Half of the 18th Century versus French Graphic Art], [w:] *Inspiracje grafiką europejską w sztuce polskiej. Czasy nowożytne*, red. K. Moisan-Jabłońska, K. Ponińska, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2010, s. 56-74.
- Jakub Sito, „Od czasów Augustów szczególnie liczba niemieckich artystów i rzemieślników w Warszawie wzrosła...”. *O roli nacji niemieckiej w przedsięwzięciach budowlano-artystycznych Warszawy okresu saskiego* [„Since the Times of the Augusti Particularly the Number of German Artists and Craftsmen in Warsaw Increased”. On the role of German nation in the building and artistic enterprises in Warsaw of the Saxon times], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XX w.*, red. A. Pieńkos, Z. Michalczyk, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 163-175.
- Jakub Sito, *Warszawskie inicjatywy budowlano-artystyczne Augusta Aleksandra Czartoryskiego w świetle materiałów archiwalnych z Biblioteki Czartoryskich w Krakowie (rkps 11308 i 11320)* [Warsaw Building-Artistic Initiatives of August Aleksander Czartoryski in the Light of the Archival Materials from the Czartoryski Library in Cracow (rkps 11308 i 11320)] Muzeum Pałac w Wilanowie, seria: Ad Villam Novam 4, Warszawa 2010.

- Sito Jakub, Michał Wardzyński, *Recepcja twórczości graficznej Jeane'a Lepautre II w sztuce sakralnej Rzeczypospolitej w końcu XVII i w XVIII wieku* [Reception of the Graphic Art Output of Jean Lepautre II in Sacral Art of the Commonwealth from the End of the 17th and 18th Centuries], [w:] *Francusko-polskie relacje artystyczne w epoce nowożytnej*, red. A. Pieńkos, A. Rozales-Rodriguez, Neriton, Warszawa 2010, s. 58-79.
- Joanna M. Sosnowska, *Kilka pytań* [Several Questions], „Kresy”, 2010, nr 81-81, s. 159-160.
- Joanna M. Sosnowska, *Warszawa postkolonialna, czyli niemożliwość awangardy* [Post-colonial Warsaw or the Impossibility of Avant-garde], [w:] *Kultura artystyczna Warszawy XVII-XXI w.*, red. Z. Michalczyk, A. Pieńkos, M. Wardzyński, Neriton, Warszawa 2010, s. 325-334.
- Anna Straszewska, *Na ślubnym kobiercu. Symboliczne znaczenie i rola ubiorów państwa młodych w staropolskich obrzędach weselnych* [Getting Married. A Symbolic Meaning and Role of a Bride's and Groom's Dress in Old-Polish Marriage Ceremonies], „Studia Wilanowskie”, XVII: 2010, s. 124-145.
- Anna Straszewska, *Poland: Urban Dress up to 1900*, [w:] *Encyclopedia of World Dress and Fashion*, ed. by J. B. Eicher, Vol. 9: *East Europe, Russia, and the Caucasus*, ed. by D. Bartlett, Berg Publishers, Oxford 2010, s. 222-229.
- Anna Agnieszka Szablowska, *Antoine de Paris*, „Gazeta Paryska”, 2009/2010, nr 13, s. 18-19, 2010, nr 14, s. 18-19, nr 15, s. 18-19.
- Elżbieta Witkowska-Zaremba, *The concept of tactus in the organ treatise from Tabulatura Joannis de Lublyn 1540*, [w:] *Musik des Mittelalters und der Renaissance. Festschrift Klaus-Juergen Sachs zum 80. Geburtstag*, Georg Olms Verlag, Hildesheim-Zürich-New York 2010.
- Elżbieta Witkowska-Zaremba, *Epistola ad Benedictum Cosminium by Martinus Gallinius (Cracow 1535) – the views on music of a little-known humanist*, [w:], *Musicologie sans frontieres / Muzikologija bez granica / Musicology without Frontiers. Svečani zbornik za Stanislava Tuksara / Essays in Honour of Stanislav Tuksar*, red. I. Cavallini, H. White, Zagreb 2010, (Muzikološki zbornici 13).
- Elżbieta Witkowska-Zaremba, *Auctoritas i Traditio. Przypadek teoretyka muzyki Johannes Holandrina* [Auctoritas and Traditio. The Case of the Theoretician of Music Johannes Holandrin], [w:] *Świat średniowiecza. Studia ofiarowane Profesorowi Henrykowi Samsonowiczowi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 608-615.
- Marcin Zgliński, *Nagrobki i kult ofiar rzekomych żydowskich mordów rytualnych w dawnej Rzeczypospolitej* [Tomstones and Cult of the Victims of the Alleged Jewish Rituals in the Old Polish-Lithuanian Commonwealth], „Nigdy Więcej”, 2010, nr 18, s. 40-45.
- Marcin Zgliński, *Między Warszawą a Wilnem. Produkcja artystów i firm warszawskich w sztuce sakralnej dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego w XIX i na pocz. XX w.* [Between Warsaw and Vilnius. Production of Warsaw Artists and Firms in the Sacral Art of the former Grand Duchy of Lithuania in the Nineteenth and Early Twentieth century], [w:] *Kultura artystyczna w XVII-XXI w.*, red. A. Pieńkos, Z. Michalczyk, M. Wardzyński, Warszawa 2010, s. 255-267.
- Marcin Zgliński, *Nagrobki i kult ofiar rzekomych mordów rytualnych na historycznych ziemiach litewskich w XVII-XIX wieku*, [w:] *Vizualine kultura: pasauline komunikacija, akulturacija ir lokalis tapatybes*, Vilnius 2010, s. 303-343.
- Grzegorz Zieziula, *Monbar, bohater opery Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego. Między prawdą historyczną a literacką konwencją*, [w:] *Od literatury do opery i z powrotem*, pod red. R. D. Goliańska i P. Urbańskiego, Wydawnictwo MADO, Toruń 2010, s. 47-64.

KONFERENCJE ZORGANIZOWANE PRZEZ IS PAN W 2010 CONFERENCES ORGANIZED OR CO-ORGANIZED BY IS PAN

4-6 lutego, February 4-6: Częstochowa, IS PAN, Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Okręg Bodeński w Niemczech, Konferencja naukowa, Dom – droga istnienia [*The Home – the Way of Being*] w ramach VII Triennale Sztuki Sacrum]

● Organizatorzy z ramienia IS PAN: Danuta Benedyktowicz i Zbigniew Benedyktowicz. Szczegółowy program i teksty wygłoszonych referatów w kwartalniku „Konteksty”, nr 2-3 2010 (patrz Raport IS PAN 2010, s. 42).

22-23 kwietnia April 22-23: „Perspektywy ikonografii muzycznej w Polsce. Źródła – konteksty – interpretacje” [*Prospects for Musical Iconography in Poland. Sources – Contexts – Interpretations*]

Ogólnopolską konferencję w całości poświęconą ikonografii muzycznej w Polsce zorganizował Zakład Muzykologii-Katalog Źródeł Muzycznych w Polsce.

Konferencja skierowana była do muzykologów, historyków sztuki oraz przedstawicieli innych dyscyplin humanistycznych zainteresowanych tym tematem i miała na celu przede wszystkim podsumowanie dotychczasowego dorobku, inicjatyw, wytyczenie nowych perspektyw oraz umożliwienie dyskusji i wymiany doświadczeń pomiędzy badaczami reprezentującymi różne dyscypliny i instytucje, m. in. Uniwersytet Warszawski, Bibliotekę Uniwersytecką w Warszawie, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu oraz Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków.

Dwudniową konferencję skupioną wokół zagadnień organologii, średniowiecznych tradycji ikonograficznych, wątków muzycznych w ikonografii pasyjnej, w ikonografii wnętrza sakralnych i świeckich, w kolekcjach tematycznych oraz w sztuce pozaeuropejskiej zakończyła dyskusja panelowa z prezentacją działalności międzynarodowego programu katalogowania ikonografii muzycznej RIdIM oraz planów rozwoju podobnej jednostki w IS PAN.

The All-Polish Conference entirely dedicated to musical iconography in Poland was hosted by the Musicology Workshop – Catalogue of Musical Sources in Poland.

The Conference targeted at musicologists, art historians, and representatives of other disciplines of the humanities interested in the topic and was first of all meant to sum up all the to-date accomplishments, initiatives, as well as to chart new prospects and provide platform for discussion and experience exchange among scholars representing various disciplines and institutions, e.g., Warsaw University, Warsaw University Library, Cardinal Stefan Wyszyński University, Adam Mickiewicz University, Szczecin University, The Fryderyk Chopin University of Music, Museum of Musical Instruments in Poznań, and National Centre for Historical Monument Studies and Documentation.

The two-day Conference focused on organology; mediaeval iconographic tradition; musical motifs in Passion iconography; iconography of sacred and secular interior, of thematic collections, and non-European art; it ended with a panel discussion accompanied by a presentation of the RIdIM international musical iconography cataloguing programme and plans for the development of a similar unit at IS PAN.

Swoje badania zaprezentowali m. in. pracownicy Instytutu Sztuki PAN:
The following IS PAN staff presented their research:

- mgr Dominika Grabiec, *Jaką trąbę otrzymali Kawalerowi Maltańscy po wyzwoleniu Jerozolimy?* [What Kind of a Trumpet Did the Knight of Malta Receive after Freeing Jerusalem?]
- dr hab. Zbigniew J. Przerembski, *Elementy muzyczne w zdobieniach pałaców w Puławach i Nałęczowie – przejaw dekoracyjnej mody czy odzwierciedlenie instrumentalnej praktyki?* [Musical Elements in the Ornaments of the Palaces in Puławy in Nałęczów – a Symptom of Decorative Fashion or Reflection of Instrumental Practise?]
- dr hab. Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Jan Szolc-Wolfowicz i instrumenty na jego obrazie „Trójca Święta” (1594)* [Jan Szolc-Wolfowicz and Instruments in his Painting *The Holy Trinity* (1594)]
- dr Marcin Zgliński, *Prospekty organowe – uwagi o metodologii, stanie i perspektywie badań* [Organ Front – Notes on Methodology, Conditions, and Research Prospects]
- mgr Paulina Halamska, *Muzyczna ikonografia Kościoła Pokoju w Świdnicy* [Musical Iconography of the Church of Peace in Świdnica]

4-5 października **October 4-5: „Architektura wileńskiego baroku. Próba redefinicji”** [**Architecture of the Vilnius Baroque. Attempt at Redefinition**]

Międzynarodowe seminarium zorganizowane przez pracownię Polskiej Sztuki Dawnej z okazji dwuzestulecia badań nad kulturą artystyczną dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Inicjując podjęcie badań, Instytut sztuki zaprosił do współpracy badaczy z Litwy, Łotwy i Białorusi. Zaowocowało to licznymi konferencjami w Warszawie, Sejnach, Wilnie, Rydze, Mińsku i Słonimiu.

An international Seminar held by the Workshop of Polish Old Art on the occasion of the 20th anniversary of the research into the artistic culture of the Grand Duchy of Lithuania. While initiating the research, the Institute of Art invited scholars from Lithuania, Latvia and Belarus to cooperate. This resulted in numerous conferences in Warsaw, Sejny, Vilnius, Riga, Minsk, Slonim.

The Seminar included a trip to Kobylka and Rembertów featuring churches related to the questions of the Vilnius Late Baroque.

Podczas kolejnego spotkania wygłoszono następujące referaty:

- Andrzej J. Baranowski (Warszawa), *Barok wileński na artystycznej mapie Europy Środkowej* [The Vilnius Baroque on the Artistic Map of Central Europe]
- Irena Vaišvilaitė (Wilno), *Stosunek do przeszłości w architekturze litewskiej XVII-XVIII w.* [Attitude to the Past in Lithuanian Architecture of the 17th-18th Centuries]
- Mariusz Karpowicz (Warszawa), *Rozważania nad genezą wileńskiego baroku* [Discussion of the Genesis of the Vilnius Baroque]
- Tamara Gabrus (Mińsk), *Osobliwości architektury świątyń grecko-katolickich na Białorusi w kontekście wileńskiego baroku* [Peculiarities of the Architecture of Greek-Catholic Churches in Belarus in the Context of the Vilnius Baroque]
- Jerzy Kowalczyk (Warszawa), *Późnobarokowe ołtarze wileńskie* [Late Baroque Vilnius Altarpieces].
- Rūta Kamińska (Ryga), *Późnobarokowe wystroje wnętrz kościelnych we wschodniej Łotwie* [Late Baroque Church Decors in Eastern Latvia].
- Auksė Kaladžinskaitė (Wilno), *Twórcy późnego baroku wileńskiego: architekt Johannes Tobias de Dyderszteyn* [Artists of the Vilnius Late Baroque: the Architect Johannes Tobias de Dyderszteyn]
- Dorota Piramidowicz (Warszawa), *Wpływ wileńskiego baroku na architekturę i wyposażenie kościoła bernardynów w Grodnie* [Influence of the Vilnius Baroque on Architecture and Furnishing of the Bernardine Church in Grodno]
- Walery Morozow (Mińsk), *Tradycje wileńskiego baroku w architekturze wileńskiego klasycyzmu* [Traditions of the Vilnius Baroque in the Architecture of Vilnius Neo-Classicism]

Integralną częścią seminarium był wyjazd do Kobyłki i Rembertowa, gdzie znajdują się kościoły związane z problematyką wileńskiego baroku.

Konferencji towarzyszyła wystawa zdjęć z kolekcji Jakuba Kotowicza:

Na kresach wileńskiego Baroku. Zapomniane świątynie w obiektywie żołnierzy Wehrmachtu.

Fotogramy pokazują niepublikowane dotąd widoki świątyń barokowych, wykonane w latach 1941-1943, ukazujące po raz pierwszy obiekty, których ikonografia nie została dotąd odnotowana w historii sztuki.

Wystawę przygotował Piotr Jamski

OTWARTE SEMINARIA I KONWERSATORIA OPEN SEMINARS AND COLLOQUIUMS

- Architektura XX-XXI wieku – historia, teoria, krytyka [Architecture of the 20th and 21st Centuries – History, Theory, Criticism]: dr hab. Marta Leśniakowska
- Architektura wewnątrz i rzemiosło artystyczne [Interior Design and Artistic Handicrafts]: prof. dr hab. Irena Huml
- Historia i teoria dramatu i teatru [History and Theory of Drama and Theatre]: dr hab. Lech Sokół
- Historia i teoria sztuki XIX i XX w. oraz antropologia kultury i filmu [History and Theory of Art of the 19th and 20th Centuries and Anthropology of Culture and Film]: prof. dr hab. Wiesław Juszcak
- Historia sztuki nowożytnej [History of Modern Art]: prof. dr hab. Stanisław Mossakowski
- Historia teorii muzyki [History of the Theory of Music]: prof. dr hab. Elżbieta Witkowska-Zaremba
- Konwersatorium fotograficzne [Photographic Seminar]: doc. dr hab. Wanda Mossakowska
- Konwersatorium muzykologiczne [Musicology Seminar]: prof. dr hab. Elżbieta Witkowska-Zaremba, prof. dr hab. Michał Bristiger
- Seminarium nordyckie [Nordic Seminar]: dr hab. Lech Sokół
- Sztuka nowożytna [Modern Art]: prof. dr hab. Jerzy Kowalczyk
- Sztuka 2. poł. XIX i XX w. Krytyka artystyczna [Art of the 2nd Half of 19th and 20th Centuries. Artistical Critics]: dr hab. Joanna M. Sosnowska

ZEBRANIA NAUKOWE ACADEMIC MEETINGS

Odbywane od 2000 roku zebrania mają na celu prezentację aktualnych prac prowadzonych indywidualnie przez pracowników naukowych IS PAN, oraz prac zaproszonych gości z kraju i zagranicy. Prowadzący: dr Jakub Sito.

The meetings which have been held in IS PAN since 2000 are intended to present current research carried out by individual employees of IS PAN as well as the work of visitors invited from other centres and countries. The meetings are chaired by Jakub Sito, Ph.D.

23 marca March 23

- prof. dr hab. Mariusz Karpowicz (Instytut Historii Sztuki UW), *Z rozważań nad architekturą wileńską XVIII wieku* [From the Discussion on the 18th-Century Vilnius Architecture]

20 kwietnia April 20

- dr Małgorzata Sobieraj (IS PAN), *O kilku obrazach Jacka Malczewskiego* [On Several of Jacek Malczewski's Paintings]

18 maja May 18

- prof. dr hab. Jakub Pokora (IS PAN), *Sygnatura jako uobecnienie. Portret Józefiny Potockiej Jana Chrzyciciela Lampiego J.W. Pani sługi najwierniejszego* [Signature as Manifestation of Presence. Portrait of Józefina Potocka by Giovanni Battista Lampi, the Most Faithful Servant of the Most Honourable Lady]

OTWARTE ZEBRANIE NAUKOWE ZAKŁADU HISTORII I TEORII TEATRU OPEN ACADEMIC SESSIONS BY THE DEPARTMENT OF HISTORY AND THEORY OF THEATRE

12 marca March 12

- dr Kamil Sipowicz, *Ksenologia. Fenomenologia Innego* [Xenology. Phenomenology of the Other]

16 kwietnia April 16

- prof. Lidia Kuchtówna (IS PAN), *Stanisława Umińska*

14 maja May 16

- dr hab. Michał Januszkiewicz (UAM), *Hermes tłumacz. Hermes krętacz, albo Między zrozumieniem a niezrozumieniem* [Hermes a Translator. Hermes a Cheater, or Between Understanding and Lack of Understanding]

15 listopada November 15

- Dr Maria Sibińska (Uniwersytet Gdański) „*Jean de France*“, czyli *Ludvig Holberg o paryżaninie duńskim, teatralizacji i karnawalizacji* [‘Jean de France’, Namely Luvig Holberg on a Danish Parisian, Theatralisation, and Carnivalisation]

OTWARTE ZEBRANIE NAUKOWE ZAKŁADU ANTROPOLOGII KULTURY, FILMU I SZTUKI AUDIOWIZUALNEJ: OPEN ACADEMIC SESSIONS BY THE DEPARTMENT OF ANTHROPOLOGY OF CULTURE, FILM, AND VISUAL ARTS

18 marca March 18

- film Wojciecha Majewskiego *Dom – droga istnienia. Dom w tradycji śląskiej* [Home – a Way of Being. Home in Silesian Tradition]

29 kwietnia April 29

- Wojciech Michera, *Fotografia według Barthes’a – kilka nieporozumień* [Photography According to Barthes – Some Misunderstandings]
- wykłady w ramach cyklu Iluzjonowe spotkania z „Kwartalnikiem Filmowym” [lectures in the series of the ‘Iluzjon’ meetings with the ‘Kwartalnik Filmowy’] (Instytut Sztuki PAN i FilMOTEKA Narodowa, przy wsparciu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej)

25 marca March 25

- dr Karolina Kosińska (IS PAN), *Symetria zemsty, czyli neorealizm na nowo* [Symmetry of Vengeance, Namely Neorealism Anew]
- Projekcja: *Rzym, miasto otwarte*, reż. Roberto Rossellini, Włochy 1945

29 kwietnia April 29

- prof. dr hab. Tomasz Kłys (Uniwersytet Łódzki), *Ekspresjonizm raz jeszcze* [Expressionism Once Again]
- Projekcja: *Zmęczona śmierć*, reż. Fritz Lang, Niemcy 1921

27 maja May 27

- dr hab. Rafał Syska (Uniwersytet Jagielloński), *Modernizm filmowy* [Film Modernism]
- Projekcja: *Chlew*, reż. Pier Paolo Pasolini, Włochy / Francja 1969

23 września September 23

- dr Ewa Fiuk (Uniwersytet Papieski w Krakowie), *Historia frakcji czerwonej armii i jej filmowe multiplikacje* [History of the Red Army Faction and Its Film Multiplications]
- Projekcja: *Utracona cześć Katarzyny Blum*, reż. Volker Schlöndorff, RFN 1975

28 października October 28

- mgr Teresa Rutkowska (IS PAN), *Przekształcanie historii w filmie* [Transformation of History in Film]
- Projekcja: *Upadek Dynastii Romanowów*, real. Esfir Szub, ZSRR 1927 oraz *Trzysta lat panowania Romanowów*, reż. Aleksandr Uralski, Nikołaj Łarin, Rosja 1913

25 listopada November 25

- dr Aleksander Wójtowicz (UMCS), *Chaplin według pierwszej awangardy* [Chaplin According to the First Avant-Garde]
- Projekcja: *Dzisiejsze czasy*, reż. Charles Chaplin, USA 1936

16 grudnia December 16

- prof. dr hab. Alicja Helman (UJ), *Chińska awangarda filmowa i jej konteksty* [Chinese Film Avant-Garde and Its Contexts]
- Projekcja: *Żółta ziemia*, reż. Chen Kaige, Chiny 1984

WYKŁADY KONWERSATORIUM MUZYKOLOGICZNEGO ZAKŁADU HISTORII MUZYKI

prowadzonego przez prof. dr hab. Elżbietę Witkowską-Zarembę i prof. dr hab. Michała Bristigera

LECTURES UNDER THE AEGIS OF THE MUSICOLOGY SEMINAR OF THE DEPARTMENT OF THE HISTORY OF MUSIC

supervised by Professor Elżbieta Witkowska-Zaremba and Professor Michał Bristiger

14 czerwca June 14

- Prof. Vjera Katalinić (Croatian Academy of Sciences and Arts, Department for History of Croatian Music, Zagreb), *Nation and Nationalism in the Opera in Croatia in the 19th Century*

14 czerwca June 14

- Prof. Stanislav Tuksar (Music Academy in Zagreb, Zagreb University), *Music Archives and Collections in Croatia. An Overview of Locations and the National Project of Their Arranging and Cataloguing*

19 października October 19

- Dr Janka Petőczová (Instytut Muzykologii Słowackiej Akademii Nauk), *Hudobná kultúra v spišských mestách na slovensko-poľskom pomedzí v 17. storočí*

WYSTĄPIENIA PRACOWNIKÓW POZA INSTYTUTEM

PARTICIPATION IN CONFERENCES AND PAPERS DELIVERED

UDZIAŁ W KONFERENCJACH KRAJOWYCH PARTICIPATION IN CONFERENCES IN POLAND

10 stycznia **January 10**, Warszawa, Polskie Towarzystwo Historyków Teatru, Muzeum Teatralne w Warszawie: Modrzejewska. Modjeska. Zamknięcie obchodów stulecia śmierci Heleny Modrzejewskiej

- Jarosław Komorowski, „*Pamiętnik Teatralny*” o Helenie Modrzejewskiej [‘*Pamiętnik Teatralny*’ on Helena Modrzejewska].

17-18 lutego **February 17-18**, Warszawa, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej: Sporne kwestie strategii rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego

- Ewa Dahlig-Turek, *Instytut humanistyczny a reforma nauki* [Humanist Institute Versus Reform of Science].

24 lutego **February 24**, Warszawa, Centrum Badań Porównawczych nad Literaturą i Sztuką Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej: Knut Hamsun w stoipięcdziesiątą rocznicę urodzin 1859 – 2009

- Lech Sokół, *Hamsun i literatura nowoczesna* [Hamsun and Modern Literature].

25 lutego–1 marca **February 25-March 1**, Warszawa, Narodowy Instytut Fryderyka Chopina: III Międzynarodowy Kongres Naukowy Chopin 1810-2010. Idee – Interpretacje – Oddziaływania

- Piotr Dahlig, *Frederic Chopin’s Contacts with European Ethnic Music*;
- Ewa Dahlig-Turek; *The Mazurka: before and after Chopin*.

23-24 kwietnia **April 23-24**, Toruń, Toruński Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki: Dawne i nowsze odlewnictwo w Polsce – wyroby żeliwne i lane

- Anna Kostrzyńska-Miłosz, *Żeliwo we wnętrzu* [Cast Iron in Interior].

28-30 kwietnia **April 28-30**, Kozuchów, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kozuchowskiej: Obwarowania miast – problematyka ochrony, konserwacji, adaptacji i ekspozycji

- Paweł Dettloff, *Średniowieczne fortyfikacje Krakowa. Zarys problematyki ochrony, rekonstrukcji i ekspozycji od XIX w. do czasów obecnych* [Cracow’s Mediaeval Fortifications. Outline of Preservation, Reconstruction, and Display Questions from the 19th Century to the Present].

29-30 kwietnia **April 29-30**, Opole, Teatr im. Kochanowskiego: Klasyka polska. Kanon alternatywny

- Jagoda Hernik Spalińska, *Zagadka kanonu* [The Canon Riddle/Secret];
- Maria Napiontkowa, *Pozory kanonu* [Cannon Appearances].

7-8 maja **May 7-8**, Kraków, Zakon Kanoników Regularnych Lateraneńskich:

Błogosławiony Stanisław Kazimierczyk CRL (1433-1489). Postać – środowisko – kultura – dziedzictwo

- Paweł Dettloff, *Ołtarzowe mauzoleum bł. Stanisława Kazimierczyka w kościele Bożego Ciała w Krakowie* [Altar Mausoleum of the Blessed Stanislaus of Kazimierz in the Cracow Church of Corpus Christi].

7-9 maja **May 7-9**, Ciężen k. Poznania, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej: Dni skandynawskie. Konferencja polsko-szwedzko-norweska.

- Lech Sokół, *Hamsun, Rimbaud and French Surrealism*.

11-12 maja **May 11-12**, Kalisz, Teatr im. Bogusławskiego: Aktor – reżyser. Aktorskie koncepty roli / Reżyserskie koncepty aktorstwa

- Maria Napiontkowa, *Ja – to ktoś inny. Tadeusz Łomnickiego reżyserowanie siebie*. [I Am Somebody Else Tadeusz Łomnicki Directing Himself].

13–14 maja **May 13-14**, Wrocław, Uniwersytet Wrocławski: **Między filmem a teatrem**

- Grzegorz Nadgrodkiewicz, „*Quem queritis in sepulchro, o Christicolae?*” *O teatralnej proveniencji wczesnych filmów pasyjnych*. [*Quem Queritis in Sepulchro, o Christicolae? On the Provenance of Early Passion Films*].

20-22 maja **May 20-22**, Kazimierz Dolny, Instytut Sztuki KUL: XII Seminarium metodologiczne – **Zawsze fragment?**

- Joanna M. Sosnowska, *Czy człowiek może być fragmentem?* [*Can a Man be a Fragment?*].

28-29 maja **May 28-29**, Warszawa, Związek Kompozytorów Polskich,

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina: XXXIX Konferencja Muzykologiczna Związku Kompozytorów Polskich „**Ledwie pamiętam jak w kraju śpiewają**” (F. Chopin). **Kompozytor na obczyźnie**

- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Muzycy obcy i swoi na wieloetnicznych dworach królów Polski z dynastii Wazów* [*Foreign and Vernacular Musicians at the Multiethnic Courts of the Polish Kings of the House of Vasa* [udział w panelu „*Twórca między ojczyzną a obczyzną: o rodzimoci muzyki*”];
- Jolanta Guzy-Pasiak, *Problem emigracji w perspektywie postkolonialnej (Z zagadnień twórczości polskich emigrantów: Karola Rathausa i Ludomira Michała Rogowskiego)* [*Question of Emigration in the Post-colonial Perspective (On the Oeuvre of the Polish Emigrants: Karol Rathaus and Lubomir Michał Rogowski)*].

1 czerwca, **June 1**, Kielce, Wojewódzki Dom Kultury im. J. Piłsudskiego: **Seminarium Tańce ludowe dawniej i dziś. Wymiana kulturalna i współpraca ekspertów w dziedzinie tańca i muzyki ludowej Polski i Norwegii.**

- Jacek Jackowski, *Najstarsze kolekcje nagrań polskiej muzyki tradycyjnej* [*The Oldest Collection of the Recordings of Polish Traditional Music*].

12 czerwca **June 12**, Kraków, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie: Sesja naukowa z okazji jubileuszu 400-lecia założenia Zakonu Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i 330. rocznicy fundacji klasztoru sióstr wizytek w Krakowie **Życie sen krótki. Skarby krakowskich wizytek**

- Andrzej Włodarek, *Biskup krakowski Jan Małachowski i jego dary dla krakowskiego klasztoru Wizytek* [*The Cracow Bishop Jana Małachowski and His Donations to the Cracow Convent of the Nuns of the Visitation*];
- Zbigniew Michalczyk, *Szkicownik i notatnik Andrzeja Radwańskiego a polichromia sklepienia kościoła wizytek w Krakowie* [*Andrzej Radwański's Sketch- and Notebook and the Polychrome on the Vault of the Cracow Church of the Nuns of the Visitation*];
- Piotr Jamski, *Ubiór polskich wizytek* [*The Habit of the Polish Nuns of the Visitation*].

14 czerwca **June 14**, Lublin, Polskie Towarzystwo Historyków Teatru, Fundacja Rodu Szeptyckich, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego: **Dom komedii Aleksandra Fredry**
Patryk Kencki, *Pamiątki Fredrowskie* [*Fredro's Mementoes*].

1 lipca **July 1**, Warszawa, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego: **Przemijają lata, zostają teatry**

- Patryk Kencki, *Loci teatrales*.

17 sierpnia **August 17**, Lublin, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Katolicki Uniwersytet Lubelski: Warsztaty w ramach projektu **Theatre Architecture in Central Europe**

- Patryk Kencki, *Architektura teatralna* [*Theatre Architecture*].

21 sierpnia **August 21**, Zakopane, Biuro Promocji Zakopanego, Uniwersytet Jagielloński:

Międzynarodowa konferencja folklorystyczna **Przekaz tradycji ludowej we współczesnej kulturze / The international science conference Message of Folk Traditions in Modern Culture**

- Zbigniew J. Przerembski, *Współczesna praktyka folklorystyczna – problemy funkcji, repertuaru, stylu wykonawczego, instrumentarium muzycznego* [Contemporary Folklore Praxis: Problems of Function, Repertory Performance Style, Musical Instrumentation].

8-9 września **September 8-9**, Białystok, KOBIDZ: Parki i ogrody zabytkowe, ochrona i konserwacja. Ogród Branickich w Białymstoku, historia rewaloryzacji

- Anna Oleńska, *Od Wersalu Polski do sentymentalnego ustronia. Różne ogrody Jana Klemensa Branickiego* [From Poland's Versailles to a Sentimental Seclusion [Jan Klemens Branicki's Different Gardens].

9-10 września **September 9-10**, Lublin, UMCS, Muzeum Wsi Lubelskiej: Muzea skansenowe we współczesnej edukacji historycznej

- Anna Straszewska, *Problemy związane z rekonstrukcją dawnych ubiorów na przykładzie mody w Polsce w XVII wieku – teoria i praktyka* [Problems Connected with the Reconstruction of Old Costumes on the Example of the 17th- Century Fashion in Poland – Theory and Practice].

10-11 września **September 10-11**, Malbork, Muzeum Zamkowe: IV Konferencja Naukowa Spotkania Malborskie im. Macieja Kilarskiego Sztuka na terenie państwa krzyżackiego w Prusach

- Tadeusz Jurkowlaniec, *Symbole ewangelistów. Z badań nad ikonografią nagrobków gotyckich w Prusach* [Attributes of the Evangelists. From the Research into Iconography of Gothic Tombstones in Prussia];
- Zbigniew J. Przerembski, *Tematyka muzyczna w dekoracjach zamku malborskiego państwa krzyżackiego w Prusach* [Musical Themes in the Decoration of the Malbork Castle of the Teutonic State in Prussia].

17 września **September 17**, Kielce, Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego Współczesna edukacja estetyczna, Teoria i praktyka

- Marcin Zgliński, *Ikonomia muzyczna – między praktyką a utopią* [Musical Iconography – between Practice and Utopia].

22-24 września **September 22-24**, Warszawa, Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków, Zamek Królewski, MKiDN, Urząd Konserwatora Miasta Berlina: Międzynarodowa konferencja z okazji 30-lecia wpisu Starego Miasta na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – Kolorystyka zabytkowych elewacji od średniowiecza do współczesności. Historia i konserwacja

- Paweł Dettloff, *Kolorystyka barokowych fasad kościelnych Krakowa. Zarys problematyki* [Colour-range of Baroque Church Facades in Cracow. Outline of the Question].

7-9 października **October 6-9**, Białystok, Uniwersytet Białostocki, Międzynarodowa Konferencja Nuncjatura apostołska w Rzeczypospolitej. Stan badań i perspektywy

- Hanna Osiecka-Samsonowicz, *Akta Nuncjatury Apostolskiej jako ważne źródło do badań nad dziejami polskiej sztuki i kultury w XVII wieku. Korespondencja Mario Filonardiego*;
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Relacje nuncjuszy w Polsce w XVI-XVII wieku – źródło do badań historii muzyki* [Reports of Nuncios in Poland in the 16th-17th Centuries – a Source for the Research into History of Music].

14-15 października **October 14-15**, Lublin Katedra Literatury Oświecenia i Romantyzmu.

Instytut Filologii Polskiej: Powinowactwa sztuk w kulturze oświecenia i romantyzmu

- Urszula Makowska, „*Quodlibet*” Antoniego Malczewskiego [Antoni Malczewski's *Quodlibet*]

18-19 października **October 18-19**, Gdynia, Instytut Historii UG i Muzeum Miasta Gdyni – Morze nasze i nie nasze

- Małgorzata Omilanowska, *Początki kąpielisk morskich w Europie* [Beginnings of Bathing Resorts in Europe].

19 października **October 19** Poznań, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe: Dzień Europeany (Europeana Day)

- Ewa Dahlig-Turek, *Udział Instytutu Sztuki PAN w projektach DISMARC i EuropeanaConnect* [IS PAN's Participation in the DISMARC nad EuropeanaConnect Projects].

20-22 października **October 20-22**, Kraków, Dominikański Instytut Historyczny w Krakowie, Instytut Historii Sztuki UJ: Kościół i klasztor Świętej Trójcy w Krakowie. Architektura-sztuka-archeologia

- Paweł Dettloff, *Działalność fundacyjna przeora Jana Konstantego Morskiego; Sztuka w kręgu klasztoru oo. Dominikanów w Krakowie* [Foundating Activity of Abbot Jan Konstanty Morski; Art in the Circle of the Dominican Fathers in Cracow];
- Katarzyna Mikocka-Rachubowa, *Nagrobek Prospera Provany, wybitne dzieło krakowskiej rzeźby schyłku XVI wieku* [Prosper Provana's Tombstone; an Outstanding Work of Cracow Sculpture of the late 16th Century];
- Andrzej Włodarek [współaut.], *Kaplica Lubomirskich przy kościele dominikanów w Krakowie i jej ostatnia konserwacja* [The Lubomirski Chapel at the Dominican Church in Cracow and Its Latest Conservation];
- Andrzej Włodarek, *Działalność Zygmunta Hendla u krakowskich dominikanów* [Zygmunt Hendel's Activity for the Cracow Dominicans].

21-22 października **October 21-22**, Warszawa, Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej UW: Doświadczenie i dziedzictwo totalitaryzmu na obszarze kultur środkowoeuropejskich

- Maria Napiontkowa; „*Show must go on*”. *Instytucjonalna niewydolność polskiego teatru* [‘Show Must Go on’. Institutional Inefficiency of Polish Theatre].

23 października **October 23**, Gdynia, Teatr im. Gombrowicza: Trans-Polonia

- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Trans-Sfer. Dyskurs intymny w sferze publicznej* [Trans-Spheres. An Intimate Discourse in Public Sphere].

26-28 października **October 26-28**, Gdańsk, Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska, Nadbałtyckie Centrum Kultury: Nekropolie Pomorza

- Małgorzata Omilanowska, „*I w proch się obrócisz*”. *Gdańskie krematorium przy drodze Świętomichałskiej (ul. Traugutta)* [‘To Dust Thou Shalt Return’. Gdansk Crematorium along St. Michael's Way (Traugutta Str.)].

4 listopada **November 4**, Łódź, Muzuem Sztuki: Przeoczenie

- Joanna M. Sosnowska; *Przeoczenie/przemilczenie* [Omission/Concealment].

4 listopada **November 4**, Warszawa, Wydział Kulturoznawstwa UKSW: Od kultury wizualnej do teologii wizualnej

- Lech Sokół, *Teologia wizualna i teatr* [Visual Theology and Theatre].

4-5 listopada **November 4-5**, Poznań, Wyższa Szkoła nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa: Dokument w sztuce współczesnej

- Beata Kosińska-Krippner, *O zawłaszczaniu dokumentalności przez faktualność, czyli dokument w przekazach audiowizualnych* [On Appropriation of Documentality by Factuality, Namely a Document in an Audiovisual Broadcast].

15-16 listopada **November 15-16**, Warszawa, Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego: Wymowa faktów

- Krystyna Duniec, Joanna Krakowska, *Kino Polska. Obywatel a Służba Bezpieczeństwa*. [Kino Polska Citizen versus Secret Police];
- Patryk Kencki, *Fakty i dokumenty, czyli o teatrze staropolskim* [Facts and Documents, Namely on the Old Polish Theatre].

15-16 listopada **November 15-16**, Lublin, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej: Międzynarodowa Konferencja Naukowa **Droga w języku i kulturze**

- Jacek Jackowski, „*Matka Boska wędrująca*”, czyli *muzyczne aspekty peregrynacji obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej* [*Our Lady Wandering Namely on Musical Aspects of the Peregrination of the Painting of Our Lady of Częstochowa*];
- Zbigniew J. Przerembski, *Wędrowni muzykanci na ziemiach Rzeczypospolitej* [*Vagabond Musicians on the Territory of the Polish-Lithuanian Commonwealth*].

15-17 listopada **November 15-17**, Gdynia, Instytut Historii Sztuki UG, Muzeum Miasta Gdyni: **Polska nad Bałtykiem. Konstruowanie identyfikacji wizualnej państwa nad morzem 1918-1939**

- Dariusz Konstantynów, „*I słowo ukłękło przed czynem*”. *Obraz Gdyni w poezji lat 20. i 30. XX w.* [*‘And the Word Knelt before the Act’. The image of Gdynia in the Poetry of the 1920s and 1930s*];
- Anna Kostrzyńska-Miłosz, *Transatlantyki jako narzędzie propagandy Polski na morzu* [*Transatlantic Liners as a Tool of Poland’s Propaganda at Sea*].
- Małgorzata Omilanowska, *Propaganda „światopoglądu morskiego” i „wychowanie morskie”* [*Propaganda of the ‘Sea Worldview’ and ‘Sea Education’*];
- Joanna M. Sosnowska, *Nad jakim morzem leży Polska* [*What Sea is Poland on?*].

18-22 listopada **November 18-22**, Poznań, Biblioteka Kórnicka PAN, Poznańska Fundacja Bibliotek Naukowych, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe: **Polskie biblioteki cyfrowe**

- Jacek Jackowski, *Digitalizacja zbiorów fonograficznych Instytutu Sztuki PAN* [*Digitalization of IS PAN’s Phonographic Collection*].

25-26 listopada **November 25-26**, Lublin, Ogólnopolska Sesja Stowarzyszenia Historyków Sztuki: **Urbs – Polis – Metropolis**

- Katarzyna Kolendo-Korczak, *Utopia czy rzeczywistość. Obraz miasta idealnego w dekoracjach budowli municypalnych w miastach europejskich w okresie nowożytnym* [*Utopia or Reality? Image of an Ideal City in Decoration of Municipal Buildings in European Cities of the Modern Era*].

25-26 listopada **November 25-26**, Toruń, Uniwersytet Mikołaja Kopernika: Ogólnopolska Konferencja Naukowa **Fryderyk Chopin. Filiacje regionalne, narodowe i uniwersalne**

- Zbigniew J. Przerembski, *Chopinowskie inspiracje muzyką dudową* [*Chopin’s Inspiration in Bagpipe Music*].

8 grudnia **December 8**, Warszawa, Teatr Polski: **Edward hr. Krasiński w 70. rocznicę śmierci**

- Edward Krasiński, *Edwarda hr. Krasińskiego oczarowanie sztuką* [*Edward Count Krasiński’s Enchantment with Art*].

9-11 grudnia **December 9-11**, Warszawa, Muzeum Narodowe, Muzeum UJ, MNiSW: **Wizualizacja wiedzy. Od Biblii Pauperum do hipertekstu**

- Katarzyna Kolendo-Korczak, *Obraz i koncepcja nauki w programach ikonograficznych dekoracji bibliotek gimnazjów akademickich w okresie wczesnonowożytnym* [*Image and Concept of Science in the Iconographic Programmes of the Decoration of Academic Gymnasia in the Early Modern Times*].

10 grudnia **December 10**, Warszawa, Archiwum PAN: **Ogólnopolskie Warsztaty Archiwalne**

- Jan Przyppkowski, *Zbiory Fotografii i Rysunków Pomiarowych IS PAN w obliczu wyzwań epoki cyfrowej* [*IS PAN’s Collection of Photographs and Chartered Drawings in View of the Challenges of the Digital Era*].

WYKŁADY I REFERATY NA ZAPROSZENIE INSTYTUCJI NAUKOWYCH W KRAJU
LECTURES AND PAPERS DELIVERED ON THE INVITATION OF POLISH ACADEMIC INSTITUTIONS

7 stycznia **January 7**, Gdańsk, Akademia 30+

- Małgorzata Omilanowska, *Polska nad Bałtykiem. Konstruowanie tożsamości wizualnej państwa nad morzem 1918-1939* [Poland on the Baltic. Constructing of the Visual Identity of the State on the Sea 1918-1939].

27 stycznia **January 27**, Warszawa, Collegium Civitas

- Małgorzata Omilanowska, *Architektura uzdrowisk nadmorskich na przełomie XIX i XX wieku*. [Architecture of Bathing Resorts at the Turn of the 19th and 20th Centuries].

12 lutego **February 12**, Warszawa, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina – Forum Muzyki Dawnej

- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Narodziny baroku w Polsce* [Birth of the Baroque in Poland].

16 lutego, Białystok, Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza, Filia w Białymstoku

- Patryk Kencki; *Biblia w dramacie i teatrze staropolskim* [The Bible in Old Polish Drama and Theatre].

17 lutego **February 17**, Warszawa, Muzeum Powstania Warszawskiego

- Marta Leśniakowska, *Architektura w służbie władzy* [Architecture in the Service of Power].

21 lutego **February 21**, Warszawa, Collegium Civitas

- Urszula Makowska, *O malarskich interpretacjach dzieła Juliusza Słowackiego (XIX i 1. poł. XX w.)*. [On Painterly Interpretations of the Works of Juliusz Słowacki (19th Century, 1st Half of the 20th Century)].

27 marca **March 27**, Warszawa, Dom spotkań z historią

- Małgorzata Omilanowska, *Warszawska rodzina Szyllerów* [The Warsaw Szyller Family].

20 kwietnia **April 20**, Warszawa, Instytut Sławistyki PAN

- Małgorzata Biernacka, *Rama i obraz – uwagi o połączeniu przedmiotów*. [Frame and Painting – Remarks on the Combination of Objects].

27 kwietnia, **April 27**, Wrocław, Uniwersytet Wrocławski

- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *O muzykach franciszkańskich w Rzeczypospolitej czasów Wazów i unikatowych przekazach ich kompozycji z wrocławskich bibliotek*. [On Franciscan Musicians from the Polish-Lithuanian Commonwealth of the Times of the Vasas and Unique Records of Their Compositions in Wrocław Libraries].

8 maja **May 8**, Warszawa Muzeum Pałac w Wilanowie

- Anna Straszewska; *Historia i rekonstrukcja ubiorów kobiecych z czasów króla Jana III* [History and Reconstruction of Women's Dresses from the Times of King John III]

9 maja **May 9**, Poznań, Muzeum Narodowe

- Joanna M. Sosnowska; *O mowie ezopowej, cenzurze i azylu pracowni* [On Aesop's Speech, Censorship, and the Refuge of the Studio].

11 maja **May 11**, Siedlce, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza

- Urszula Makowska, „Anhelli” – tekst i obrazy [Anhelli – Text and Images].

13 maja **May 13**, Gdańsk, Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki

- Arleta Nawrocka-Wysocka, *Idee muzyczne luteranizmu w zderzeniu z tradycją ludową*. [Lutheran Music Ideas Confronted with Folk Tradition].

13 maja **May 13**, Łódź, Muzeum Sztuki ms2

- Małgorzata Omilanowska, *Modernizm a konstruowanie tożsamości wizualnej państwa nad morzem (1918-39)* [Modernism versus Constructing of the Visual Identity of the State on the Sea (1918-39)].

24 maja **May 24**, Warszawa, Instytut Historii Sztuki UW

- Tadeusz Jurkowlaniec, *Elbląskie epitafium Juliusa Welsera. Z badań nad średniowiecznymi nagrobkami w Prusach* [Elbląg Epitaph of Julius Wesler. From the Research into Mediaeval Tombstones in Prussia].

27 maja, Warszawa, Uniwersytet Stefana Kardynała Wyszyńskiego

- Ewa Partyga, *Czy istnieją granice interpretacji? Teatralne i filmowe realizacje „Domu lalki” Ibsena* [Are There Any Interpretation Limits? Theatre and Film Productions of Ibsen's *Doll's House*].

29 maja **May 29**, Szczecin, Muzeum Narodowe

- Małgorzata Omilanowska, *Podróże Davida Gilly po Prusach Wschodnich i Zachodnich a odkrywanie Malborka* [David Gilly's Travels across Eastern and Western Prussia versus the Discovery of Malbork].

29 maja **May 29**, Warszawa Muzeum Pałac w Wilanowie.

- Anna Straszewska, *Historia i rekonstrukcja polskiego siedemnastowiecznego ubioru męskiego.* [History and Reconstruction of 17th-Century Polish Man's Dress]

11 czerwca **June 11**, Warszawa, SHS, Klub kostiumologii i tkaniny artystycznej

- Piotr Jamski, *XVII-wieczny „ubiór korporacyjny” wizytek polskich.* [17th-Century 'Corporate Dress' of the Polish Nuns of the Visitation].

16 czerwca **June 16**, Gdańsk, Muzeum Miasta Gdańska – Dom Uphagena

- Małgorzata Omilanowska, *Gdańska droga do metropolitalności. Architektura i urbanistyka XIX i początku XX wieku* [Gdańsk's Way to Metropolitan Character. Architecture and Urban Planning of the 19th Century and Early 20th Century].

17 czerwca, Warszawa, Muzeum Teatralne

- Patryk Kencki, *Teatr przełomu XVIII i XIX wieku* [Theatre of the Turn of the 19th and 20th Century].

18 czerwca **June 18**, Warszawa, Muzeum Narodowe

- Anna Straszewska; „*Bitwa pod Grunwaldem*” okiem kostiumologa [The Battle of Tannenberg in the Eyes of a Costumologist].

23 czerwca **June 23**, Warszawa, Zamek Królewski

- Małgorzata Omilanowska, *Dziela wielkich mistrzów niemieckiej architektury modernizmu w Polsce. Gropius, Poelzig, Mendelsohn i inni* [Works of Great Masters of German Architecture of Modernism. Gropius, Poelzig, Mendelsohn and Others].

8 lipca **July 8**, Warszawa, Muzeum Pałac w Wilanowie

- Anna Straszewska; *Amor i symbolika miłosna w dekoracji staropolskich strojów ślubnych* [Cupid and Love Symbolism in the Decoration of Old Polish Wedding Costumes].

22 września **September 22**, Warszawa, Zamek Królewski

- Jan Przyppkowski, *Piękno przeszłe dokonane. Prusy Wschodnie w danej fotografii* [Past Perfect Beauty. Eastern Prussia in Old Photographs].

23 września **September 23**, Łódź, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Oddział Łódzki

- Anna Straszewska, *O kolekcjach kostiumów polskich malarzy historycznych* [On Costume Collections of Polish Historical Painters].

16 października **October 16**, Warszawa, Instytut Muzykologii UW

- Jacek Jackowski, *Metody dokumentacji i archiwizacji folkloru muzycznego* [Methods of Documenting and Archiving Musical Folklore].

3 listopada **November 3**, Warszawa, Muzeum Sztuki Nowoczesnej

- Marta Leśniakowska, *Biopolityczne ciało w environmentach Stanisława Zamecznika* [Biopolitical Body in Stanisław Zamecznik's Environments].

14 listopada **November 14**, Warszawa, Collegium Civitas

- Katarzyna Mikocka-Rachubowa; *Fontanny Rzymu – pomniki z wody, światła i kamienia* [Rome's Fountains – Monuments from Water, Light, and Stone].

18 listopada **November 18**, Warszawa, Instytut Historii Sztuki UW

- Tomasz Grygiel, *Architekci monachijscy w Warszawie i monachijska inspiracja w jej zabudowie 1771-1914. Wybrane zagadnienia* [Munich Architects in Warsaw and Munich Inspiration in Warsaw's Development 1771-1914. Selected Issues].

24 listopada **November 24**, Poznań, Stowarzyszenie Historyków Sztuki Oddział Poznański

- Andrzej Kuztelski, *Wczesne renesansowe nagrobki biskupie w katedrze poznańskiej* [Early Renaissance Bishops' Tombstones in the Poznań Cathedral].

11 grudnia **December 11**, Warszawa, Collegium Civitas

- Katarzyna Mikocka-Rachubowa; *André Le Brun, „pierwszy rzeźbiarz” króla Stanisława Augusta oraz jego francuskie i włoskie inspiracje* [André Le Brun, 'the First Sculptor' of King Stanislaus Augustus and His French and Italian Inspirations].

UDZIAŁ W MIĘDZYNARODOWYCH KONFERENCJACH ZA GRANICĄ PARTECIPATION IN INTERNATIONAL CONFERENCES ABROAD

26-27 marca, Schloss Ahrensburg, Niemcy, European Network for Baroque Cultural Heritage (ENBACH) – The Baroque Heritage of the Baltic Sea Region

- Ewa Manikowska, *The Baroque artistic gift in diplomatic relations.*
- Anna Oleńska; *Was there any „Versailles” in the Polish-Lithuanian Commonwealth? From Wilanów of Jan III Sobieski to Białystok of a would-be king Jan IV Branicki. Multiplicity of models.*

15-17 kwietnia, Wiedeń, Austria; Österreichische Akademie der Wissenschaften
Musicians & Monuments. Tracing Composers' Memorial Iconography Through the Ages

- Dominika Grabiec, *Le contexte historique, culturel et politique des monuments de Frédéric Chopin.*

6-8 maja, Londyn, Wielka Brytania, King's College – Exploratory Workshop – Music, Culture And Politics In Early Nineteenth-Century Europe

- Ewa Dahlig-Turek, *Funding programmes of the European Science Foundation.*

10-12 maja, Berlin, Niemcy, Rundfunk Berlin Brandenburg: Spotkanie robocze projektu Europeana-Connect

- Ewa Dahlig-Turek, *Prezentacja udziału IS PAN w projekcie EuropeanaConnect.*

27-30 maja, Berlin, Niemcy, Ethnologisches Museum, Staatliche Museen zu Berlin, Stiftung Preußischer Kulturbesitz Ethnomusicological: Archives in Europe – Strategies for the Next Decade

- Ewa Dahlig-Turek, *IPR in practice. IS PAN solutions for folk music recordings.*

31 maja – 3 czerwca, Tours, Francja, Centre d'études supérieures sur la Renaissance – L'Humanisme musical et le monde slave

- Elżbieta Witkowska-Zaremba, *Aux confins de l'Humanism musical. Perspective polonaise.*

25-26 czerwca, Nola, Włochy, Uniwersytet Salerno – Scambi e confronti, sui modi dell'arte e della cultura, tra Italia e Polonia. Esperienze significative ed occasioni di riflessione

- Ewa Manikowska, *L'impatto del Grand Tour sulle collezioni artistiche in Polonia ai tempi di Stanislao Augusto.*

29 lipca, Monachium, Niemcy, Center for Advanced Studies (CAS), Ludwig Maximilians Universität – Cityscapes in History

- Peter Martyn, *The Tenement-House Architecture of Warsaw; vestiges of a Mietskasernenstadt.*

9-11 lipca, Nohant, Francja, Association Musique au Pays de George Sand: Présences de Chopin à Nohant

- Piotr Dahlig; *La « perception de la musique nationale », le propre monde et les « cordes » ethniques de Frédéric Chopin.*

1-4 września, Gandawa, Belgia, 10th International Conference on Urban History; European Association for Urban History – City and Society in European History

- Małgorzata Omilanowska, *Market halls in Scandinavia, Russia and Central and Eastern Europe and their impact on developing of the cities;*
- Peter Martyn, *Comparing the Architectural Heritage of Central Lodz with the largely non-extant urban landscape of pre-1914 Warsaw;*
- Peter Martyn, *Warsaw – Lodz: Nation-state capital and post-industrial city from global and local perspectives.*

3-7 września, Krzemieniec, Ukraina, Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyślu, Muzeum J. Słowackiego w Krzemieńcu, Dialog dwóch kultur. VII Międzynarodowe Spotkania Naukowców

- Urszula Makowska, *Rembowski czyta Słowackiego.*

9-11 września, Emden, Niemcy, Gesellschaft für Historische Waffen- und Kostümkunde e.V., Ostfriesisches Landesmuseum – Tagung und Mitgliederversammlung der Gesellschaft für Historische Waffen- und Kostümkunde e.V.

- Anna Straszewska, *Waffen- und Kostümsammlung von Józef Brandt (1841-1915), einem in München tätigen polnischen Historienmale.*

22-25 września, Budapeszt, Węgry, Instytut Muzykologii Węgierskiej Akademii Nauk: XXVI European Seminar in Ethnomusicology. Musical Traditions: Discovery, Inquiry, Interpretation and Application

- Ewa Dahlig-Turek, *„New Tradition” vs Tradition. Radio Festival and Its Impact on Polish Folk Music;*
- Jacek Jackowski; *Traditions of Mazovia Region (Central Poland). Historical relict or alive tradition?;*
- Arleta Nawrocka-Wysocka, *The musical tradition of Lutherans from Cieszyn Silesia. Subject and methods of research.*

24-25 września, Lwów, Ukraina, Akademia Muzyczna i Uniwersytet we Lwowie: IX Conferentia Investigatorum Musicae Popularis Russiae Rubrae Regionumque Finitimarum

- Zbigniew J. Przerembski, *Problematyka transkrypcji muzyki ludowej w polskich badaniach etnomuzykologicznych.*

14-16 października, Kowno, Litwa, Vytautas Magnus University, Faculty of Arts Centre for Lithuanian Cultural Heritage Identity Research – Landmarks of Art History: Dedicated to the 200th anniversary of the first art history lecture given by J. Saunders at Vilnius University

- Irena Kossowska, *Reinventing Historic Styles: The Perception of Traditionalist Artistic Trends in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s.*

29-30 października, Strasbourg, Francja, European Science Foundation: Strategic workshop on research communities and research infrastructures in the Humanities

- Ewa Dahlig-Turek, *Between Science and Public Use: Music-Related Research Infrastructures.*

22-24 listopada, Wiedeń, Austria, Österreichische Akademie de Wissenschaften, Międzynarodowa konferencja: Prozesse und Praktiken der Aneignung musikalischer Repertoires in Zentraleuropa, ca. 1420-1450

- Paweł Gancarczyk, *Presulem ephebeatum by Petrus Wilhelmi de Grudencz and the Musical Identity of Central Europe.*

30 listopada – 2 grudnia, Praga, Czechy, Univerzita Karlova v Praze, Česko-Polský seminář: Hudební kultura Slezska před rokem 1741 z česko-polské perspektivy / Polsko-czeskie seminarium: Kultura muzyczna Śląska do 1741 roku z perspektywy polskiej i czeskiej

- Paweł Gancarczyk, *Fragmenty muzyczne w Oddziale Starych Druków Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu z perspektywy źródeł czeskich i polskich.*
- Dominika Grabiec, *Motywy muzyczne w przedstawieniach pasyjnych z terenów Śląska i Czech wobec sztuki innych krajów.*
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, *Recepcja repertuaru powstałego w Rzeczypospolitej u schyłku XVI i w pierwszej połowie XVII wieku na Śląsku, Morawach i w Pradze. Drogi transmisji.*
- Elżbieta Witkowska-Zaremba, *Późnośredniowieczny repertuar teoretyczno-muzyczny w Polsce i w Czechach i jego odzwierciedlenie w źródłach śląskich.*

WYKŁADY I REFERATY NA ZAPROSZENIE INSTYTUCJI NAUKOWYCH ZA GRANICĄ LECTURES AND PAPERS DELIVERED IN THE INVITATION OF FOREIGN ACADEMIC INSTITUTIONS

27 marca **March 27**, Durham, North Carolina, USA, Slavic Languages Department, Duke University

- Irena Kossowska, *Sight and Memory: Art and Ideology in Central and Eastern Europe of the 1920s and 1930s.*

24 sierpnia, **August 24**, Dubrownik, Chorwacja, Sveučilište u Zagrebu, Muzička Akademija

- Jolanta Guzy-Pasiak, *Ludomir Michal Rogowski's Collection at the State Archive in Dubrovnik (DAD).*

26 sierpnia **August 26**, Dubrownik, Chorwacja, Sveučilište u Zagrebu, Muzička Akademija

- Paweł Gancarczyk, *The Manuscript XII from the Franciscan Monastery in Dubrovnik as a Source of Polyphonic Music in Southern Dalmatia.*

15-19 listopada **November 15-19**, Tampere, Finlandia, University of Tampere, Dept. of Anthropology of Music

- Piotr Dahlig, *Ethnomusicological fieldwork in Poland*

24 listopada, Lipsk, Niemcy, Uniwersytet Lipski

- Małgorzata Omilanowska, *Zwischen Hochhauskult und Rekonstruktionseifer Warschauer Architektur nach 1989.*

8 grudnia, Oldenburg, Niemcy, Carl von Ossietzky Universität

- Małgorzata Omilanowska, *Polen liegt an der Ostsee. Über die Visualisierung der polnischen Meerespolitik in den Jahren 1920-39.*

Kierownik **head**: dr hab. Marta Leśniakowska

marta.lesniakowska@wp.pl

Sekretarz **secretary**: mgr Grzegorz Nadgrodkiewicz, grzegorz.nadgrodkiewicz@ispan.pl

czwartki – piątki **Thursdays – Fridays** 10:00–14:00

tel. 22 50-48-234

Studium Doktoranckie w IS PAN, które rozpoczęło działalność w 2004 r., ma na celu umożliwienie osobom podejmującym pracę nad rozprawą doktorską przygotowanie jej pod kompetentną opieką naukową w środowisku badawczym Instytutu. Studia trwają cztery lata i prowadzone są w zakresie historii sztuki, muzykologii, teatrologii, filmoznawstwa i antropologii kultury. Uczestnictwo w zajęciach studium, obejmujących wykłady i seminaria, jest bezpłatne. Dla doktorantów przewidziane są dwunastomiesięczne stypendia, przyznawane po pierwszym i kolejnych latach studiów.

Według stanu na 31 grudnia 2010 roku liczba słuchaczy Studium Doktoranckiego IS PAN wyniosła 72 osoby: na 1 roku – 14, na 2 roku 19, na 3 roku – 17, na 4 roku – 22.

Post-graduate studies launched at IS PAN in 2004 are meant to allow the individuals wishing to work on their doctoral dissertation to enjoy a competent academic guidance within the scholarly circle at IS PAN. The studies span four years and are run in history of art, musicology, theatre studies, film studies, and anthropology of culture. Attendance at classes including lectures and seminars is free of charge. Post-graduate students can win yearly scholarships awarded after the first and subsequent years of studies. As of December 31, 2010, the number of students attending totalled 72: 14 in their first year; 19 in the second year; 17 in the third; 22 in their fourth year.

5 stycznia **January 5**

- prof. dr hab. Wojciech Dudzik (UW), *Jak pisać historię teatru europejskiego? Najnowszy przykład z Niemiec* [How to Write History of European Theatre? The Newest Example from Germany].

19 stycznia **January 19**

- dr hab. Małgorzata Omilanowska (IS PAN), *Uzdrowisko Połoga za Tyszkiewiczów. Zapomniane polskie miejsce kultury* [Palanga Resort in the Times of the Tyszkiewiczzs. Forgotten Site of Polish Culture].

16 lutego **February 16**

prof. dr hab. Jakub Pokora (UKSW), *Rola gestu w sztuce portretowej* [Role of Gesture in Portrait Art].

2 marca **March 2**

- prof. dr hab. Wojciech Dudzik (UW), *Maski w świecie karnawału* [Masks in the World of Carnival];
- dr Dariusz Konstantynów (IS PAN), *Armia na ekranie: „Płomienne serca” Romualda Gantkowskiego (1937) + seans filmowy* [Troops on the Screen: *Flaming Hearts* by Romuald Gantkowski (1937) + film show].

16 marca **March 16**

- dr Marcin Zgliński (IS PAN), *Problem fałszerstwa w muzyce, muzykologii i fonografii XIX-XXI w.* [Fake in Music, Musicology, and Phonography 19th-21st Centuries];

- prof. Małgorzata Sugiera i dr Mateusz Borowski (UJ), *Człowiek/zwierzę. Kultura popularna i ideologie tożsamości* [Human/Animal. Popular Culture and Ideologies of Identity].

13 kwietnia April 13

- dr hab. Maria Popczyk (UŚ), *Estetyka ekspozycji muzealnej* [Easthetics of Museum Display].

27 kwietnia April 27

- dr Urszula Makowska (IS PAN), *Jak Słowacki chciał „nastręczyć parę obrazów dla malarza” i co z tego wynikało* [How Słowacki Wanted to ‘Provide Some Paintings for a Painter’ and What Has Resulted from This];
- dr Walentyny Krupowies-Bartoszewicz, *Litwa Miłosza, Litwa Konwického. Rzecz o polskich zmaganiach z prowincją* [Miłosz’s Lithuania, Konwicky’s Lithuania. On Polish Struggles against the Provinces].

11 maja May 11

- prof. dr hab. Stefan Muthesius (emer., Univ. Norwich), *The new Fine Art Museum Buildings in the 19th century*;
- dr hab. Andrzej Pieńkos (prof. IHS UW), *Śmierć i muzeum. O kilku XIX-wiecznych konfrontacjach eschatologicznych sztuki* [Death and Museum. On Several 19th-Century Eschatological Confrontations of Art].

25 maja May 25

- dr Jakub Sito (IS PAN), *Warszawa jako jedna z artystycznych stolic Europy w okresie rządów dynastii saskiej* [Warsaw as one of the Artistic Capitals of Europe under the Saxon House];
- dr Paweł Gancarczyk (IS PAN), *Kodykologia muzyczna. Z problematyki badań dawnych rękopisów muzycznych* [Musical Codicology Questions of the Research into Old Musical Manuscripts].

15 czerwca June 15

- prof. dr hab. Andrzej Rottermund (Zamek Królewski w Warszawie), *Muzeum w okresie przemian* [Museum in the Period of Change];
- prof. dr hab. Piotr Piotrowski (Muzeum Narodowe w Warszawie), *Historyk sztuki między akademią i muzeum* [Historian of Art between Academy and Museum].

22 czerwca June 22

- dr Grzegorz Zieziula (IS PAN), *„Tannhäuser” Wagnera na scenie Grand Opéra (1861): opinie paryskiej krytyki na nowo odczytane* [Wagner’s *Tannhäuser* at the Grand Opéra (1861): View of the Paris Critique Reinterpreted];
- dr Jolanta Guzy-Pasiak (IS PAN), *Obrazy Arnolda Schoenberga* [Arnold Schoenberg’s Paintings].

26 października October 26

- prof. dr hab. Stefan Muthesius (emer., Univ. Norwich), *Wczesne dekady Krakowskiej Szkoły Historii Sztuki. Problem polonocentryzmu w europejskim kontekście* [Early Decades of the Cracow School of History of Art. The Question of Polonocentrism in the European Context].

9 listopada November 9

- ks. dr hab. Andrzej Witko (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) *Francisca de Zurbarána hieronimicki cykl malowideł z klasztoru w Guadalupe* [Francisco de Zurbarán’s Heronymo’s Cycle of Paintings from the Guadalupe Convent].

30 listopada November 30

- dr hab. Agata Jakubowska (UAM), *Abakany w kontekście sztuki kobiet lat sześćdziesiątych* [Abakans in the Context of Women’s Art from the 1960s].

7 grudnia December 7

- dr hab. Wojciech Dudzik (UW), *W stronę teatrologii kulturowej* [*Towards Cultural Theatre Studies*];
- dr Piotr Kociumbas (UW), *Interdyscyplinarne aspekty badań nad kantatą okolicznościową w XVIII-w. Gdańsku* [*Interdisciplinary Aspects of Research into Occasional Cantata in the 18th-Century Gdansk*].

21 grudnia December 21

- dr hab. Maria Popczyk (UŚ), *Estetyka ekspozycji muzealnych. Koncepcje wystawy* [*Aesthetics of Museum Displays. Exhibition Concepts*];
- dr hab. Andrzej Pieńkos (UW), *Cyprian Godebski. Dlaczego znanym rzeźbiarzem był i dlaczego przestał nim być* [*Cyprian Godebski. Why He Used to be a Famous Sculptor and then Stopped to be One*].

WYDARZENIA, NAGRODY I WYSTAWY EVENTS, AWARDS AND EXHIBITIONS

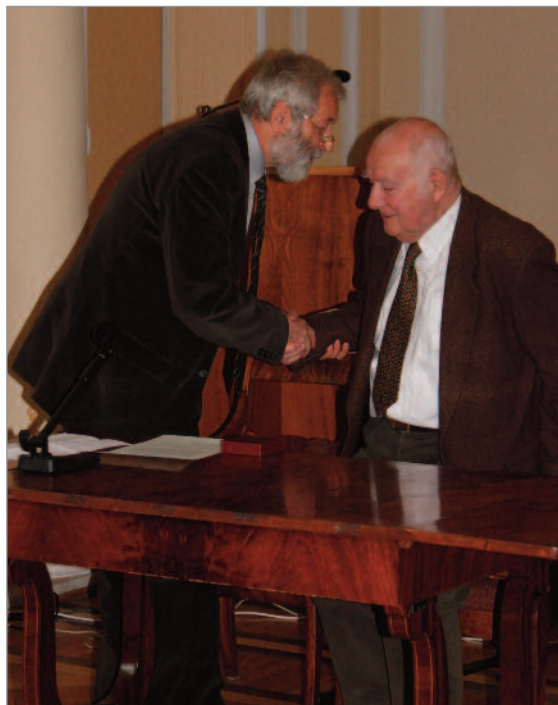
WYDARZENIA EVENTS

● 22 czerwca 2010 roku odbyła się w Instytucie Sztuki uroczystość jubileuszu 90-lecia Aleksandra Jackowskiego. Laudacje wygłosili: Lech Sokół, Ewa Korulska, Stanisław Mossakowski i Zbigniew Benedyktowicz.

Wielce Szanownemu Aleksandrowi Jackowskiemu, w uznaniu Jego zasług dla Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk i z wdzięcznością za wieloletnią pracę na stanowisku kierownika Zakładu Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej, za Jego pracę na

Aleksander Jackowski

Lech Sokół i Aleksander Jackowski

rzecz Akcji Zbierania Folkloru i Dokumentacji Sztuki Ludowej, za 48 lat Jego twórczej pracy na stanowisku redaktora naczelnego kwartalnika „Polska Sztuka Ludowa KONTEKSTY” zmierzającej do ukształtowania go na czołowe pismo etnologiczne naszego kraju, Autorowi kilkuset

● On 22 June 2010, the 90th Birthday of Aleksander Jackowski was celebrated at the Institute of Art. The laudatory speeches were given by: Lech Sokół, Ewa Korulska, Stanisław Mossakowski, and Zbigniew Benedyktowicz.

To Honourable Aleksander Jackowski, in recognition of His merits for the Institute of Art of the Polish Academy of Sciences; in gratitude for His long-standing work as the head of the Department of Folk and Non-Professional Art; for His contribution to the Action for the Collection of Folklore and Documentation of Folk Art; for the 48 years of His creative work as Editor-in-chief of the „Polska Sztuka Ludowa KONTEKSTY” quarterly, turning it into the

leading ethnology magazine of the country; to the Author of hundreds of scholarly articles and some dozen fundamental reference books on folk art, contemporary art, *l'art brut*, naïve art (i.a. *Art of the Polish Peasants* [1965], *Art Called Naïve* [1995], *On Sculptures and Sculptors* [1997], *Folk Paintings* [1998], *Sorrowful Landscape, Wayside Shrines and Crosses; Polish Folk Art* [2002]; *Places and People* [2003]; *Nikifor's World* [2005]); to a university Lecturer who has shaped and educated several generations of Polish ethnographers and ethnologists; in gratitude for His contribution to the Committee of Ethnologist Sciences at the Polish Academy of Sciences; to the guardian and friend of the artists who are „apart”, „different”; to the

artykułów naukowych i kilkunastu fundamentalnych książek o sztuce ludowej, współczesnej, *l'art brut*, sztuce naiwnej (m. in. *Sztuka ludu polskiego* [1965], *Sztuka zwana naiwną* [1995], *O rzeźbach i rzeźbiarzach* [1997], *Obrazy ludowe* [1998], *Pejzaż frasośliwy. Kapliczki i krzyże przydrożne; Polska sztuka ludowa* [2002], *Miejsca i ludzie* [2003], *Świat Nikifora* [2005]), wykładowcy uniwersyteckiemu, który ukształtował i wychował kilka pokoleń polskich etnografów i etnologów, z wdzięcznością za Jego pracę w Komitecie Nauk Etnologicznych PAN, opiekunowi i przyjacielowi artystów „osobnych”, „innych”, przyjacielowi artystów i sztuki, z wdzięcznością za Jego obecność w życiu naukowym i kulturze Polski, za Jego postawę i wszechstronną refleksję humanistyczną – przyznajemy i ofiarujemy Mu, z wyrazami najwyższego uznania, sympatii i gratulacjami Złoty Medal Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk. (Dyrektor IS PAN – prof. dr hab. Elżbieta Witkowska-Zaremba, z-ca Dyrektora IS PAN – dr hab. Ewa Dahlig-Turek, z-ca Dyrektora IS PAN – dr hab. Danuta Kuźnicka).

● **80. rocznicę urodzin profesora Jerzego Kowalczyka** pracownicy Instytutu Sztuki PAN uczcili uroczystym spotkaniem, które dało okazję do złożenia Jubilatowi oficjalnych i nieoficjalnych życzeń, podzielenia się wspomnieniami oraz ogromnym tortem.

Profesor Kowalczyk, związany z Instytutem od ponad 30 lat niezmiennie imponuje rozległością humanistycznej wiedzy, aktywnością zawodową i zaangażowaniem w promowaniu badaczy młodszych generacji. O jego wielkiej roli w rozwoju międzynarodowej współpracy naukowej pamiętają także historycy sztuki Litwy, Łotwy, Białorusi i Ukrainy, liczni stypendyści i doktoranci, którzy

Od lewej stoją: Jerzy Kowalczyk, Wanda Mossakowska, Elżbieta Witkowska-Zaremba

Friend of artists and art; in gratitude for His presence in the academic and cultural life in Poland; for His attitude and versatile reflection in the domain of the humanities; we award Him and present Him, in our deepest appreciation, liking, and with heartiest congratulations, with the Golden Medal of the Institute of Art of the Polish Academy of Sciences” Director – Prof. dr hab. Elżbieta Witkowska-Zaremba, Deputy Director for Academic Research – Dr hab. Ewa Dahlig-Turek, Deputy Director for General Matters Dr hab. Danuta Kuźnicka.

● In order to celebrate the 80th Birthday of Prof. Jerzy Kowalczyk, the IS PAN staff held a ceremonial meeting which provided the

opportunity to express both official and private congratulations to the Professor.

Having been continuously associated with the Institute for 30 years, Prof. Kowalczyk invariably impresses with his vast humanist knowledge, professional activity, and commitment to promoting researchers from younger generations. His major contribution to the development of international academic cooperation is very well remembered by historians from Lithuania, Latvia, Belarus, and Ukraine, numerous grant holders, and post-graduate students, who very spontaneously demonstrated their gratitude to and warm feelings for Prof. Kowalczyk.

Many works from among the impressive academic output of Professor Kowalczyk rank

spontanicznie pośpieszyli z dowodami sympatii i wdzięczności.

Wiele dzieł z imponującego dorobku Profesora należy do kanonu polskiej historii sztuki i stale dostarcza inspiracji młodszemu pokoleniu badaczy. Opierają się one działaniu czasu, podobnie jak dostoyny Jubilat, który podejmuje prace nad nowymi projektami.

among the canon of Polish history of art and continue to inspire younger generations of researchers. They stand well the test of time, as well as honourable Professor who continues undertaking new projects.

NAGRODY AWARDS

- Wiesław Juszczak – Nagroda Polskiego PEN Clubu im. Ksawerego i Mieczysława Pruszyńskich za eseistykę humanistyczną

- Irena Kossowska – Targi Książki w Krakowie 2009/2010 – Wyróżnienie w „Konkursie na książkę edytorsko doskonałą” za książkę *Malarstwo Polskie. Symbolizm i Młoda Polska*, Warszawa 2010
- Barbara Przybyszewska-Jaromińska – Nagroda Związku Kompozytorów Polskich na rok 2010 „Za wielki dorobek badawczy, którego rezultaty zmieniły obraz historii muzyki Europy Środkowej”
- Barbara Przybyszewska-Jaromińska – Nagroda Specjalna Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „W uznaniu zasług w propagowaniu dawnej muzyki polskiej i europejskiej przełomu XVI i XVII wieku”
- Grażyna Ruszczyk – XIX Ogólnopolski Przegląd Książki Krajoznawczej i Turystycznej, Poznań 2010, I miejsce w kategorii „Albumy krajoznawcze” za książkę *Architektura drewniana w Polsce*, Warszawa 2009

WYSTAWY EXHIBITIONS

- kwiecień–październik 2010

Libri manuscripti. Z badań Katalogu Źródeł Muzycznych

Celem wystawy było zaprezentowanie wyników badań zespołu Katalogu Źródeł Muzycznych w Polsce IS PAN, prowadzonych w latach 2005–2009. Na 33 planszach przedstawiono reprodukcje rękopisów liturgiczno-muzycznych z okresu od XI do XVIII wieku, częściowo słabo znanych, wydobytych z zapomnienia dzięki kwendrom prowadzonym w Muzeum Narodowym w Warszawie, Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Prezentowanym zabytkom towarzyszyły zwięzłe opisy, a każdy z pięciu działów wystawy został opatrzony fachowym komentarzem. Wystawa została przygotowana przez dr. Pawła Gancarczyka przy współpracy dr Jolanty Guzy-Pasiak, mgr Dominiki Grabiec i mgr. Piotra Jamskiego. Jej otwarcie w dniu 22 kwietnia 2010 r. towarzyszyło konferencji „Perspektywy ikonografii muzycznej w Polsce. Źródła – konteksty – interpretacje” zorganizowanej przez zespół Katalogu Źródeł Muzycznych w Polsce.

Spośród prezentowanych obiektów należy wyróżnić muzykalia z Muzeum Narodowego

- April – October 2010

Libri Manuscript. From the Catalogue of Musical Sources.

The Exhibition was to present the result of research carried out by the Catalogue of Musical Sources in Poland team at IS PAN in 2005–2006. 33 charts feature reproductions of liturgical music manuscripts from the 11th–18th centuries, partially very little known, brought out to light thanks to the preliminary research at the National Museum in Warsaw, University Library in Wrocław, and University Library in Warsaw. The displayed monuments were accompanied by brief descriptions and each of the five sections of the exhibition featured a professional commentary. The Exhibition was prepared by Paweł Gancarczyk PhD, in cooperation with Jolanta Guza-Pasiak PhD, Dominika Grabiec MA and Piotr Jamski MA. Its inauguration on

w Warszawie (dział I), które zostały rozpoznane i opisane dzięki współpracy pomiędzy Muzeum a Instytutem Sztuki PAN. Znalazły się wśród nich: brewiarz z początku XIII wieku oraz – uznawany za zaginiony w 1944 roku – psalterz z XVI wieku. Znaczna część reprodukcji dotyczyła bogatych zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu (działy III–V), które zostały uporządkowane (w formie bazy danych) w ramach grantu The Packard Humanities Institute (USA). Poszukiwania prowadzone we Wrocławiu doprowadziły do ujawnienia wielu wcześniej nieznanych lub zapomnianych zabytków, w tym ogromnego zbioru fragmentów muzycznych. Na wystawie zaprezentowano wszechstronny wybór muzykaliów śląskich od XI do XVI wieku, w tym kilka przykładów iluminowanych rękopisów cysterskich oraz rękopisów z kościołów i klasztorów Wrocławia, Nysy, Głogowa i Żagania. Wśród fragmentów znalazły się m.in. najstarszy przykład notacji muzycznej w Polsce (mszał z XI wieku), fragment graduálu cysterskiego z XIII wieku (zob. ilustracja) oraz fragment zwoju muzycznego z polifonicznym repertuarem XIV wieku. Wystawę dopełniły wizerunki polskich rękopisów iluminowanych z XVII i XVIII wieku zachowanych w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie (dział II).

Karta z nieznanego graduálu cysterskiego z XIII wieku
Wrocław, Biblioteka Uniwersytecka, sygn. I F 119

Fig. A page from an unknown Cistercian gradual from the
13th c. Wrocław, University Library, cat. no. I F 119

P.G.

22 April 2010 accompanied the Conference *Perspectives of Musical Iconography in Poland. Sources – Contexts – Interpretations*, held by the team of the Catalogue of the Musical Sources in Poland.

Among the displayed exhibits, special mention should be made of the musical monuments from the National Museum in Warsaw (Section 1) which have been identified and described thanks to the cooperation between the Museum and the Institute of Art of the Polish Academy of Sciences. Among them there was a breviary from the early 13th century and a psalter from the 16th century, in 1944 regarded to have been unpreserved. Quite an ample number of reproductions were related to the rich collection of the University Library in Wrocław (Sections 3-4) which were organized (to form a database) as the output of the American Packard Humanities Institute's grant. The research

carried out in Wrocław led to revealing many previously unknown or forgotten monuments, this including a huge collection of musical fragments. The Exhibition displayed a comprehensive selection of musical exhibits from Silesia, starting from the 11th until the 16th centuries, these including several examples of illuminated Cistercian manuscripts and manuscripts from churches and convents in Wrocław, Nysa, Głogów, and Żagań. Among the fragments, there were exhibits like the oldest examples of music in Poland (missal from the 11th century), a fragment of a Cistercian gradual from the 13th c. (see fig.), and a fragment of a musical roll with polyphonic repertory from the 14th c. The Exhibition was completed with presentation of Polish illuminated manuscripts from the 17th and 18th centuries kept at the University Library in Warsaw (Section 2).

P.G.

STYPENDIA I GOŚCIE

SCHOLARSHIPS AND FOREIGN VISITORS

STYPENDIA I ZAGRANICZNE WYJAZDY BADAWCZE SCHOLARSHIPS AND FOREIGN RESEARCH TRIPS

Austria, Wiedeń **Austria, Vienna:**

- Tadeusz Zadrożny, 21-31 marca **March 21-31**

Chorwacja, Dubrownik, Zagrzeb **Croatia, Dubrovnik, Zagreb:**

- Paweł Gancarczyk, 21 sierpnia - 3 września **August 21 - September 3**
- Jolanta Guzy-Pasiak, 19-30 sierpnia **August 19-30**

Czechy, Praga **Czech Republic, Prague:**

- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, 29 listopada - 4 grudnia **November 29 - December 4**
- Paweł Gancarczyk, 24-29 listopada **November 24-29**
- Dominika Grabiec, 24 listopada-3 grudnia **November 24- December 3**
- Elżbieta Witkowska-Zaremba, 2-4 grudnia **December 2-4**

Francja, Paryż, **France, Paris:**

- Anna Agnieszka Szablowska, 11-24 kwietnia **April 11-24**
- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, 25-26 maja **May 25-26**

Israel, Jerozolima, Telawiw, **Israel, Jerusalem, Tel-Aviv:**

- Anna Oleńska, 4-13 października **October 4-13**

Litwa, Wilno **Lithuania, Vilna:**

- Anna Oleńska, 8-14 lutego **February 8-14**
- Marcin Zgliński, 8-14 lutego **February 8-14**

Łotwa, Ryga **Latvia, Riga:**

- Małgorzata Omilanowska, 19-27 sierpnia **August 19-27**
- Jolanta Polanowska, 1-10 grudnia **December 1-10**

Niemcy, Altenberg, Kolonia, Trewir **Germany, Altenberg, Cologne, Trier,**

- Tadeusz Jurkowlaniec, 11-16 marca **March 11-16**

Niemcy, Berlin, **Germany, Berlin:**

- Tadeusz Jurkowlaniec, 16-20 maja **May 16-20**
- Paweł Gancarczyk, 6-20 czerwca **June 6-20**

Niemcy, Monachium **Germany, Munich:**

- Tadeusz Zadrożny, 10-17 marca **March 10-17**

Norwegia, Oslo, **Norway, Oslo:**

- Ewa Partyga, 27 września - 2 października **September 27-October 2**

Norwegia, Trondheim, **Norway Trondheim:**

- Jacek Jackowski, 30 listopada - 2 grudnia **November 30-December 2**

Rosja, Moskwa, **Russia, Moscow:**

- Anna Agnieszka Szablowska, 16-23 listopada **November 16-23**

Słowacja, Bratislava Slovakia, Bratislava:

- Dominika Grabiec, 26 września-3 października September 26-October 3
- Arleta Nawrocka-Wysocka, 11-15 października October 11-15

Stany Zjednoczone, Północna Karolina, U.S.A. North Carolina

- Irena Kossowska, 1 stycznia-31 maja January 1-May 31

Szwajcaria, Rapperswil, Swiss, Rapperswil:

- Ewa Furmańska 1-13 lutego February 1-13, 17 lipca-1 sierpnia July 17-August 1, 21-24 października October 21-24

Szwecja, Sztokholm, Strängnäs, Uppsala Sweden, Stockholm, Strängnäs, Uppsala

- Barbara Przybyszewska-Jarmińska, 15-26 listopada November 15-26

Szwecja, Sztokholm Sweden, Stockholm

- Zbigniew Michalczyk, 20 września- 3 października September 20-October 3
- Marcin Zgliński, 31 października-7 listopada October 31-November 7

Węgry, Budapeszt Hungary, Budapest:

- Ewa Dahlig-Turek, 20-25 września September 20-25

Wielka Brytania, Londyn British Isles, London:

- Ewa Partyga, 9-14 sierpnia August 9-14
- Marzena Kuraś, 1-11 grudnia December 1-11
- Jolanta Guzy-Pasiak, 4-23 października October 4-23

Włochy, Rzym Italy Rome:

- Hanna Osiecka-Samsonowicz, 1-15 marca March 1-15

**GOŚCIE PRZEBYWAJĄCY W IS PAN
W RAMACH MIĘDZYNARODOWEJ WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ
VISITORS TO IS PAN UNDER THE AUSPICES
OF INTERNATIONAL ACADEMIC COOPERATION**

- z Chorwacji **from Croatia**: prof. Stanislav Tuksar i dr Vjera Katalnić (Chorwacka Akademia Nauk)
- z Czech **from Czech Republic**: dr Lenka Mrackova, (Czeska Akademia Nauk)
- z Kanady **from Canada**: prof. Gunnar Paulson
- z Litwy **from Lithuania**: prof. Adomas Butrimas, dr S. Butrimiene, dr Tojana Raciunaite, dr Giedre Jankeviciute, dr Gabija Surdokaite, dr Rasa Antaviciute (Instytut Historii Sztuki Wileńskiej ASP)
- z Niemiec **from Germany**: prof. Michael Bernhard (Bawarska Akademia Nauk)
- z Rosji **from Russia**: prof. Inessa Swirida (Rosyjska Akademia Nauk)
- z Rumunii **from Romania**: mgr Irina Colaru Carabas (Rumuńska Akademia Nauk)
- ze Słowacji **from Slovakia**: dr Janka Petoczowa
- z Ukrainy **from Ukraine**: prof. Larissa Wachnina, dr Larissa Mushkietuk (Ukraińska Akademia Nauk)

ZBIORY SPECJALNE I DOKUMENTACJA TEATRU

Budynek Biblioteki IS PAN, plac Krasińskich 1a,
2. piętro, pok. 10, 11, 12
IS PAN Library Building, Plac Krasiński 1 a 2nd floor,
rooms 10, 11, 12
tel. phone 22 50 48 257
Czytelnia czynna: wtorki, piątki 10.00-14.00
Reading room open: Tuesdays, Fridays 10.00 a.m. - 2 p.m.

zespół staff: dr Jagoda Hernik-Spalińska,
mgr Marzena Kuraś
dr hab. Joanna M. Sosnowska
dr Tadeusz Zadrożny

Zbiory Specjalne IS PAN gromadzą dokumenty z zakresu polskiego życia artystycznego w XIX i XX wieku (teatru, plastyki, filmu, historii sztuki jako dyscypliny). Archiwalia udostępniane są pracownikom naukowym i studentom na miejscu w czytelni. Wgląd w prace doktorskie możliwy jest jedynie po uzyskaniu zgody autora. Osoby po raz pierwszy korzystające ze zbiorów muszą uzyskać pisemną zgodę Dyrekcji IS PAN na korzystanie z dokumentów.

W czytelni dostępne są katalogi: alfabetyczny, proveniencyjny, dysertacji doktorskich, sztuk teatralnych, mikrofilmów i fotokopii.

W 2010 roku przybyło dziewięć nowych numerów inwentarzowych i obecnie Zbiory Specjalne li-

czą 1978 zespołów archiwalnych. Wśród nowych nabytków wymienić należy materiały dotyczące Stanisława Noakowskiego czy architektury doby oświecenia w Polsce.

Udostępniono archiwalia 175 osobom, przeprowadzono szereg kwerend merytorycznych.

Wypożyczono materiały archiwalne na wystawy:

- **Helena Modrzejewska**, Muzeum Narodowe w Gdańsku, Pałac Opatów 26 VI – 26 IX;
- *Wachlarze ze zbiorów Muzeum Teatralnego*, Muzeum Teatralne w Warszawie, grudzień 2010 – marzec 2011.

W Dokumentacji Teatru sporządzony został spis archiwalnych materiałów prasowych z działalności teatrów w poszczególnych miastach (wg alfabetycznego układu miast).

SPECIAL COLLECTIONS AND DOCUMENTATION OF THEATRE

The special collections of IS PAN gather together documents testifying to Polish artistic life in the 19th and 20th centuries (theatre, the fine arts, film, history of art as a discipline). The archival material is available to scholars and students in the Reading Room. Access to a doctoral thesis is only possible after obtaining authorization from the author. Readers who would like to use the collections for the first time are required to have written permission from the authorities of IS PAN in order to gain access to these materials.

The following catalogues are available in the Reading Room: alphabetical, proveniencyjny, doctoral theses, theatre plays, microfilms and photocopies. In 2010, nine new inventory numbers were added and currently the Special Collections feature 1,978

archival sets. Among the acquisitions mention must be made of the records related to Stanisław Noakowski or Enlightenment architecture in Poland. 175 individuals were given access to the archival holdings, a number of factual preliminary library researches were carried out. Archival records were rented to the following exhibitions:

- **Helena Modrzejewska**, National Museum in Gdansk, The Abbot's Palace, June 26 – September 26, 2010;
- *Fans from the Theatre Museum's Collection*, Theatre Museum in Warsaw, December 2010 – March 2011.

In the Documentation of Theatre a list was made of archival press records featuring theatre activities in respective cities (cities listed in the alphabetical order).

BIBLIOTEKA HRABIEGO LEOPOLDA CICOGNARY

Budynek Biblioteki IS PAN,
plac Krasińskich 1a, 2. piętro, pok. 11
tel. phone 022 50 28 255
e-mail: tadeusz.zadrozny@ispan.pl
Pracownia czynna dla czytelników: wtorek, środa,
czwartek godz. 10.00-14.00
Reading room open: Tuesday, Wednesday, Thursday
10.00 a.m. – 2 p.m.

Instytut Sztuki PAN jest jedyną w Polsce placówką, która posiada mikrofiszę ze zarchiwizowanymi na nich starymi drukami ze słynnej biblioteki Leopolda hr. Cicognary (1767-1834), która od 1824 roku znajduje się w zbiorach Biblioteki Watykańskiej w Rzymie. Kolekcja biblioteczna Cicognary, autora pierwszego zarysu historii nowożytnej rzeźby włoskiej i prac z zakresu teorii klasycyzmu, sta-

nowi cenione i bogate źródło wiedzy o dziejach, praktyce i teorii sztuki oraz kolekcjonerstwie, archeologii i tradycji antycznej. Kopie starych druków na mikrofiszach IS PAN otrzymał bezpłatnie w 1996 roku w ramach The Cicognara Project dzięki kierującemu tym programem prof. Philipowi Fehlowi oraz wspierającej całość przedsięwzięcia The Samuel H. Kress Foundation. Mikrofiszę są przechowywane w pracowni Zbiorów Specjalnych IS PAN wyposażonej w czytniko-kopiarke typu Canon MP90, która pozwala na wykonanie kopii kserograficznych.

**ZBIORY FONOGRAFICZNE
FOLKLORU MUZYCZNEGO**

kierownik head mgr Jacek Jackowski
zespół staff: dr hab. Piotr Dahlig
Urszula Grzesińska

tel. phone 22 504 82 75
(wtorki, czwartki, piątki Tuesdays, Thursdays, Fridays)

Historia najstarszej kolekcji nagrań dźwiękowych polskiej muzyki tradycyjnej sięga dwudziestolecia międzywojennego oraz powojennej działalności Jadwigi i Mariana Sobieskich na polu dokumentacji fonograficznej polskiego folkloru

LIBRARY OF COUNT LEOPOLDO CICOGNARA

IS PAN is the only institution in Poland to be in the possession of microfiches recording the archived old prints from the famous Library of Leopoldo Count Cicognara (1767-1834) which, since 1824, have been housed in the Vatican Library in Rome. The Collection of Count Cicognara, author of the first history of modern Italian art and works on the theory of Neo-Classicism, is a valuable and rich source of knowledge on the history, practice and theory of art, as well as collecting, archaeology, and traditions of antiquity. IS PAN was presented with copies of the old prints on microfiches in 1996 during the Cicognara Project, thanks to Professor Philipp Fehl, who headed the Project, and the Samuel H. Kress Foundation, which supported the whole undertaking. The microfiles are kept at the Department of Special Collections at IS PAN.

The department is equipped with an MP90 Canon reader-copier, so xerox copies can be made of the documents. ■

**PHONOGRAPHIC ARCHIVES
OF MUSICAL FOLKLORE**

The history of the oldest collection of sound recordings of Polish traditional music dates back to the inter-war period and the post WW II activity of Jadwiga and Marian Sobieski in the sphere of phonographic documentation of Polish musical folklore. The archives store documentary sound recordings of Polish folklore, both musical and verbal (songs, instrumental works, spoken texts, interviews, ritual shows), and a rich documentation of in-the-field works – handwritten melodies and

muzycznego. W archiwum zgromadzone są dokumentalne nagrania dźwiękowe polskiego folkloru – muzyczne i słowne (pieśni, utwory instrumentalne, teksty mówione, wywiady, widowiska obrzędowe) a także bogata dokumentacja prac prowadzonych w terenie – odręczne zapisy melodii i tekstów, dzienniki pracy, wywiady, opisy obrzędów i zwyczajów. Dokumentacja ilustruje muzykę tradycyjną wszystkich regionów etnograficznych naszego kraju, a także muzykę i pieśni mniejszości etnicznych w Polsce. Część zbiorów stanowi również kolekcja nagrań wideofonicznych. Archiwum posiada też niewielki zbiór instrumentów ludowych. Zbiory są nadal powiększane o rejestracje dźwiękowe i audiowizualne realizowane w terenie. Kolekcja jest dostępna dla wszystkich – można z niej korzystać na miejscu. Nagrania nie są wypożyczane.

texts, work diaries, interviews, descriptions of rites and customs.

The documentation illustrates traditional music of all the ethnographic regions of our country, and also music and songs of Poland's ethnic minorities. The collection contains a video-audio section. The archives also features a small collection of folk instruments. It is being continuously updated with sound and audiovisual recordings carried out in the field. The collection is open to general public. No recordings are lent.

ZBIORY FOTOGRAFII I RYSUNKÓW POMIAROWYCH

kierownik head: mgr Jan Przytkowski
 zespół staff: dr hab. Wanda Mossakowska,
 mgr Małgorzata Florczak,
 mgr Ewa Furmańska,
 Tomasz Szablowski

Informatorium czynne: wtorek-środa, godz. 10.00 –15.00
 Reading room open: Tuesday-Wednesday, 10.00 a.m. – 2 p.m.
 tel. 22 50 48 248

Zbiory Fotografii i Rysunków Pomiarowych Instytutu Sztuki PAN to przede wszystkim imponujący zbiór liczący ponad 610000 negatywów i zabytkowych pozytywów. Do zbiorów Instytutu trafiły spuścizny po wybitnych polskich fotografikach, ogromny zbiór dokumentacji po Towarzystwie Opieki nad Zabytkami Przeszłości i ocalałe z pożogi wojennej zbiory ponemieckie: unikalne zespoły zdjęć z dawnych urzędów konserwatorskich Prus Wschodnich i Zachodnich, Pomorza oraz Dolnego Śląska.

W Zbiorach Fotografii i Rysunków Pomiarowych Instytutu Sztuki PAN znajduje się też około 20000 rysunków architektonicznych, z których najstarsze pochodzą z połowy XVIII w. Złożyły się na nie ocalałe części zasobów instytucji sprzed II wojny światowej: Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości (działającego w latach 1906-1919), Wydziału Zabytków Towarzystwa Straży Kresowej (1919-1921), Centralnego Biura Inwentaryzacyj-

COLLECTION OF PHOTOGRAPHS AND CHARTERED DRAWINGD

The Collection of Photographs and Chartered Drawings at IS PAN is an impressive collection of over 610,000 negatives and historical positives. The Institute's collection has been enriched with the legacy of outstanding Polish photographers, a huge collection of records of the Society for the Preservation of Historical Monuments, and formerly German collections which survived the war conflagration: unique sets of drawings from former conservatory offices in Eastern and Western Prussia. Pomerania, and Lower Silesia.

The IS PAN Collection of Photographs and Chartered Drawings also boasts around 20, 000 architectural drawings, the oldest of which date from the mid-18th century. This part of the collection is made up by the surviving fragments

nego przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (1929-1939), urzędów konserwatorów lubelskiego (obejmującego także Polesie), lwowskiego i wileńskiego oraz niemieckich urzędów konserwatorskich działających do 1945 r. na Śląsku i w Prusach Wschodnich, a także Katedry Historii Sztuki na uniwersytecie we Wrocławiu.

Dzięki prowadzonym systematycznie pracom inwentaryzacyjnym zbiory stale się powiększają, są też uzupełniane dzięki zakupom i darom. W 2010 r. do zbiorów archiwalnych przybyło: 117 rysunków architektonicznych, 2200 diapozytywów barwnych.

We wrześniu do zbiorów trafiły negatywy (316 rolek filmu małoobrazkowego) i pozytywy czarno-białe (4073) przekazane nieodpłatnie jako część spuścizny po prof. Januszu Strasburgerze przez wdowę, Halinę Strasburgerową. Są to fotografie amatorskie o charakterze portretowym oraz zdjęcia krajobrazowe. Zostały one przeliczone i posegregowane u ofiarodawczyni przed sprowadzeniem ich do archiwum.

Ponumerowano część negatywów i odbitek fotograficznych digitalizowanych w związku z opracowywaniem dokumentacji pochodzącej ze zbiorów dawnego urzędu konserwatora Dolnego Śląska.

Trwały prace nad opisem negatywów przedstawiających Kaplicę Zygmuntowską, przekazanych w 2007 r. przez prof. Stanisława Mossakowskiego.

Pracownicy wykonali: ok. 4000 wpisów do inwentarza negatywów i diapozytywów barwnych,

117 wpisów do inwentarza rysunków architektonicznych, ok. 2300 opisów diapozytywów barwnych i ok. 5200 opisów wstępnych negatywów czarno-białych (materiałów pochodzących z daru rodziny po zmarłym warszawskim fotografie Jerzym Sabarze – pozyskanych w 2006 r.),

Aksesja pełna objęła 2200 pozycji archiwalnych (diapozytywy barwne ze spuścizny po Jerzym Sabarze).

Liczba interesantów spoza Instytutu: ponad 60. Zrealizowano 98 zamówień. Do Pracowni Fotograficznej przekazano łącznie: 650 negatywów, ok. 60 pozytywów, 30 teczek (albumów) Fototeki, 1 pocztówkę, ok. 30 rysunków pomiarowych.

of the records of various institutions from before WW II: Society for the Preservation of Historical Monuments (active in 1906-1919), the Monument Department of the Borderland Guards (1919-21), Central Inventorying Office at the Ministry of Religious Denominations and Public Enlightenment (1929-1939), conservator offices: in Lublin (also covering Polesie). Lvov and Vilnius, German Conservatory offices active until 1945 in Silesia and Eastern Prussia, as well as of the Chair of History of Art at Wrocław University.

Thanks to a systematic inventorying effort, the collection has been growing. It has been also enriched with acquisitions and donations. In 2010, the archival collection was enriched with: 117 architectural drawings, 2,200 colour diapositives.

In September, the collection was given free of charge some negatives (316 roles of 35-mm film) and black-and-white positives (4,073) as part of

Prof. Janusz Strasburger's legacy by his widow, Halina Strasburger. These amateur photographs, portraits and landscapes, were counted and classified in the widow's presence before being transferred to the archives.

Some negatives and digitalized photograph prints were numbered in relation to the study of the records coming from the collection of the former conservator office for Lower Silesia. Works were continued on the description of negatives showing the Sigismund Chapel and donated to the Collection in 2007 by Prof. Stanisław Mossakowski.

IS PAN staff completed: ca 4,000 entries for the inventory of negatives and colour diapositives, 117 entries for the inventory of architectural drawings, ca 2,300 descriptions of colour diapositives, and ca 5,200 preliminary descriptions of black-and-white negatives (materials received

Współdziałano z pracownikami Pracowni w wyborze i selekcji przeznaczonych do skanowania starych zdjęć z terenu Dolnego Śląska i z kresów d. Rzeczypospolitej.

Dokonano wpisów do bazy danych dot. negatywów i pozytywów z d. zbiorów TOnZP (20000 rekordów (mgr Piotr Jamski i pracownicy zewnętrzni) oraz 6000 wpisów do bazy danych CBI (Rafał i Dagny Nestorow, weryfikacja mgr Piotr Jamski).

Zakończono granty: *Integracja cyfrowa dawnego zbioru TOnZP* – zdigitalizowano 550 negatywów (mgr Piotr Jamski) i *Baza danych Zbiór fotograficzny TOnZP* – 20000 rekordów dot. negatywów i po-

zytywów z d. zbiorów TOnZP (mgr Piotr Jamski, mgr Jan Przyppkowski i pracownicy zewnętrzni). Kontynuowano prace w ramach projektu: *IkonoGRAFIA ZiEM WsChodnich dawnej Rzeczypospolitej* – przeprowadzono kwerendy, wyszukano, opracowano, posegregowano, nadano numery inwentarzowe (około 19000 szt.) pozytywów i zdigitalizowano ok. 3500 sztuk pozytywów z dotychczas nieopracowanych zbiorów IS PAN (mgr Piotr Jamski, pracownicy zewnętrzni). Kontynuowano także grant: *Opracowanie i wirtualne scalenie zbiorów ikonograficznych dawnego Urzędu Pruskiego Prowincjonalnego Konserwatora Zabytków Dolnego Śląska* (wspólny projekt Instytutu Herdera w Marburgu i IS PAN): wydzielenie, segregacja i digitalizacja negatywów i pozytywów z d. archiwum Konserwatora Śląskiego spośród nieopracowanych wcześniej zbiorów IS PAN, digitalizacja kompletu planów i rysunków pomiarowych (360 szt.), korekta, tłumaczenie na jęz. niemiecki i udostępnienie baz danych powstałych w latach poprzednich (mgr Jan Przyppkowski, mgr Piotr Jamski, oraz pracownicy spoza działu).

Konsultowano szczegóły modernizacji systemu informatycznego, projektu nowego programu ba-

as a donation from the family of the late Warsaw photographer Jerzy Sabar, acquired in 2006).

Full accession covered 2,200 archival items (colour diapositives from Jerzy Sabar's legacy). Number of outside enquiries: over 60. 98 commissions were executed. Total number of acquisitions of the Photographic Workshop: 650 negatives, ca 60 positives, 30 portfolios (albums) of the Photo Library, a postcard, ca 30 chartered drawings.

In order to choose and select for scanning old photographs from Lower Silesia and the Borderlands of the Polish-Lithuanian Commonwealth, cooperation was established with the Workshop staff.

Worked out were: entries for the database related to the negatives and positives from the former collection of the Society for the Preservation of Historical Monuments (20, 000 records, Piotr Jamski MA, outsourced staff), and 6,000 entries for the CBI database (Rafał and Dagny Nestorow, verified by Piotr Jamski MA).

Completed grants:

Digital Integration of the former TOnZP

Collection - digitalized were 550 negatives (Piotr Jamski MA) and the *The TOnZP Photographic Collection Database* – 20,000 records regarding negatives and positives from the former Society for the Preservation of Historical Monuments (TOnZP) collection (Piotr Jamski MA, Jan Przyppkowski MA and outsourced staff). Continued were the works on the Project: *Iconography of the Former Eastern Lands of the Polish-Lithuanian Commonwealth* – carried out were preliminary archive holdings researches, some 19,000 positives were found, studied, given inventory numbers, digitalized were ca. 3,500 positives from the so-far unstudied IS PAN collection (Piotr Jamski MA, outsourced staff). Continued was the Grant: *Elaboration and Virtual Integration of the Former Office of the Prussian Provincial Conservator of Lower Silesian Monuments* (a joint IS PAN Project with the Herder Institute in Marburg), implying isolation, segregation, and digitalization of the negatives and positives from the former archives of the Silesian Conservator from among the previously unstudied IS PAN collections, digitalization

PRACOWNIA FOTOGRAFICZNA

kierownik head: mgr Jan Przytkowski
zespół staff: mgr Piotr Jamski, Krzysztof Piłat

Dyżury: poniedziałek-piątek 10:00-14:00,
 tel. 22 50 48 265
Enquiries: Tuesday – Thursday, 10 a.m. – 2 p.m.
 phone 22 50 48 265
 e-mail: piotr.jamski@ispan.pl
 krzysztof.pilat@ispan.pl

zodanowego dla zbiorów fotograficznych, systemów alarmowych, przeciwpożarowych, bazy danych, systemu udostępniania zbiorów, zakupów sprzętu, nowego wyposażenia Archiwum i Pracowni Fotograficznej, remontów pomieszczeń, utworzenia pracowni wstępnego zabezpieczenia konserwatorskiego i atelier fotograficzno-reprodukcyjnego oraz zakupu sprzętu w ramach programu CADIS (mgr Jan Przytkowski, mgr Piotr Jamski i inni).

W 2010 r., w ramach programu CADIS Zbiory zyskały nowe pomieszczenia do przechowywania swych zasobów, zmodernizowano też i wyposażono pracownię do opracowywania archiwaliów.

Pracownia Fotograficzna działa od początku istnienia IS PAN. Zatrudnia wykwalifikowanych fotografów wykonujących dokumentację niezbędną w pracach Instytutu, oraz realizuje zamówienia w oparciu o zgromadzone w IS PAN zasoby archiwalne zdjęć i negatywów.

W 2010 r., w ramach programu CADIS Pracownia zyskała nowy sprzęt, oprogramowanie do archiwizacji i opracowania digitalizowanych zbiorów oraz nowe pomieszczenia. Utworzono pracownię wstępnego zabezpieczenia konserwatorskiego uszkodzonych klisz archiwalnych oraz atelier fotograficzno-reprodukcyjne wraz z wyposażeniem do digitalizacji obiektów wielkoformatowych, w tym rysunków pomiarowych.

of a set of plans and chartered drawings (360 items), correction, translation into German, and making available to wider public of databases created in previous years (Jan Przytkowski MA, Piotr Jamski MA, and outsourced staff).

Consulted were details of the modernisation of the IT system, design of a new database programme for photographic collection, emergency-warning system, a firewall system, databases, system of allowing access to the collection, equipment purchase, new facilities for the Archives and Photographic Workshop, renovation of the rooms, founding of a preliminary conservatory protection unit, as well a photographic-reproductive studio, and the purchase of appliances within the CADIS Programme (Jan Przytkowski MA, Piotr Jamski MA, and others).

In 2010, within the framework of the CADIS Programme the collection acquired a new storage room, modernized and equipped was also the studio to study the archival materials.

PHOTOGRAPHIC WORKSHOP

The Photographic Workshop has existed since the establishment of IS PAN. It employs qualified photographers who provide documentation which is essential for the Institute's research activities, as well as for all the possible types of commission based on the collections of photographs and negatives archived at IS PAN.

Orders should be addressed to the Collection of Photographs and Chartered Drawings

In 2010, within the framework of the CADIS Programme, the Workshop acquired new equipment, software allowing to archive and study the digitalized collections, and new rooms. A Unit for a preliminary conservation processing of damaged archival films was set up, as well as photographic-reproductive studio together with necessary appliances for digitalization of large-format items, this including chartered drawings.

BIBLIOTEKA | LIBRARY

pl. Krasińskich 1A
tel. 22 50 48 256, -260
e-mail: library@ispan.pl
Godziny pracy:
wtorek-czwartek: 9.00-15.30, piątek: 9.00-18.30
Opening hours: Tuesday – Thursday, 9 a.m.–3.30 p.m.,
Friday 9 a.m.–6. 30 p.m.
Książki z magazynu można zamawiać do godz. 13.30
Ksero czynne w godzinach otwarcia czytelnia.

Books from stock room must be ordered by 1.30 p.m.
Copying services available in the Reading Room
opening hours.

kierownik head: mgr Jolanta Ewa Jankowska
Zespół staff: mgr Elżbieta Barczewska
mgr Bożena Boćkowska
Krystyna Ciesielska
Piotr Drewniak
dr Maria Małgorzata Sobieraj
Ewa Staszewska
mgr Ewa Taranienko

This is the biggest in Poland specialist library from all the disciplines of art. And branches of studies in art, as well as books dealing with the humanities. The collection amounts to 125,000 book volumes and over 26,950 publication series. The collection has been enriched thanks to the grants received from the American Foundations: The Samuel H. Kress Foundation (1990) and The J. Paul Getty Trust (1994).

CATALOGUE

The following catalogues are available in the Library: alphabetical and subject in decimal classification for books, alphabetical for magazines, alphabetical for reference books, as well as topographic files for the reference library. There is also a computer catalogue covering the acquisitions since 1992 and including 28,700 bibliographic records and about 82,000 model entry records. In 2009, c. 1,800 new records were filed.

Największa w Polsce specjalistyczna biblioteka z dziedziny wszystkich dyscyplin sztuki i nauk o sztuce, oraz książek z zakresu humanistyki. Zasób liczy ponad 125.000 wol. książek i ponad 26.950 wydawnictw ciągłych. Zbiór powiększył się dzięki grantom przyznanych przez amerykańskie fundacje: The Samuel H. Kress Foundation (1990) i The J. Paul Getty Trust (1994).

KATALOG

Biblioteka dysponuje katalogami: alfabetycznym i rzeczowym według klasyfikacji dziesiętnej dla druków zwartych, alfabetycznym czasopism, alfabetycznym księgozbioru podręcznego, oraz kartoteką topograficzną księgozbioru podręcznego. Dostępny jest też katalog komputerowy. Łącznie baza komputerowa obejmująca nabytki od 1992 r. liczy około 28 700 rekordów bibliograficznych (w tym 3 000 to opisy z retrokonwersji wprowadzone do katalogu komputerowego z zasobu sprzed 1992), w ostatnim roku utworzono około 1 800 nowych rekordów. Od 1998 r. powstało w bazie komputerowej ponad 82 000 rekordów haseł wzorcowych, w ostatnim roku 3 450 – w tym: 1 780 hasła formalne (osobowe, korporatywne, tytułowe) i 1 640 haseł przedmiotowych.

Strony internetowe: NUKAT – Narodowy Centralny Katalog Uniwersalny, Biblioteka z Horyzontem (program współpracy bibliotek stosujących system Horizon), Porozumienie Bibliotek Warszawskich (katalogi bibliotek PAN pracujących

Websites: NUKAT: National Universal Central Catalogue, Biblioteka z Horyzontem (Library with Horizon) (cooperation of libraries which apply the Horizon system), Porozumienie Bibliotek Warszawskich (Alliance of Warsaw Libraries) (catalogue of PAN libraries applying the Horizon system), KaRo (Dispersed Catalogue of Polish Libraries).

COLLECTING

Inventory was enriched with 1,300 volumes, these including:

- purchase of Polish publications 166
- purchase of foreign publications 168
- Polish donations 223
- foreign donations 78
- exchange in the national framework 187
- exchange in the international framework 263
- music prints 4

The overall number of the magazine titles received by the Library: 229

w systemie Horizon), KaRo (Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich).

GROMADZENIE

Wpisano do inwentarza 1 089 woluminów, w tym:

- zakup wydawnictw krajowych 166
- zakup wydawnictw zagranicznych 168
- dary krajowe 223
- dary zagraniczne 78
- wymiana krajowa 187
- wymiana zagraniczna 263
- druki muzyczne 4

Ogółem Biblioteka otrzymywała 229 tytułów czasopism.

- prenumerata roczna obejmowała:
 - czasopisma krajowe – 32 tytuły
 - czasopisma zagraniczne – 47 tytułów
- z kupna „indywidualnego”:
 - czasopisma polskie – 16 tytułów
 - czasopisma zagraniczne – 2 tytuły
- z darów otrzymano:
 - czasopisma polskie – 16 tytułów
 - czasopisma zagraniczne – 9 tytułów
- z wymiany otrzymano:
 - czasopisma polskie – 22 tytuły
 - czasopisma zagraniczne – 85 tytułów

Do inwentarza wpisano 93 woluminów czasopism.

Prenumeratę zagraniczną realizuje firma PRESS, prenumeratę krajową RUCH, niektóre wydawnictwa ciągle otrzymywaliśmy z WDN PAN.

- the yearly subscription covered:
 - Polish magazines – 32 Titles
 - foreign magazines – 47 Titles
- Purchases from the distributors:
 - Polish magazines – 16 Titles
 - Foreign magazines – 2 Titles
- Donated were:
 - Polish magazines – 16 Titles
 - Foreign magazines – 9 Titles
- Exchange resulted in:
 - Polish magazines – 22 Titles
 - Foreign magazines – 85 Titles

The inventory was enriched with 93 volumes.

Foreign subscription is operated by PRESS Company, Polish subscriptions is carried by RUCH Company: the Library also received some publications in series from WDN PAN.

The Magazine Catalogue increased by 160 annuals or magazine volumes which ended in 2010. 2,800 books were catalogued, classified, and stacked 5,400 catalogue charsta were added to the alphabetical catalogue of books.

Dopisano do katalogu czasopism 217 roczników lub tomów czasopism zakończonych w 2010 r. Skatalogowano i sklasyfikowano 2 600 wol. druków zwartych. Do magazynu przekazano 1 320 wol. Do katalogu alfabetycznego druków zwartych włączono ok. 5 000 kart katalogowych.

UDOSTĘPNIANIE

Biblioteka była otwarta dla czytelników 173 dni.

Czytelnię odwiedziło ok. 2 900 osób

Wypożyczalnię odwiedziło ok. 1 000 osób

Wydano z magazynu ok. 5 320 wol. książek

ok. 1 600 wol. czasopism

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych wypożyczono 353 wol. książek oraz 26 wol. czasopism do 286 bibliotek.

Z innych bibliotek krajowych wypożyczono dla pracowników IS PAN 84 wol., natomiast z zagranicy 3 wol.

Wykorzystanie księgozbioru podręcznego w roku 2010 szacujemy na ok. 5 600 wol.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I WYMIANA WYDAWNICTW

Prowadzono regularną wymianę wydawnictw ze 150 kontrahentami, wysyłając wydawnictwa własne Instytutu i książki z listy dubletów oraz sprawdzając otrzymywane listy dubletów z instytucji współpracujących i zgłaszając wobec nich własne dezyderaty.

ACCESSIBILITY

The Library was open for readers for 173 days.

The Reading Room was visited by 2,900 people.

The lending sections was visited by c. 1,000 people.

Items given from stack:c. 5,320 book volumes

c. 1,600 magazine volumes.

Within the inter-library lending system 353 book volumes and 26 magazine volumes were lent to 286 libraries.

From other Polish libraries 84 volumes were borrowed. From foreign libraries 3 volumes were borrowed for the IS PAN staff.

The use of Reference Library for 2010 is estimated at c. 5,600 volumes.

INFORMATION ACTIVITY AND PUBLICATION EXCHANGE

A systematic exchange of publications was carried out with 150 clients, Institute's own publications and books from duplicate lists were sent out. Moreover, the received lists of duplicates from the cooperating institutions were viewed and desiderata formulated. ■

DZIAŁ WYDAWNICZY PUBLISHING DEPARTMENT

kierownik head: dr Hanna PODGÓRSKA
zespół staff: mgr Maria Dłutek
Iwona Puzio
mgr Tamara Łozińska
Jan Staszewski

Dział prowadzi prace redakcyjno-edytorskie oraz organizacyjno-administracyjne związane z wydaniem publikacji Instytutu.

Sprzedaż detaliczna książek i czasopism prowadzona jest w siedzibie IS PAN:
Warszawa ul. Długa 28,
w godzinach 8.00-15.00.

Zamówienia można składać
pocztą elektroniczną iswydawnictwo@ispan.pl
lub listownie.

Do cen katalogowych doliczamy koszt wysyłki według cennika Poczty Polskiej. Płatne za zaliczeniem pocztowym – przy odbiorze przesyłki. Przy wysyłce tomu VII *Słownika artystów polskich* (z uzupełnieniami) pokrywamy koszty wysyłki.

Szczegóły oraz lista książek i czasopism znajdujących się aktualnie w ofercie: www.ispan.pl

The department undertakes editorial, organizational and administrative work connected with IS PAN publishing.

Books and periodicals published by IS PAN are sold in retail in the main building of IS PAN in Warsaw, ul. Długa 28, Monday – Friday 8 a.m. – 3 p.m.

All orders can be made via e-mail: wydawnictwo@ispan.pl or regular mail

The charges for COD are added to catalogue prices in accordance with the price list of the Polish Post Office.

IS PAN covers the postal charges for *Słownik artystów polskich* [The Dictionary of Polish Artists] vol. VII with supplement.

All necessary details and the list of books and periodicals on sale can be found on: www.ispan.pl

UZUPEŁNIENIA DO RAPORTU ROCZNEGO 2009

SUPPLEMENTARY INFORMATION TO THE ANNUAL REPORT 2009

PUBLIKACJE

- Tomasz Grygiel, *Towards the Modern City*, „Etnografia Nowa” 2009, nr 2, s. 229-231.
- Arleta Nawrocka-Wysocka, *Old cantionals. Religious songs of Lutherans from Cieszyn Silesia*, „Academia. The magazine of the Polish Academy of Sciences”, 2009, nr 3, s. 38-39.
- Dariusz Konstantynów, *Żydzi i architektura (z perspektywy polskiego nacjonalizmu lat trzydziestych XX wieku)*, „Kwartalnik Historii Żydów”, 2009, nr 4 (232), s. 411-425.

UDZIAŁ W KONFERENCJACH KRAJOWYCH:

- 25-26 czerwca, Częstochowa, Akademia Humanistyczna, Międzynarodowa konferencja naukowa „Muzeum Polskie w Rapperswilu. Z dziejów emigracji polskiej XIX i XX wieku”
- Ewa Furmańska, *Pasje zbierackie na przykładzie Archiwum Rodziny Potulickich w zbiorach Muzeum Polskiego w Rapperswilu*.

10-12 grudnia, Poznań, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Ogólnopolska Konferencja Naukowa – „Mój język rozumie cały świat...” Uniwersalizm muzyki jako testament epoki Händla i Haydna.

- Arleta Nawrocka-Wysocka, *Chorał luterański w praktyce ludowej. Lokalne dialekty uniwersalnego języka*.

UDZIAŁ W KONFERENCJACH ZAGRANICZNYCH:

8-11 września, Brazylia, Rio de Janeiro, Fundação Casa de Rui Barbora, Arquivo Nacional, University of Dundee, Konferencja Sekcji Archiwów Uniwersyteckich i Instytutów Naukowych / A Natureza Dos Arquiyos Universitários e de Instituições de Pesquisa: Perspectiva Internacional.

- Ewa Furmańska, Prezentacja zasobów fotograficznych pracowni IS PAN (w jęz. angielskim).

BILANS | BALANCE SHEET

A. PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY I ZRÓWNANE Z NIMI	8 583 714,36	G. PRZYCHODY FINANSOWE	44 040,35
NET SALES AND SALES EQUIVALENTS		FINANCIAL INCOME	
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	7 735 396,90	I. Dywidendy z tytułu udziałów	
Net sales of finished goods		Dividends from shares	
II. Zmiana stanu produktów	848 317,46	w tym: od jednostek powiązanych	
Changes in inventories of finished goods		including: from related entities	
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		II. Odsetki	44 040,35
Cost of finished goods for internal consumption		Interest income	
V. Przychód ze sprzedaży towarów i materiałów		w tym od jednostek powiązanych	
Sales of goods for resale and materials		including: from related entities	
B. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	10 039 660,24	III. Zysk ze zbycia inwestycji	
OPERATING EXPENSES		Gains on disposal of investments	
I. Amortyzacja	160 520,15	IV. Aktualizacja wartości inwestycji	
Amortization		Gains on remeasurement of investments	
II. Zużycie materiałów i energii	982 177,77	V. Inne	
Materials and energy used		Other	
III. Usługi obce	812 302,22	H. KOSZTY FINANSOWE	6 497,36
External services		FINANCIAL COSTS	
IV. Podatki i opłaty	240 499,66	I. Odsetki	6 497,36
Taxes and fees		Interest expenses	
V. Wynagrodzenia	5 828 979,98	w tym: dla jednostek powiązanych	
Salaries		including: for related entities	
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 430 145,67	II. Strata ze zbycia inwestycji	
Social insurance and similar charges		Losses on disposal of investments	
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	585 034,79	III. Aktualizacja wartości inwestycji	
Other expenses by type		Losses on remeasurement of investments	
VIII. Wartość sprzedanych materiałów i towarów		IV. Inne	
Costs of sales of goods		Other	
C. ZYSK (STRATA) ZE SPRZEDAŻY (A-B)	-1 455 945,88	I. ZYSK (STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI	
PROFIT (LOSS) ON SALES (A-B)		GOSPODARCZEJ (F+G-H)	460 568,07
D. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	2 110 690,45	PROFIT (LOSS) ON ORDINARY ACTIVITIES (F+G-H)	
OTHER OPERATING INCOME		J. WYNIK ZDARZEŃ NADZWYCZAJNYCH (J.I-J.II)	
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		EXTRAORDINARY GAINS/LOSSES (J.I-J.II)	
Gains on disposal of non-financial non-current assets		I. Zyski nadzwyczajne	
II. Dotacje		Extraordinary gains	
Subsidies		II. Straty nadzwyczajne	
III. Inne przychody operacyjne	2 110 690,45	Extraordinary losses	
Other operating expenses		K. ZYSK (STRATA) BRUTTO (I+/-J)	460 568,07
E. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	231 719,49	PROFIT (LOSS) BEFORE TAX (I+/-J)	
OTHER OPERATING EXPENSES		L. PODATEK DOCHODOWY	34 051,00
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		INCOME TAX EXPENSE	
Losses on disposal of non-financial non-current assets		M. POZOSTAŁE OBOWIĄZKOWE ZMNIĘSZENIA ZYSKU	
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		(ZWIĘKSZENIA STRATY)	
Impairment of non-financial assets		OTHER MANDATORY PROFIT REDUCTIONS (LOSS INCREASES)	
III. Inne koszty operacyjne	231 719,49	N. ZYSK/STRATA NETTO (K-L-M)	426 517,07
Other operating expenses		NET PROFIT (LOSS) (K-L-M)	
F. ZYSK (STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI			
OPERACYJNEJ (C+D-E)	423 025,08		
OPERATING PROFIT (LOSS) (C+D-E)			

KRYSTYNA SECOMSKA 1939-2010

Krystyna Secomska urodziła się w Warszawie 17 stycznia 1939 roku. W roku akademickim 1955/1956 rozpoczęła studia z historii sztuki w Uniwersytecie Warszawskim, zakończone magisterium (w 1962 roku), przygotowanym pod kierunkiem prof. Michała Walickiego, Jej pierwszego mistrza, którego do końca życia zachowała w serdecznej pamięci. Tematem pracy był krakowski ołtarz św. Jana Jaluźnika, jedno z głównych dzieł malarstwa przełomu średniowiecza i czasów nowożytnych w Krakowie. Rozszerzona wersja tej rozprawy została opublikowana w IV tomie *Studiów Renesansowych* (1964). Po latach Autorka wróciła do tematu (1991), dając pogłębioną analizę genezy artystycznej dzieła.

Główną domeną zainteresowań Krystyny było malarstwo, zwłaszcza epoki średniowiecza oraz XVII i XVIII wieku. Jeszcze przed ukończeniem studiów zaczęła pracować w Muzeum Narodowym w Warszawie (1961), w Dziale Malarstwa

Krystyna Secomska was born in Warsaw on 17 January 1939. In the academic year 1955-56, she began studies in history of art at Warsaw University, graduating with her Master's degree (1962) under Prof. Michał Walicki, her first master whose memory she cherished until her very last days. The topic of her thesis was the Cracow Altarpiece of Saint John the Almoner as one of the main painting masterpieces from the turn of the Middle Ages and the modern painting in Cracow. An extended version of that thesis was published in Volume IV of the *Renaissance Studies* (1964). Years later, the Authoress undertook the same subject (1991), providing a deepened analysis of the artistic genesis of the piece.

Krystyna's interests focused mainly on painting, especially that from the Middle Ages and the 17th

and 18th centuries. Even before graduating, she began working for the National Museum in Warsaw (1961) at the European Painting Department headed by Prof. Jan Białostocki. She contributed to organizing exhibitions both domestically and internationally; she was an exhibition organizer on several occasions and prepared Museum's publications and catalogues. Within the research initiated and run by Jan Białostocki at the National Museum, she specialized in French painting. In relation to that, she stayed in France as a scholarship holder in 1967, the trip yielding the book *Masters and Princes. French Painting of the 15th and 16th Centuries* (1972, 1989), the first such ample analysis of the topic in Polish historiography. Krystyna aptly combined her professional

Europejskiego kierowanym przez prof. Jana Białostockiego. Brała udział w organizacji wystaw zarówno w kraju jak i za granicą; kilkakrotnie pełniła funkcje komisarza, zajmowała się przygotowaniem publikacji oraz katalogów wydawanych przez muzeum. W ramach badań zainicjowanych i prowadzonych w Muzeum Narodowym przez Jana Białostockiego specjalizowała się w malarstwie francuskim. W związku z tym w roku 1967 przebywała na stypendium we Francji, a rezultatem tego pobytu była książka *Mistrzowie i książęta. Malarstwo francuskie XV i XVI wieku* (1972, 1989), pierwsze tak obszerne opracowanie w polskiej historiografii. Krystyna umiejętnie łączyła zawodowe obowiązki w muzeum z własnym rozwojem naukowym, ujawniając od początku nieposzrednią wrażliwość artystyczną i głęboką potrzebę poznawczą. Niebagatelną rolę odegrały europejskie podróże badawcze (m.in. do Paryża i Pragi), a także kontakty z uczonymi, tak w kraju jak i za granicą.

Od roku 1971, pełniąc funkcje kustosa Działu Rysunków Obcych MNW, gdzie zajmowała się inwentaryzacją kolekcji, jednocześnie kończyła swą rozprawę doktorską. Na temat dysertacji wybrała miniatury w sandomierskim rękopisie *Pantheonu* z roku 1335 i problematykę średniowiecznej iko-

nografii legendy Aleksandra Wielkiego. Obrona odbyła się 5 czerwca 1973 roku. Praca, uznana za znakomite osiągnięcie badawcze przez promotora, prof. Piotra Skubiszewskiego, i recenzentów, profesorów Aleksandra Gieysztor i Brygidę Kürbis, wydana w formie książki (1976) oraz w skróconej wersji angielskiej w „Journal of the Warburg and Courtauld Institutes” (38, 1975), należy do fundamentalnych opracowań tematu iszeroko cytowana.

W 1978 roku Krystyna zmieniła miejsce pracy, co otworzyło nowy etap w Jej życiu zawodowym: przeszła z Muzeum Narodowego do Instytutu Sztuki PAN, gdzie została zatrudniona na stanowisku adiunkta; zrazu w Pracowni Teorii Sztuki, a od 1982 roku w Pracowni Sztuki Średniowiecznej. W Pracowni Teorii Sztuki rozpoczęła badania problematyki „Querelle des Anciens et des Modernes” z zamiarem otwarcia przewodu habilitacyjnego. Jednakże ze względu na liczne i absorbujące obowiązki w Pracowni Sztuki Średniowiecznej oraz pogarszający się stan zdrowia zaniechała myśli o karierze naukowej i podjętym wcześniej tematem zajmowała się okresowo. Ostatnie partie książki *Spór o starożytność*, wydanej w roku 1991, powstały pod koniec trudnej dekady lat 80.

Głównym zadaniem zespołu Pracowni Sztuki Średniowiecznej było przygotowanie II tomu

responsibilities at the Museum with her own academic progress, from the very beginning showing an uncommon artistic sensitivity and a deep cognitive drive. Of high importance for her development were her European research trips (e.g. to Paris and Prague), as well as contacts with scholars, both in Poland and abroad.

Starting from 1971, as a custodian of the National Museum's Foreign Drawing Department, where she was inventorying the collection, she was at the same time completing her doctoral dissertation. The topic of the latter was miniatures in the Sandomierz *Pantheon* manuscript from 1335 and the questions of the mediaeval iconography of the legend of Alexander the Great, viva voce taking place on 5 June 1973. The work

considered an outstanding academic accomplishment by its supervisor Prof. Piotr Skubiszewski and internal examiners: Prof. Aleksander Gieysztor and Prof. Brygida Kürbis, was published as a book (1976) and in an abbreviated English version in the „Journal of Warburg and Courtauld Institutes” (38, 1975). It stands among the fundamental studies on the subject and has continued to be broadly quoted.

In 1978, Krystyna changed her job, this initiating a new stage in her career: she transferred from the National Museum to the Institute of Art of the Polish Academy of Sciences where she was employed as an assistant, initially at the Theory of Art Section, and from 1982, at the Mediaeval Art Section. It was within the first that she initiated research in the „Querelle des Anciens et des

Dziejów Sztuki Polskiej, poświęconego sztuce gotyckiej. W ramach podziału zadań nowej Koleżance powierzono redakcję haseł katalogowych z dziedziny malarstwa ściennego, co wiązało się z udziałem w objazdach terenowych oraz prowadzeniem kwerend bibliotecznych i archiwalnych we wszystkich ośrodkach krajowych. Dzięki swojej otwartej osobowości bardzo szybko weszła w nowe środowisko; z wszystkimi nawiązała bliskie, serdeczne stosunki, które niemal bez wyjątku przetrwały próbę czasu.

Jesienią 1985 roku w Krakowie na spotkaniu autorów syntezy *Sztuka gotycka w Polsce* zapadła decyzja o podziale planowanej publikacji na cztery autonomiczne części. Krystynie Secomskiej i Adamowi S. Labudzie powierzono kierownictwo przedsięwzięć związanych z tomem malarstwa, któremu Krystyna oddała resztę swego życia. Oprócz koordynacji prac i redakcji poszczególnych części syntezy oraz partii *Katalogu* obejmującej malowidła ścienne pisała hasła katalogu wielkopolskich obrazów tablicowych oraz podjęła część zadań związanych z katalogiem malarstwa tablicowego w Małopolsce. Ponadto stworzyła in-

deks ikonografii chrześcijańskiej dla edakcyjnych.

Ceniła bezpośrednie kontakty z dziełami sztuki i dlatego chętnie uczestniczyła w dokumentacyjno-badawczych objazdach terenowych, jakkolwiek w latach 80. nie były to wyprawy łatwe, m.in. ze względu na trudności noclegowe i aprowizacyjne. Pomimo słabego zdrowia uczestniczyła w tych eskapadach z upodobaniem, pozostając wobec kolegów przyjacielską i serdecznie opiekuńczą. Z pasją i zaangażowaniem zajmowała się żmudnymi przygotowaniami do druku tomu *Malarstwo gotyckie w Polsce*. Publikowała wyniki ważniejszych badań własnych m.in. nad tablicowym malarstwem Wielkopolski oraz nad malowidłami ściennymi na Śląsku. Pisała w sposób jasny i rzeczowy, ale też wzorem swych mistrzów przykładała dużą wagę do formy utworów, swobodnie operując bogatym słownictwem i żywą frazą. Redagowane teksty poddawała skrupulatnej rewizji a sugestie zmian niezbędnych dla dobra czytelnika podsuwała autorom z właściwą sobie delikatnością.

Po przejściu na emeryturę z końcem roku 1998 udział Krystyny w finalnym etapie prac nad edycją dzieła Jej życia został przerwany i niemal całko-

Modernes”, hoping to launch the proceedings of her post-doctoral thesis. However, in view of her multiple responsibilities at the Mediaeval Art Section, together with her deteriorating health, she gave up plans to pursue her academic career, dealing with the topic only occasionally. The last fragments of the book *Disputes over the Antique* published in 1991, were written in the final years of the challenging decade of the 1980s.

The main task of the Mediaeval Art Section was to prepare Volume II of the *History of Polish Art* focused on Gothic art. In the course of task assignment, the new Colleague was given the editing of the catalogue entries related to mural painting, which entailed numerous in-field trips and preliminary research of library and archives holdings throughout all the Polish centres. Being an open personality, she readily adapted to the new circle, establishing close, hearty relationships with everyone, all of which, with no exception, survived the test of time.

In the autumn of 1985, during a meeting of the *Gothic Art in Poland* synthesis, a decision

was made to divide the planned publication into four autonomous parts. Krystyna Secomska and Adam S. Labuda were assigned to head the contributions related to the painting volume and this was the task that Krystyna dedicated the rest of her life to. Apart from coordinating the works and editing of particular parts of the synthesis as well as the fragments of the *Catalogue* that were dedicated to mural paintings, she wrote entries to the catalogue of table painting in Great Poland. Moreover, she authored the index of Christian iconography for Gothic painting in Poland, an indispensable reference in any collective publication and editorial work.

She highly appreciated direct contact with works of art, which is why she willingly participated in documenting and research in-field trips, although in the 1980s they were certainly not easy endeavours due to accommodation and food shortages. Despite her ill-health, she eagerly participated in those expeditions, displaying to many colleagues friendly and cordial care. Showing much passion and commitment in

wicie uniemożliwiony. Książka, wydana w roku 2004, nie wzbudziła entuzjazmu głównej organizatorki i współtwórczyni dzieła, które jednak uznać trzeba za jedno z najważniejszych osiągnięć polskiej mediewistyki artystycznej. Wtedy też nasiliły się niespodziewane skutki przebytej kilka lat wcześniej, bolesnej kontuzji stopy. Na domiar złego Krystyna zaczęła tracić wzrok. Bardzo dzielnie znosiła przeciwności losu; zwyciężała je bez skarg, z podziwu godnym hartem ducha. Lubiła muzykę, nie tylko poważną; chętnie słuchała piosenek Jacques'a Brela. Wrażliwa na piękno sztuki i natury, często wspominała górskie krajobrazy i zapachy podtatrzańskich łąk, zapamiętane z wakacyjnych wyjazdów z ojcem do Bukowiny Tatrzańskiej – jak mawiała „na Bukowinę”. Uwielbienie przyrody łączyło się miłością do zwierząt; szczególną sympatią darzyła psy. Zmarła nagle 14 czerwca 2010 roku w niewielkim mieszkaniu w centrum Warszawy. Żegnana przez najbliższych, została pochowana w grobie rodzinnym na Cmentarzu Wawrzyszewskim w Warszawie.

Warszawa, lipiec 2010

Tadeusz Jurkowlaniec

the tedious preparation of the *Gothic Painting in Poland* volume for printing, she continued publishing the results of her major research projects, e.g. into table painting in Great Poland and mural painting in Silesia. Her writing style was clear and factual, though following in her masters' footsteps, she would pay considerable attention to the formal aspect of her works, using rich vocabulary and lively syntax. While editing texts, she revised them meticulously, and if she had any suggestion for change essential for the Reader's sake, she would offer it to the Author in her usual considerate way. Having retired by the end of 1998, Krystyna's contribution to the final stages of the works on the publication of her life was interrupted and actually entirely prevented. The book published in 2004 was not enthusiastically assessed by the main organizer and co-creator of the project, yet it has to be considered as on the highest achievements of Polish artistic medievalism. All that coincided with sudden intensification of the after-effects of a painful foot injury suffered several years before. And to make things worse,

Krystyna began to lose sight. Courageously facing the adversities, she overcame them with no complaints, with outstanding fortitude. She liked music, not only classical. She enjoyed Jacques Brel's songs. Sensitive to the beauty of art and nature, she would often recall mountainous landscapes and scents of the Sub-Tatras meadows which she remembered having spent holidays with her father in Bukowina Tatrzańska. She combined her admiration for nature with her love for animals, holding special predilection for dogs. She died suddenly on 14 June 2010 in a small flat in central Warsaw. Having been bid farewell by the closest family and friends, she was buried in the family grave at the Wawrzyszewski Cemetery in Warsaw.

Tadeusz Jurkowlaniec

Fot. Krzysztof Piłat

*Redakcja serdecznie dziękuje
panu Krzysztofowi Pilatowi
za zaangażowanie i gotowość do pomocy
w pozyskiwaniu materiału ilustracyjnego*

Redaktor: Hanna Podgórska

Tłumaczenia na język angielski: Magdalena Lwińska

Projekt graficzny: Elżbieta Wysocka-Zbiegień, Blulab.pl

Korekta: zespół

Wydawca: Instytut Sztuki PAN

00-950 Warszawa

ul. Długa 26/28

© copyright by Instytut Sztuki PAN, Warszawa 2011

 INSTYTUT SZTUKI PAN